ÇOCUK KLASİKLERİ

BEYAZ DİŞ

Jack London

epsilon

Beyaz Diş, köpeklerin dünyasında bir kurt olarak yaşama savaşı verirken oldukça zor günler geçirir. Kızılderili sahibi onu annesinden ayırmakla kalmaz, Yakışıklı Smith denen ve köpek dövüştüren bir adama birkaç şişe viski karşılığında satar. Tüm yüreğiyle bağlandığı son sahibi onu kurtarana kadar yaşadığı nefret dolu günlerin ardından, köpek olmadığı için yaşadığı zor günler Beyaz Diş'e hiç de acı gelmez. Bir kurt gibi gururlu, bir köpek gibi sadık Beyaz Diş, ağır yaralı olarak geçirdiği sürenin sonunda mutluluk verici büyük bir sürprizle karşılaşacaktır.

BEYAZ DİŞ

ÇOCUK KLASİKLERİ

BEYAZ DİŞ

Yazan: Jack London
Çeviri: Gülsen Şensoy
Yayına Hazırlayan: Kader Ay
Düzelti: Nursel Calap
Bilgisayar Uygulama: Nergis Şannan
Montaj: Kaya Güler
Kapak: Murat Efe
Baskı: Şahinkaya Matbaası

9. Baskı: Ekim 2003, İstanbul.

© Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.

ISBN 975-331-037-4

Yayımlayan
Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.
Osmanlı Sk. 24/4 80090 Taksim/İstanbul
Tel: 0212 252 38 21 pbx Faks: 252 47 29
İnternet adresi: www.epsilonyayinevi.com
e-mail: epsilon@epsilonyayinevi.com

Genel Dağıtım
Yeni Çizgi Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
Gürsel Mah. Alaybey Sk. No: 7
Kağıthane/İstanbul
Tel: 0212 220 57 70 pbx Faks: 222 61 55
İnternet adresi ve on-line alışveriş: www.yenisayfa.com

JACK LONDON

BEYAZ DİŞ

ÇEVİRİ
Gülsen Şensoy

epsilon

İÇİNDEKİLER

AV PEŞİNDE 7
DİŞİ KURT 13
AÇLIK ÇIĞLIKLARI 23
KURT DALAŞI 29
KURT İNİ 33
BOZ YAVRU KURT 36
BEYAZ DUVARIN ARDINDAKİ DÜNYA 41
AV YASASI 49
ATEŞ YAKANLAR 54
KÖLELİK 63
DIŞLANMAK 71
TANRILARIN İZİNDE 76
ANLAŞMA 81
KITLIK 85
NEFRET 90
ÇILGIN EFENDİ 92
NEFRET DOLU GÜNLER 98
ÖLÜMLE BURUN BURUNA 100
BAŞ KALDIRAN 108
SEVGİLİ EFENDİ 115
UZUN BİR YOLCULUK 128
GÜNEYDE BİR KENT 135
TANRILARIN EVİNDE 142
SOYUNUN ÇAĞRISI 145
UYUYAN KURT 151

BİRİNCİ BÖLÜM

AV PEŞİNDE

Karanlık lâdin ağaçları ormanı, donmuş nehrin her iki yakasında yer alıyordu. Arazi öylesine cansız, ıssız ve soğuktu ki hüzün kelimesi bile onu tanımlamada yetersiz kalıyordu. Sessizlik her yanı sarmıştı.

Ama yine de bu uzak yabanî topraklarda dirençli bir yaşam vardı. Görünümleriyle kurttan farksız bir köpek sürüsü donmuş nehir boyunca ilerliyordu. Hayvanların sık tüylü postları buz tutmuştu. Solukları havayla karışınca buharlaşıyor, sonra incecik buz taneciklerine dönüşüp tüylerine yapışıyordu. Deri koşumları, yine deri kayışlarla peşleri sıra sürükledikleri bir kızağa bağlanmıştı.

Dar, ince uzun bir sandık kızağın üstüne sıkıca bağlanmıştı. Ayrıca battaniyeler, bir balta, bir kahve demliği ve bir tava görünüyordu. Köpeklerin önü sıra, ayaklarında leken, bir adam yürüyordu, kızağın arkasında ikinci bir adam daha vardı. Kızağın üstündeki sandığın içinde ise çilesi sona ermiş bir adam yatıyordu; doğaya yenilmiş, artık bir daha kımıldayamayacak bir adam. Vahşî doğa hareketi sevmezdi. Hareket yaşam demekti ve doğa da hareketi durdurmayı hedefliyordu. Sular denizlere dökülmesin

diye nehirleri donduruyor, ağaçları kurutmak için içlerindeki özsuları çekip alıyordu. Ama asıl düşmanlığı insanoğluna yönelmişti. Çünkü insan, yaratıkların en hareketlisi, durağanlığa karşı en başkaldıranıydı. Öyleyse ilk önce onun başı ezilmeliydi.

Ama kızağın önünde ve arkasındaki, canlı kalmayı başarmış iki adam yılmadan, umutsuzluğa kapılmadan yol alıyorlardı. Bedenlerini kalın kürkler, yumaşacık derilerle örtmüşlerdi. Kirpikleri, yanakları, dudakları, nefeslerinin buharının oluşturduğu kristalleşmiş kar tanecikleri ile kaplanmış, yüz hatları tamamen kaybolmuştu.

Bir iki saat geçti. Kısacık, güneşsiz bir günün son ışıkları da solup giderken sessizliğin içinde uzaklardan hafif bir çığlık yükseldi. Öndeki adam başını arkaya çevirdi ve arkadaki adamla göz göze geldi, sonra ikisinin de bakışları ince uzun sandıkta birleşti. İletişim, başlarını sallayarak tamamlandı.

Çok geçmeden sessizliği bir bıçak gibi yırtan ikinci çığlık duyuldu. İkisi de hemen sesin geldiği yöne yönelttiler bakışlarını. Ses çok yakınlarından, biraz evvel geride bıraktıkları kar denizinden geliyordu. Derken geriden bir üçüncü çığlık daha duyuldu.

Öndeki adam, "Peşimize takıldılar, Bill," dedi.

Sesi boğuktu, güçlükle konuşuyordu.

"Et kıtlığı var," dedi arkadaşı. "Günlerdir tek bir tavşan bile görmedim."

Başka bir şey konuşmadılar, ama kulakları kendilerini izleyen av peşindeki seslerdeydi.

Karanlık basınca köpekleri nehrin kenarındaki lâdin ağaçlarının altına saldılar ve kamp kurmaya koyuldular. Ateşin yanına koydukları tabut onlar için hem sandalye hem yemek masası görevini görüyordu. Kurt kırması kö-

pekler de ateşin etrafında hırlaşıp dolaşıyorlardı. Uzaklaşıp karanlığa dalmaya niyetleri yoktu.

Bill, "Bana kalırsa bunlar kampa fazlasıyla yakınlar," dedi. "Ben köpekleri beslerken nasıl itişiyorlardı, dikkat ettin mi?"

Henry, "Evet," diye onayladı. "Her zamankinden daha fazla itiştiler."

"Kaç köpeğimiz var, Henry?"

"Altı."

"Dediğin gibi, Henry, altı köpeğimiz var. Torbadan altı balık çıkardım. Her birine birer balık verdim. Ama balıklar yetmedi, bir köpek açıkta kaldı."

"Yanlış saymışsındır."

Bill sesinin tonunu değiştirmeden diretti.

"Bizim altı köpeğimiz var. Altı balık çıkardım. Tek Kulak balıksız kaldı. Gidip torbadan bir balık daha aldım getirdim."

"Ama bizim sadece altı köpeğimiz var."

"Henry, ben onların hepsi köpekti demiyorum ki!... Yedi taneydiler diyorum."

Henry yemek yemeyi bırakıp ateşin çevresindeki köpeklere baktı ve saydı.

"İşte hepsi altı tane."

Bill, "Birinin az önce karların üzerinde koşarak uzaklaştığını gördüm. Yedi taneydiler."

Henry arkadaşına acıyarak baktı. "Bana kalırsa bu kızaktaki ölü senin sinirlerini bozdu. Hayal görmeye başladın."

Benim aklıma da gelmedi değil," dedi Bill. "Ama birinin kaçtığını görünce gidip karların üstündeki izlere baktım. Sonra dönüp köpekleri saydım. Altı taneydiler. İzler de hâlâ karın üstünde. Gel de sana göstereyim."

Henry karşılık vermedi. Son lokmasını da bir fincan kahveyle midesine indirdikten sonra, elinin tersiyle ağzını sildi.

"Demek ki sana göre..."

Ama tam o sırada karanlığın içinden yükselen çığlıklar, ulumalar birbirini takip etti. Her yönden gelen bu sesler yükseldikçe köpekler gitgide birbirlerine ve ateşe sokuldular. Neredeyse tüyleri ateşin sıcağından kavrulacaktı.

Bill piposunu yakmadan önce, ateşe biraz daha odun attı.

Başparmağı ile üstünde oturdukları tabutun içindeki üçüncü adamı göstererek, "Düşünüyorum da, Henry, o bizim hiçbir zaman olamayacağımız kadar şanslı. Acaba biz öldüğümüzde cesetlerimizi kurtlar kuşlar yemesin diye mezarımızı taşlarla örtecek birileri olacak mı?"

"Bizim onun gibi ne akrabamız ne paramız ne de başka olanaklarımız var," diye arkadaşının fikrine katıldı Henry. "Hele cenazemizi uzak bir ülkeye göndermek ne senin ne benim harcım."

"Benim anlayamadığım, kendi ülkesinde sırtı pek karnı tok bir lordun hangi akla hizmet ederek böylesine Allahın bile unuttuğu vahşî bir ülkeye geldiği."

"Sana katılıyorum," dedi Henry. "Kendi ülkesinde kalsaydı kocayana kadar yaşar giderdi."

Bill tam karşılık verecekken, kendilerini dört duvar gibi saran karanlığı eliyle gösterdi. Karanlığın içinde hiçbir cismi ayırt etme olanağı yoktu. Görünen sadece kor gibi parlayan bir çift gözdü. Henry başıyla arkadaşına ikinci ve üçüncü bir çift gözü daha gösterdi.

Kor gibi yanıp sönen gözler kampın etrafını çepeçevre sarmıştı. Köpeklerin huzursuzluğu gitgide artmaya başla-

mıştı. Korkuyla ateşe yaklaşıyor, adamların ayaklarının dibinden ayrılmıyorlardı.

"Cephanemizin de bitmesi ne şanssızlık, Henry."

Bill piposunu söndürmüş, yemekten önce karın üzerine yerleştirdiği lâdin ağacı dallarının üzerine kürklerden yatak seren, battaniyeleri yayan arkadaşına yardım ediyordu. Henry, "Kaç fişeğimizin kaldığını söylemiştin?" diye sordu.

"Üç," diye yanıtladı Bill. "Keşke üç yüz olaydı. Bu Allahın belası yaratıkların öyle bir hakkından gelirdim ki..."

Kor gibi gözlere doğru yumruğunu salladıktan sonra, "Şu soğuk kırılsaydı bari," diye devam etti. "İki haftadır sıfırın altında elli derece. Keşke bu yolculuğa hiç çıkmasaydık, Henry. Durum hiç hoşuma gitmiyor. İçimde tuhaf bir duygu var. Şu yolculuk bir sona erse... Seninle Mc Gurry Kalesi'ne vardığımızı, sıcacık ateşin karşısında iskambil oynadığımızı görebilecek miyim acaba? Tüm dileğim bu."

Aynı battaniyenin altında yan yana yatıp horul horul uyumaya koyuldular. Ateşin ışığı azalmaya başladıkça çevrelerindeki kızıl gözlerin çemberi de daralmaya başladı. Köpekler birbirlerine daha çok sokuluyor, arada sırada göz dağı vermek istercesine hırlıyorlardı.

Hırıltılar çoğalınca Bill uyandı. Sessizce yerinden doğrularak ateşe biraz daha odun attı. Alevler yükselince parlayan gözler de gerilediler. Bill'in gözleri korkudan tortop olmuş köpeklere ilişmişti. Gözlerini ovuşturup daha dikkatle baktı. Sonra yine battaniyesinin içinde kıvrıldı. "Hişşt Henry... Henry diyorum sana!" Uykusundan uyandırılan Henry hoşnutsuzlukla söylendi.

"Ne var, ne oluyor?"

"Bir şey olduğu yok. Ama yine yedi tane olmuşlar. Şimdi saydım."

Henry uyku sersemliğiyle bir şey anlamadan homurdandı ve yine uykuya daldı.

Ertesi sabah ilk uyanan ve arkadaşını uyandıran Henry oldu. Saat altı olmasına karşın henüz gün doğumuna üç saat vardı. Henry karanlıkta kahvaltı hazırlamaya koyulurken Bill de battaniyeleri toplamaya, kızağı koşuma hazırlamaya başladı.

Birden arkadaşına dönerek sordu:

"Henry, kaç köpeğimiz var demiştin sen?"

"Altı."

"Yanılıyorsun."

"Yine yedi mi oldular?"

"Hayır beş. Biri eksilmiş."

"Canı cehenneme." Henry kahvaltı hazırlamayı bırakıp hışımla küfrederek köpekleri saymak için koştu.

"Haklısın Bill, Tombik kaybolmuş!"

"Bir yıldırım gibi iz bırakmadan kaybolmuş. Acaba pus dağılırsa onu bulabilir miyiz?

"En ufak bir şansı bile yok. Diri diri yutmuşlardır onu."

DİŞİ KURT

Adamlar kahvaltıdan sonra kamp malzemelerini kızağa yükler yüklemez, sıcacık kamp ateşini geride bırakıp karanlığın içinde yola koyuldular. Öğleüstü gökyüzü tatlı bir gül pembe renge büründü. Çok geçmeden rengi gitgide açılarak soldu. Soluk gri aydınlık saat üçe kadar sürdü, sonra o da kayboldu. Kuzey kutup gecesinin karanlığı, bir tabut örtüsü gibi, ıssız ve sessiz araziyi örttü. Karanlık bastıkça avlanmaya çıkmış kurtların ulumaları her yönden yakınlaşarak duyulmaya başladı. Sesler yaklaştıkça kızağa koşulu yorgun köpekler de panik içinde sığınacak delik aramaya başladılar.

Kampı kurduklarında, Henry tam eğilmiş kaynamakta olan kuru fasulye tenceresine buz parçacıkları atıyordu ki önce Bill'in haykırışı, sonra da köpeklerin acı acı havlayışları ile irkildi. Doğrulurken bir şeklin karanlığın içinde kayboluşunu hayal meyal gördü. Sonra bir elinde sopa, diğer elinde yarısı kopmuş kurutulmuş som balığı tutan, yarı şaşkın yarı gururlu bir ifade ile köpeklerin arasında kalakalmış Bill'i fark etti.

"Yarısını kurtardım. Hem de ona şöyle bir indirdim. Nasıl inledi, duydun mu?"

"Neye benziyordu?" diye sordu Henry.

"Tam olarak göremedim ama dört ayağı, bir ağzı ve postu vardı. Sanki bir köpeğe benziyordu."

"Ehlîleştirilmiş bir kurt olabilir mi dersin?"

"Ne de ehlî ama! Tam yemek zamanı geliyor ve bir köpek gibi balık payını almak için bekliyor."

O gece yemeklerini bitirdikten sonra tabutun üzerine oturup pipolarını tüttürmeye başladılar. Etraflarındaki kor gibi parlayan göz çemberi de gitgide daralmaya başladı.

Bill, "Keşke bir geyik sürüsünün veya başka bir avın kokusunu alsalar da bizi rahat bıraksalar," dedi.

Henry homurdanarak onayladığını belirtti. On, on beş dakika kadar Henry gözleri ateşte, Bill de etraflarını sarmış göz çemberini gözetleyerek öylece oturdu.

"Keşke şu anda Mc Gurry'ye ulaşmış olsaydık," diye söze başladı Bill.

Henry kızgınlıkla parladı. "Keşke keşke, demeyi bırak artık." Ertesi sabah Henry, Bill'in kızgın söylenmeleriyle uyandı. "Günaydın, yine ne var Bill?" diye sordu.

"Kurbağa kaybolmuş."

"İnanmıyorum."

"İnansan iyi olur."

Henry battaniyesini fırlattığı gibi köpeklerin yanına koştu. Köpekleri dikkatle saydıktan sonra, vahşî doğanın görünmeyen köpek hırsızı güçlerine küfrede küfrede arkadaşının yanına geldi.

"Kurbağa, takımımızın en güçlü kuvvetli köpeğiydi," diyebildi Bill.

"Üstelik hiç de aptal değildi," diye onayladı Henry.

Böylece kayıplarının sayısı iki günde ikiye yükselmiş oldu. Suratları asılmış olarak kahvaltı ettiler. Sonra da kalan dört köpeği kızağa koştular. O gün de diğerlerinden farksız bir gündü. Buz tutmuş arazide konuşmadan sessiz-

ce ilerlediler. Zaman zaman bu sessizliği takipçilerinin çığlıkları bozuyordu. Gece basarken yine çığlıklar yakınlaştı ve etraflarında bir çember oluştu. Köpekler de bir yandan utanıyorlar, ama yine de korkuyla titreşerek her iki adamı büsbütün ürkütüyorlardı.

Bill, "İşte artık emniyettesiniz aptal yaratıklar," diyerek yaptığı işe beğeniyle baktı.

Henry yemek pişirmeyi bırakarak kontrole geldi. Arkadaşı köpekleri kızılderililerin yaptıkları gibi birer sopa ile bağlamıştı. Her köpeğin boynuna deri bir tasma geçirmiş, ucundaki kayışa da bir, bir buçuk metre uzunluğunda bir sopa bağlamıştı. Bu sopa yine bir deri kayış ve kazıkla toprağa bağlanmıştı. Köpek ne kendi boynundaki tasmayı ne de sopa nedeniyle öbür uçtaki kayışı kemirip koparabilirdi.

Henry arkadaşının yaptığı işe beğeniyle baktı. "Tek Kulak'ı engelleyecek en iyi yöntem," dedi. "Keskin dişleriyle bir bıçak gibi kayışı koparabilirdi. Artık sabahleyin hepsi kuzu kuzu burada yatıyor olacaklar."

"Burada olacaklarına dair bahse bile girerim," dedi Bill. "Eğer bir teki bile kaybolursa kahvemi içmeyeceğim."

Yatmaya giderlerken Henry, "Kendilerini öldürmek için silahımız olmadığını biliyorlar sanki," dedi. "Birkaç el ateş edebilseydik, onlar da hizaya gelirlerdi. Her gece daha çok yaklaşıyorlar."

Adamlar bir süre ateş ve gölgeleri izleyerek oyalandılar. Kor gibi parlayan gözlere dikkatle baktıklarında, bir süre sonra bedenlerini de görebiliyorlardı. Hatta hareket ettiklerini de...

Köpeklerin sesleri bakışlarını o tarafa yöneltti. Tek Kulak kısa, kesik kesik havlayarak sopaya ulaşmaya, onu

kemirmeye çalışıyordu. "Şuna bak Bill," diye fısıldadı Henry. Ateşin aydınlattığı noktada köpeğe benzer bir hayvan duruyordu. Zaman zaman insanları izliyor, gayet dikkatli ve tedbirli adımlarla ilerliyordu. Ama asıl dikkatini köpeklere yöneltmişti. Tek Kulak bu beklenmedik konuğa bakarak hevesle havlıyordu.

Bill yavaşça, "Şu aptal Tek Kulak hiç korkmuşa benzemiyor," diye fısıldadı.

Henry yine fısıldayarak, "Dişi kurt bu," diye yanıtladı.

"Bu Tombik'in ve Kurbağa'nın başına gelenleri açıklıyor. Bu dişi kurt, sürüsünün yemi. Köpekleri oltaya takıp çekiyor, gerisini de kurtlar halledip mideye indiriyorlar."

Ateş çıtırdadı. Bir kütük gürültüyle yuvarlandı. Sesi duyar duymaz dişi kurt geriye sıçrayarak karanlığın içinde kayboldu.

"Henry, düşünüyorum da..."

"Ne düşünüyorsun Bill?"

"Bu benim sopayla vurduğum hayvan olmalı."

"Hiç şüphe yok," dedi Henry.

"Bu hayvanın kamp ateşine bu kadar alışkın olmasının beni ürküttüğünü söylemeliyim," dedi Bill.

"Gerçek bir kurttan çok daha fazla şey bildiği kesin," dedi Henry. "Köpeklerin beslenme saati gelip payını alması olur şey değil."

"Yaşlı Villian'ın bir köpeği vardı. Bir gün kaçıp kurtların arasına karışmıştı," diye yüksek sesle düşünmeye başlamıştı Bill. "Little Stick'te geyik avına çıktığımız bir sırada fırlayıp kaçmıştı. Yaşlı Villian bir bebek gibi arkasından ağlamıştı. Bu olay üç sene önce olmuştu. Belli ki o zamandan beri kurtlarla beraber yaşıyor."

"Tam isabet," dedi Henry. "Bu kurt aslında bir köpek

ve daha önce de insan elinden balık yemeye alışkın olmalı."

"Eğer bir elime geçirirsem köpek olan bu kurt, cansız bir et parçası olacak," dedi Bill. "Artık daha fazla köpek kaybetmek istemiyorum."

"Ama ne yazık ki sadece üç tane fişeğin var," dedi Henry.

"Attığımı vuracağımdan emin olmadan ateş etmem," diye yanıtladı Bill.

Sabah Henry ateşi tazeledi. Arkadaşı horuldayarak uyurken kahvaltıyı hazırladı.

Arkadaşını kahvaltıya çağırırken, "Dünya yıkılsa umurunda değil, öyle tatlı uyuyordun ki seni uyandırmaya kıyamadım," dedi.

Bill uykulu uykulu yemeye başladı. Kahve fincanının boş olduğunu görünce, demliğe uzanmak istedi. Ama kahve demliği Henry'nin yanında duruyordu.

"Hey Henry," diye seslendi, "bir şey unutmadın mı?"

Henry, 'hayır' anlamında kafasını salladı. Bill, boş fincanını gösterdi.

"Sana kahve yok," dedi Henry.

"Bitti mi?"

"Yooo..."

"Mideme dokunacağını mı düşünüyorsun?"

"Yooo."

Bill'in yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi.

"Henüz su kaynamadı mı demek istiyorsun? Hadi konuşsana!"

"Hızlı kayıp," dedi Henry.

Bir felaketle karşılaşan insanın telâşı ile Bill köpeklerin durduğu yere baktı. "Nasıl oldu bu?" diye sordu nutku tutularak.

Henry omuzlarını silkerek yanıtladı.

"Bilmiyorum. Tek Kulak kayışı kemirmiş olmalı. Herhalde kendi başına bunu beceremezdi."

"Allahın belası mahlûk, kendininkini kemiremeyince Hızlı'nınkini mi kemirdi?"

Öfkeden Bill'in tepesi atmak üzereydi.

"Tüm dertleri sona erdi. Herhalde şu anda çoktan hazmedilmiştir. En az yirmi kurdun karnında gezinip duruyordur."

Henry ölünün arkasından konuşan bir rahip gibiydi.

"Hadi uzat da fincanına kahve koyayım."

Bill, istemez anlamında başını iki yana salladı.

"Hadi uzatma," diye ısrar etti Henry.

Bill elinin tersiyle fincanını itti.

"Eğer içersem şeytan çarpsın! Eğer bir köpek daha kaybolursa içmem dedim."

Henry "Ama nefis bir kahve," diyerek onu ayartmaya çalıştı.

Ama Bill çok inatçıydı. Kahvaltısını kuru kuru yapmaya devam etti. Bir yandan da Tek Kulak'ın ona oynadığı bu oyuna küfrediyordu.

Yola koyulurken Bill, "Bu akşam onları birbirlerinden ayrı bağlayacağım," dedi.

Henüz yüz metre kadar ilerlemişlerdi ki, Henry eğilip yerden kar ayakkabısına takılan bir şeyi aldı. Hava karanlık olduğu için göremiyordu, ama dokunur dokunmaz ne olduğunu anlamıştı. Elindeki nesneyi geriye doğru fırlattı. Kızağa çarpıp Bill'in ayakkabısının üstüne düşmüştü.

Hızlı'dan geriye kalan tek şey, bağlı olduğu bu sopaydı. "Onu koşumlarıyla birlikte yemişler," dedi Bill. "Sopaya baksana, üzerinde en ufak bir deri parçası bile kal-

mamış. Bu kurtlar çok aç, Henry. Bu yolculuk sona ermeden seni de beni de yiyecekler."

Henry korkmadığını gösterircesine güldü. "Daha önce böyle kurtlar tarafından izlenmedim, ama çok daha zor koşullarda canımı kurtardım. Oğlum Bill, böyle üç beş leş kargası mı benim canımı alacak?"

"Bilemiyorum, bilemiyorum," diye homurdandı Bill.

"Hiç endişelenme, Mc Gurry'ye vardığımızda kendine gelirsin."

"En ufak bir ümidim bile kalmadı," diye üsteledi Bill.

Diğer günlerden farksız bir gündü. Saat dokuzda gün ışıdı, saat on ikide gökyüzünde görünmeyen güneş biraz ortalığı ısıtır gibi oldu. Sonra ikindinin griliği ortalığı kapladı ve üç saat sonra da karanlık bastı.

Güneş ışınlarının sonuncusu da yok olunca, Bill kızak koşumlarına takılı tüfeği çekip çıkardı ve "Sen yola devam et Henry, ben etrafı bir kolaçan edeyim," dedi.

Arkadaşı, "Kızağın yanından ayrılmasan iyi edersin," diye itiraz etti. "Sadece üç tane fişeğin var ve ne olup biteceği belli olmaz."

Bill "Korkak kimmiş?" diyerek arkadaşını küçümsedi.

Henry yanıt vermedi. Yoluna devam etti. Arada sırada telaşla arkasını kontrol ediyordu.

Bir saat sonra Bill göründü.

"Etrafa yayılmışlar. Bizimle oyun oynuyorlar. Bizi yiyeceklerinden çok eminler, sadece uygun bir anı kolluyorlar. Bu arada da karşılarına yiyebilecekleri bir şey çıktığında fırsatı kaçırmıyorlar."

"Bizi yiyebileceklerini sanıyorlar, demek istiyorsun herhalde," diyerek fikrini açıkladı Henry.

Bill aldırmadı bile. "Onları gördüm, öyle sıskalar ki Hızlı ve Kurbağa'nın dışında haftalardır ağızlarına bir şey

koymadıkları besbelli. Zayıflıktan kaburga kemikleri sayılıyor, mideleri sırtlarına yapışmış ve çok çaresizler. Yakında açlıktan çıldırıp saldırabilirler, dikkatli olmalıyız."

Birkaç dakika sonra, kızağın arkasında yürümeye başlayan Henry bir uyarı ıslığı çaldı. Bill arkasına dönüp baktı ve köpekleri durdurdu. Arkalarında, tüylü bir yaratık izleri kokluyordu. Onlar durunca o da durdu ve başını kaldırdı. İki adam, günlerdir onları izleyen, köpeklerinin yarısını yok eden bu garip hayvanı izlemeye koyuldular. Bill, "Bu dişi kurt," dedi.

Hayvan da onları dikkatle inceleyerek birkaç adım attı, sonra durdu. Bunu birkaç defa tekrarladı. Artık sadece yüz metre kadar ötelerindeydi. Yine kafasını kaldırdı ve kendisini gözleyen insanları o da yakından tanımak istercesine koklayarak izlemeye koyuldu. Bakışları sanki akıllı bir köpek gibiydi, ama akıllı bir köpeğin sevgi dolu bakışlarından çok uzaktı. Aklı açlığında, bembeyaz dişleri kadar zalim, dondurucu soğuk kadar acımasızca bakıyordu. Bir kurda göre daha büyüktü, hatta kendi türünün en büyüğüydü.

"İki omuz arası en az yetmiş beş santim var," dedi Henry. "Boyu da bir buçuk metreden fazla."

Bill, "Bir kurt için rengi de bir tuhaf," diye ekledi.

"Hiç böyle kızıl kurt görmemiştim. Tarçın rengi gibi."

Kurt, tarçın renginde değildi. Kürkü de tam bir kurt kürküydü. Aslında rengi griydi, ama kızıl bir alev gibi yanardöner bir renkteydi. Gerçekten çok bir hayal gibi, bir griye bir kızıla dönerek insana olağanüstü duygular yaşatıyordu.

Bill, "Hey, merhaba," diye bağırdı. "Gel buraya, ismin ne senin bakayım?"

Henry, "Senden hiç korkmuyor," diye güldü.

Bill elini salladı, hayvanı azarladı, ama o hiç korkmuyordu. Tek değişiklik daha tetikte duruşuydu. Hâlâ onlara acımasız bir açlıkla bakıyordu. Biraz daha cesaret edebilse saldırıp onları yiyiverecekti.

Bill fısıltıyla konuşarak, "Dinle Henry," dedi, "üç tane fişeğimiz var. Onları boşa kullanmamamız gerekiyor. O bizim üç köpeğimizi aldı ve biz de onu durdurmalıyız, ne dersin?"

Henry başını sallayarak onayladı. Bill yavaşça uzanıp tüfeği aldı ve omuzuna doğru kaldırdı. Ama daha tüfeği omzuna yerleştiremeden dişi kurt fırladı ve ağaçların arasında kayboldu. İki adam birbirlerine bakıp göz göze geldiler. Bill tüfeği yerine koyarken, "Tüfekleri çok iyi tanıyor. Köpeklerin beslenme zamanı gelip yemek yiyen bir kurt tüfekleri de tanır. Bunu anlamalıydım," dedi. "Şu anda altı köpek yerine üç köpeğimiz varsa, nedeni bu yaratık. Sana söz veriyorum Henry, onu mutlaka vuracağım. O kurnazsa, ben de ona tuzak kurup vuracağım."

"Sakın bunu yapmak için uzaklaşıp kendini tehlikeye atma," diye uyardı Henry. "Hepsi birden üstüne atlayabilirler, üç fişekle kendini ateşe atarsın. Bu hayvanlar çok aç. Bir kere saldırırlar ve seni yer bitirirler."

O gece erken kamp kurdular. Üç köpek, kızağı altı köpek kadar çabuk çekemiyorlardı ve daha çabuk yoruldular.

Adamlar da erkenden yattılar. Yatmadan önce Bill, köpekleri sıkıca, birbirlerinin kayışlarını kemirmemeleri için birbirlerinden uzağa bağladı. Kurtların bu derece yakında olması köpekleri de dehşete düşürmüştü. Bu vahşî yaratıkları uzak tutabilmek için durmadan ateşi tazelemek gerekiyordu.

Bill ateşe odun atıp yatağına dönerken, "Denizciler ge-

milerini izleyen köpek balıklarını anlatırlar," dedi. "Bu kurtlar da karaların köpek balıkları. İşlerini bizden daha iyi biliyorlar. Bizi yiyecekler Henry. Bizi mutlaka yiyecekler."

"Böyle konuşarak paçayı yarı yarıya kaptırıyorsun," diye Bill'i azarladı. "Yenileceğini söyleyen insan, yarı yarıya yenilmiş sayılır. Sen de böyle demekle yarı yarıya yenilmiş sayılırsın."

Bill, "Onlar senden, benden daha güçlü insanların bile hakkından gelmişlerdir," dedi.

"Kapat artık çeneni. Beni bıktırdın."

Henry kızgınlıkla sırtını dönüp yattı, ama Bill'in ona karşı öfkelenmesine de şaştı kaldı. Bu Bill olamazdı, çünkü o ancak çok ağır sözler karşısında öfkeden kudururdu. Göz kapakları uykuya yenilip kapanıncaya kadar bu konuyu düşündü durdu.

"Hiç şüphe yok, Bill çok korktu. Yarın onu neşelendirmeliyim." Bu, uykuya dalmadan önce belleğinden geçen son düşünceydi.

AÇLIK ÇIĞLIKLARI

Gün uğurlu başladı. O gece nasıl olduysa, köpek kaybetmemişlerdi. Sessizce yola koyuldular. Soğuğa ve karanlığa rağmen keyifleri yerine gelmişti. Bill bile bir gece önceki kehanetlerini unutmuş görünüyordu. Hatta öğleüstü kızak bozuk yolda takılıp devrilince fazla öfkelenmedi bile.

Kızak bir ağaç kütüğü ile iri bir kaya parçasının arasına sıkışıp tepe taklak olmuştu. Köpekleri çözüp kızağı düzeltmek için eğildikleri sırada, Henry, Tek Kulak'ın uzaklaştığını fark etti.

Derhal doğrulup köpeğe seslendi.

"Hey, Tek Kulak, gel buraya!"

Ama Tek Kulak arkasında izler bıraka bıraka karın içinde koşmaya başladı. Tam arkalarında, dişi kurt onu bekliyordu.

Köpek kurda yaklaşınca birden yavaşladı, sonra durdu. Kurda dikkatle bakıyor, şüphe ve istek duyguları birbiriyle çatışıyordu. Dişi kurt dişlerini gösteriyordu, ama korkutmaktan çok, cilve yapıyor gibiydi.

Köpeğe doğru oynaşarak bir iki adım atıyor, sonra duruyordu. Tek Kulak, gitgide ona doğru yaklaşıyordu. Başını gururla kaldırmış, kulakları ve kuyruğu havaya dikilmişti. Burnunu dişi kurdun burnuna sürtmek istedi, ama

dişi kurt cilveyle geri çekildi. Köpek yaklaştıkça kurt geri gidiyordu. Adım adım onu insanlardan uzaklaştırıp kendine çekiyordu.

Köpek sanki beyninde uyarı zilleri çalmış gibi bir an duraladı, kendini çağıran adamlara dönüp baktı. Ama ne düşündü bilinmez, yine dişi kurda döndü. Koklaştılar. Bill tüfeği almaya çalıştı, ama ters dönmüş kızağın altında sıkışmıştı. Henry yardım edip de kızağı düzeltinceye kadar, Tek Kulak ve dişi kurt iyice birbirlerine sokulmuşlardı. Mesafe de atış güvenliği için yeterli değildi.

Tek Kulak yaptığı hatayı anlamıştı, ama artık iş işten geçmişti. Geri döndü, adamlara doğru koşmaya başladı. Sağdan soldan yolunu kesen bir düzine kadar kurt etrafını sarmıştı. Dişi kurt bir anda işveyi, cilveyi bir yana bırakıp hırlayarak Tek Kulak'ın üstüne atladı. Köpek bir omuz hareketiyle onu üstünden attı, yolunu değiştirerek kızağa ulaşmaya çalıştı. Sağdan soldan her saniye başka kurtlar çıkmaya başlamıştı. Dişi kurt ise Tek Kulak'ın bir adım gerisindeydi, onu başkasına bırakmaya niyeti yoktu.

Henry birden ayağa kalkan Bill'in kolunu yakaladı.

"Nereye gidiyorsun?"

Bill onu iterek, "Artık dayanamıyorum," dedi. "Eğer başarabilirsem, artık başka bir köpeğimizi alamayacaklar."

"Bill, dikkatli ol!" diye arkasından bağırdı Henry. "Kendini tehlikeye atma!"

Henry kızağın üstüne oturdu ve olan biteni izlemeye başladı. Elinden başka bir şey gelmiyordu. Bill gözden kaybolmuştu. Arada sırada çalıların arasında sağa sola savrulan Tek Kulak'ı görebiliyordu. "Tamamen ümitsiz bir vak'a, diye düşündü. Köpek artık tehlikede olduğunu fark etmiş, çemberi yarıp dışarı çıkmak için uğraşıyor, ama kurtlar da gitgide çemberi daraltıyorlardı.

Ağaçlar görüşünü kesiyordu ama Henry, kurt sürüsünün, Tek Kulak'ın ve Bill'in biraz sonra tek bir noktada buluşacağının farkındaydı. Bu olay beklediğinden de çabuk gelişti. Önce bir el, sonra iki el silah sesi işitildi. Bill'in mermileri bitmişti. Sonra bir gürültü; hırlamalar, bağırışlar. Tek Kulak'ın acı ile haykırışını duydu. Ardından avını yakalayan bir kurt uluması. Her şey olup bitmişti. Hırlamalar durdu. Sesler kesildi.

Uzun bir süre kızağın üzerinde oturup kaldı. Ne olup bittiğini anlamak için gidip görmeye gerek yoktu. Aniden fırladı ve örtülerin altından baltayı çekip çıkardı. Sonra yine öylece oturdu. Ayaklarının dibinde kalan iki köpek birbirlerine sokulmuş titreşip duruyordu.

En sonunda yorgun bir tavırla yerinden kalktı. Sanki kan, bedeninden çekilmiş gibiydi. Köpekleri kızağa bağladı. Kızağın ipini omzundan geçirerek köpeklerle birlikte çekmeye başladı. Çok fazla ilerleyemedi.

Karanlık çökmek üzereyken aceleyle kamp kurmaya başladı. Ateş için bol miktarda odun vardı. Köpekleri doyurdu, yemeğini pişirip yedi ve ateşin yanına yatağını yaptı.

Ama yatmanın keyfini çıkaracak hâlde değildi. Kurtlar çok yakına gelmişti. Kapanmakta olan gözlerinin arasından onları görebiliyordu. Çember iyice daralmıştı. Kimi oturuyor, kimi dolanıyor, kimi de karınları üzerinde sürünüyor veya ileri geri sallanıyordu. Bazıları ise uyuyordu. Köpekler gibi kıvrılmışlardı. O gözünü kırpamazken onlar uyuyorlardı.

Ateşe odun atıp alevlendiriyordu. Onlarla arasındaki tek engeldi ateş. Köpekler de ona sokulmuşlardı. Bir kurdun yaklaştığını hisseder hissetmez titriyor ve sesler çıkarıyorlardı. Kurtlar karınları üstünde sürüne sürüne yakla-

şıyorlardı. Tehlikeli sınıra yaklaştıklarında, ateşten yanan bir dal parçası yakalıyor, yaklaşan kurda fırlatıyordu. İsabet aldıkça hırlayarak geri çekiliyorlardı.

Sabaha karşı yorgunluktan bitap düşmüştü, gözleri uykusuzluktan yanıyordu. Karanlıkta kahvaltısını hazırladı. Saat dokuzda gün ışımaya başlayınca, bütün gece plânladığı işe başladı. İnce dalları topladı, onlardan kafes şeklinde bir tahtırevan hazırladı. Köpeklerin yardımı ile tabutu tahtırevanın üzerine yerleştirdi ve bir ağacın üstüne çekip astı.

Aşağıdaki ölüyle konuşmaya başladı. "Bill'i yediler. Beni de ele geçirebilirler, ama genç adam, emin olabilirsin ki seni asla yiyemeyecekler."

Yola koyuldular, köpekler hafiflemiş kızağı istekle çekiyorlardı. Çünkü onlar da ancak Mc Gurry Kalesi'ne varınca emniyette olacaklarını biliyorlardı.

Kurtlar, kırmızı dillerini göstere göstere kızağın iki yanında koşturuyorlardı. Bir deri bir kemiktiler, kaburgaları sayılabiliyordu. Henry nasıl olup da hâlâ ayakta durabildiklerine, karların üzerine yığılıp kalmadıklarına şaşırıyordu. O gece korkunçtu. Bir yandan kurtlar, bir yandan bastıran uyku... Battaniyesini omuzlarına çekip ateşin yanına sokuldu. İstemese de zaman zaman dalıyor, uyukluyordu. Baltası dizlerinin arasındaydı, her iki köpek de bedenlerini sımsıkı ona yapıştırmıştı. Gözleri bir an kapandı, açtığında karşısında dişi kurdu gördü. Koskocaman gövdesiyle sadece on adım ötesinde duruyordu. Gözlerini ona dikmiş, biraz sonra yiyeceği yemeğin hayalini kurarak, "Sen benimsin," der gibi bakıyordu. Ayakları dibindeki iki köpek hırlıyor, havlıyor ama o, köpeklere aldırış bile etmiyordu. Dikkatini adamın üzerinde toplamıştı. Birdenbire göz göze geldiler. Bakışları ürkütücü değildi,

daha çok kurnazca denebilirdi; aç ve kurnaz. Adam bir yemdi ve seyri bile iştahını açıyordu sanki. Ağzından salyalar akarak büyük bir keyifle yalanıyordu.

Adam korkuyla ürperdi. Aceleyle ona fırlatacak bir odun parçasına uzandı. Ama daha o uzanırken, henüz parmakları bir sopaya ulaşmadan kurt hemen geriye doğru sıçradı, demek ki bu tür davranışlara alışkındı. Geriye doğru sıçrarken hırlayarak beyaz dişlerini gösterdi. Yüzündeki o akıllı kurnazlık kaybolmuş, yerine etoburların insanı iliklerine kadar titreten aç gözlülüğü yerleşmişti. Bütün geceyi yanan odun parçalarını fırlatarak, kurtlarla savaşarak geçirdi. İstemediği hâlde bazen dalıyordu. O zaman köpekler onu uyandırıyorlardı.

Sabah olmuştu. Ama bu sefer gün ışığı bile kurtları kaçırmaya yetmemişti. Adam acıyla kıvranarak onların uzaklaşmalarını bekledi. Ama onlar ateşin ve adamın etrafındaki çemberi bozmaya niyetli gözükmüyorlardı.

Yola koyulmaya niyetlendi. Ama daha ateşin yanından uzaklaşır uzaklaşmaz gözü pek bir kurt üzerine fırladı. Geriye atıldı, kendini zor kurtarmıştı. Az kalsın kurdun pençesi, kalçasına saplanıyordu. Sürüdeki diğer kurtlar da ayaklanmıştı. Onları uzaklaştırmak için her yöne, yanmakta olan odun parçalarını fırlatmaya başladı.

Gün ışığında bile odun kesmek için ateşin yanından ayrılamıyordu.

Artık uykusuzluğa da dayanamıyordu. Kurtlar çemberi iyice daraltmışlardı, her an saldırmaya hazırdılar. Bir ara dalar gibi oldu. Bu kısacık anda düş gördü, Mc Gurry Kalesi'nde iskambil oynuyordu. Bir gürültüyle uyandı. Kurtlar çevresini sarmıştı. Kurtlardan biri iyice yakınında, kolunu ısırmak üzereydi. Yine can havliyle yanan odun parçaları fırlatmaya başladı. Kurtlar kaçıştılar.

Henry kendine geldiğinde geride kalan iki köpeği de kaybolmuştu.

Aklına yeni bir fikir geldi. Yaktığı ateşi bir daire şeklinde genişletti ve dairenin içine girip oturdu. Kendini çaresiz hissediyordu. Uykusuzluk onu güçten düşürmüştü. Bedenine ve göz kapaklarına hâkim olamıyordu. Kalan son gücüyle, "Hadi, istediğiniz zaman gelip beni parçalayabilirsiniz. Artık uyuyacağım," diye bağırdı ve yere yığıldı.

Uyandığında her şey umulmadık, gizemli bir şekilde değişmişti. İnsan sesleri duyuyordu, kurtlar gitmişti. Nehrin kıyısına dört kızak gelmişti. Altı adam, artık sönmüş ateşin başına gelmiş, onu sarsıyorlardı. Gözlerini aralayıp sayıklar gibi mırıldandı. "Kızıl dişi kurt... köpeklerin yemek saati geldi... Önce onların balıklarını yedi... sonra köpekleri... En son da Bill'i..."

"Lord Alfred nerede?" diye sordu adamlardan biri.

"Yoo, onu yemedi... Son kampın orada ağaçlardan birine tabutuyla birlikte astım onu... Ama artık yalnız bırakın beni, sadece uyumak istiyorum..." dedi ve gözleri kapanıverdi.

Uzaklarda yeni avlar peşine düşen kurtların ulumaları duyuluyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

KURT DALAŞI

Kızağa koşulu köpeklerin havlamalarıyla insanların seslerini ilk önce duyan ve gitgide sönmekte olan ateş çemberinin içinde köşeye sıkışmış adamı ilk bırakıp kaçan dişi kurt olmuştu. En önde, sürünün liderlerinden biri olan iri bir gri kurt koşuyor ve diğerlerini dişi kurdu takibe zorluyordu. Genç kurtlardan biri kendisini geçmeye kalkarsa, hırlayarak hizaya getiriyordu.

Dişi kurt, gri kurdun yanında her zamanki alışkanlığı ile yerini aldı. Gri kurt ona hoşgörülü davranıyor, bazen önüne geçse bile hırlayıp dişlerini göstermiyordu. Dişi kurdun öbür yanında, postunda daha önceki savaşlardan aldığı yara izlerini taşıyan sıska, yaşlı bir kurt vardı. Daima dişi kurdun sağında yer alıyordu. Bunun nedeni, tek gözü olması ve bu sağlam gözün de sol göz olmasaydı herhalde. O da fırsat buldukça dişi kurdu sıkıştırıyor, bedenini yalıyor, boynuna dokunmaya çalışıyordu. Dişi kurt ona da yüz vermiyordu.

Böyle anlarda her iki erkek kurt da dişlerini göstererek birbirlerine gözdağı vermeye çalışıyordu. Her an kavga

edebilirlerdi, ama ne var ki sürünün açlığı kendi kıskançlık ve rekabet hislerinin önünde geliyordu.

İhtiyar kurt ihtiraslarını kamçılayan sivri dişli dişi kurdun saldırısından kaçınmak için her geri çekilişinde, kör gözünün bulunduğu sağ tarafında koşan üç yaşlarındaki genç bir kurda çarpıyordu. Bu genç ve iri kurt, sürüdeki öbür çelimsiz aç hayvanlara göre daha kuvvetliydi. Eğer yiyecek olsa, aşk ve kavga ön plana geçecek, sürü beraberliğinden eser kalmayacaktı. Ama gerçekten çaresiz durumdaydılar. Uzun süredir açlık çektiklerinden, güçleri tükenmiş, hızları kesilmişti. Çelimsizler, yavrular ve yaşlılar topallayarak gerilerde kalıyordu. En güçlüleri bile bir deri bir kemik kalmıştı.

O gün kilometrelerce yol aldılar. Gece boyunca da koşmaya devam ettiler. Soğuk ve ölü bir dünyanın topraklarında koşup duruyorlardı. Hiçbir yaşam belirtisi yoktu, çevredeki tek canlı kendileriydi. Oysa yaşamlarına devam edebilmek için yiyebilecekleri başka canlıları bulmak zorundaydılar.

Gün geldi, sürü dağılmaya başladı. Erkek ve dişi eşler, ikişer ikişer başlarını alıp gidiyorlardı. Sonunda kala kala geriye dört kurt kaldı. Dişi kurt... genç sürü başı... ihtiyar Tek Göz ve üç yaşındaki cür'etkâr kurt.

Dişi kurt daha bir öfkeli, daha bir hırçın olmuştu. Her üç âşığının postunda dişi kurdun diş izleri görülüyordu. Fakat onlar bu saldırılara hiç karşılık vermiyorlar ve kendilerini de korumuyorlardı. En amansız saldırısında bile omuzlarını çeviriyorlar, kuyruklarını sallıyorlar, onu sakinleştirmeye çalışıyorlardı. Dişi kurda karşı ne kadar hoşgörülüyseler, birbirlerine karşı da o kadar acımasızdılar. Üç yaşındaki kurt iyice saldırganlaşmıştı. Tek Göz'ün görmeyen tarafına saldırarak kulağını parçaladı. Gerçi

yaşlı kurdun bir gözü görüyordu, ama yılların verdiği deneyimi vardı. Yitirdiği gözü, yara bere içindeki burnu bunun en güzel kanıtıydı.

Bu arada bu kavgaya neden olan dişi kurt bir kenara çekilip arka ayakları üzerine oturmuş, onları seyrediyordu. Keyfi yerindeydi. Ona sahip olmak isteyenler dişe diş, kana kan acımasızca savaşıyorlardı.

Belki de ilk defa aşkı tadacak üç yaşındaki kurdun bu hevesi hayatına mal oldu. Cesedinin her iki yanında duran rakipleri, kendilerini keyifle seyreden dişi kurda bakıyorlardı. Yaşlı kurt savaşta başarılı olduğu kadar aşkta da akıllıca davranıyordu. Birden genç sürü başı omzundaki yarayı yalamak için başını çevirdi. Bükülmüş boynu rakibine dönüktü. Yaşlı kurt tek gözü ile bu fırsatı değerlendirdi. Bir sıçrayışta dişini boynuna geçiriverdi. Keskin dişlerini derinlere saplayarak hayvanın şah damarını parçaladı ve işini bitirerek geriye sıçradı.

Tüm bunlar olup biterken dişi kurt arka ayakları üzerine oturmuş, aldığı zevkle kendinden geçmişti. Vahşî doğanın aşk oyunuydu bu.

Genç sürü başı karların üzerine yığılıp hareketsiz kalır kalmaz, Tek Göz gösteriş yaparcasına dişi kurda doğru yürüdü. Zaferi ile gurur duyuyordu, ama yine de tedbirli davranıyordu. Dişi kurt ilk defa onu şefkatle karşıladı. Onunla koklaştı, hatta etrafında cilveli cilveli hoplayıp zıpladı. İhtiyar kurt da onca yılın ağırbaşlılığını bir anda unutup çocuklaştı, hatta aptallaştı.

O günden sonra birbirlerini gayet iyi anlayan iki arkadaş gibi birlikte dolaşmaya başladılar.

Mehtaplı bir gecede, ıssız ormanda koştururken Tek Göz birdenbire durdu. Başını kaldırdı, kuyruğunu dikti, burun deliklerini açıp kapayarak havayı koklamaya başla-

dı. Bir türlü karar veremiyor, ne olup bittiğini anlamak istercesine havayı koklamaya devam ediyordu. Dişisi ise umursamaz bir eda ile bir kere şöyle bir kokladı, sonra erkeğini yatıştırmak istercesine yoluna devam etti.

Erkek kurt dişisini takip etti, ama hâlâ bir şeylerden şüpheleniyor, ara sıra durup etrafı kolaçan ediyordu.

Dişi kurt etrafı ağaçlarla çevrili bir alanın kenarında dikkatle durdu. Bir süre tek başına bekledi. Tek Göz de biraz sonra sürünerek usulca yaklaştı, tüyleri tehlikeye karşı diken diken olmuştu. Yan yana durarak çevreyi dinlemeye, koklamaya devam ettiler.

Önce köpek havlamaları geldi kulaklarına, sonra erkeklerin haykırışlarını, kadınların tiz seslerini ve çocukların viyaklamalarını duydular. Deriden yapılmış çadırların ve yanan ateşin dışında pek bir şey görünmüyordu. Burunlarına gelen kokuların Tek Göz için pek bir anlamı yoktu, ama dişi kurt için tüm detaylarını bildiği bir öyküydü bu.

Dişi kurt tuhaf bir şekilde uyarılmıştı. Kokladıkça aldığı keyif gitgide artıyordu. Tek Göz ise huzursuzdu. Korkuya kapılıp bir an önce oradan uzaklaşmak istedi. Dişi kurt onu sakinleştirmek istercesine, ağzıyla boynuna dokundu ve sonra yine tüm dikkatini kampa yöneltti. Yüzünde garip bir ifade belirmişti, ama bu, açlık duygusu değildi. Ateşe yaklaşmak, köpeklerle oynaşmak, insanların ayakları dibinde dolaşmak arzusu ile yanıp tutuşuyordu.

Tek Göz sabırsızca kımıldadı. Dişi kurt da birden huzursuz olmuştu. Aradığı şeyi bulmak zorunda olduğunu hatırladı. Geri dönüp ormana doğru yürümeye başladı. Tek Göz rahat bir soluk alıp derhâl peşi sıra fırladı. Kısa süre sonra ormanın içinde güvenlikteydiler.

KURT İNİ

İki gün boyunca Dişi Kurt ve Tek Göz, Kızılderili kampının çevresinde dolanıp durdular. Tek Göz korkuyor ve tasalanıyordu, ama eşi kampın albenisine kapılmış, bırakıp gitmekte isteksiz davranıyordu. Bir sabah, hemen yanı başlarında bir tüfek patladı. Kurşun, Tek Göz'ün başını sıyırıp geçerek bir ağacın gövdesine saplanınca, arkalarına bile bakmadan bu tehlikeli yerden uzaklaşmaya koyuldular.

Fazla uzaklaşmadılar. İki günlük mesafeyi yeterli görmüşlerdi. Dişi kurt oldukça kilo almıştı. Eskisi gibi hızlı koşamıyordu. Erkeğinin epey gerisinde kalmıştı. Yorgun bedenini sürükleyerek ilerlemeye çalışırken birden gözüne yüksekçe bir set ilişti. Yanından dolaşarak setin üstüne çıktı. Bir yandan bahar fırtınaları, diğer yandan eriyen kar, dar bir yarığı oyup aşındırmış, küçük bir mağara oluşmuştu.

Mağaranın ağzında durarak duvarlarını iyice inceledi. Sonra mağaranın daracık ağzından içeri süzüldü. İlk bir metrelik girişte sürünmesi gerekmişti. Dişi kurt acele etmeden kovuğu gözden geçirirken Tek Göz de mağaranın ağzında sabırla bekleyip onu gözlemliyordu.

Dişi kurt başını eğdi, sağı solu kokladı. Burnunu yere dayayıp kendi ekseni etrafında birkaç kere döndü, sonra

iniltiyle yere çöktü. Bacaklarını gevşetti, başını mağaranın girişine çevirip bir yumak gibi tortop yığıldı kaldı.

Güneşle birlikte doğa da uyanıyordu. Havayı bahar kokusu sarmış, kar altındaki bitkiler uyanmış, ağaçların gövdelerindeki öz sular harekete geçmiş, tomurcuklar açıyordu.

Tek Göz'ün karnı acıkmıştı. Dişisinin yanına süründü, onu ayağa kaldırmayı denedi. Ama dişi kurt ona hırlayınca tek başına dışarı çıktı. Sekiz saate yakın dolaştı. Karanlıkta geri dönerken karnı şimdi daha da açtı. Bir ava rastlamış, ama yakalayamamıştı. Eriyen karlar yumuşak olduğu için kara batmış, beyaz tavşan da bir tüy gibi karın üstünden sekip kaçıvermişti.

Mağaranın ağzında, ürkütücü bir kuşkuyla duruverdi. İçerden hafif hafif garip sesler geliyordu. Gerçi eşinin sesine benzemiyordu, ama bu sesler kulağına hiç de yabancı değildi. Dikkatle sürünerek içeri süzüldü, ama dişisinin hırlaması ile karşılaştı. Boyun eğerek yaklaşmadı, ama kesik kesik şapırtılı bir yalama sesi de iyice ilgisini çekmişti.

Eşi, uzaklaşması için onu uyardı. O da girişe dönerek kıvrılıp uykuya yattı. Sabah olup da mağara gün ışığı ile aydınlandığında, o tanıdık seslerin nereden geldiğini araştırmaya koyuldu. Eşinin hırlamaları bir başka türlüydü. Sanki bir şeyi kıskanır gibiydi.

Aralarındaki uzaklığı korumaya çalıştı. Ama bu arada dişi kurdun bacakları arasına sığınmış, gövdesi boyunca uzanmış, minicik, iniltiler çıkaran, henüz gözleri bile açılmamış beş tane yavruyu fark etti. Çok şaşırmıştı. Bu olay birçok kez gerçekleşmiş, ama her seferinde onun için yepyeni, taptaze bir deneyim olmuştu. Dişi kurdun daha önce böyle bir deneyimi olmamıştı, ama ana kurtların içgüdü-

sü ona babaların yeni doğmuş savunmasız yavruları yiyebileceğini söylüyordu. Bu korkuyla Tek Göz'ün yavrularına yaklaşmasını engellemeye çalışıyordu.

Ama hiçbir tehlike yoktu. Tek Göz de ona babalarından geçmiş bir içgüdü ile sabırsızlanıyordu. İşte kendi kanından ve canından yaratılmış varlıklar oradaydılar. Doğal bir davranışla, yeni doğmuş yavrularına sırtını dönüp yiyecek bulabilmek için çevreyi kolaçan etmeye çıktı.

BOZ YAVRU KURT

O, kız ve erkek kardeşlerinden çok farklıydı. Ötekilerin hepsi anneleri gibi kızılımsı bir posta sahipken o, babasına çekmişti. Yavruların içindeki tek boz yavru kurt oydu. Tam bir kurt soylusuydu. Tek Göz'e tıpatıp benziyordu. Tek farkı, babasının tek gözüne karşın onun iki gözü olmasıydı.

Gözleri kapalıyken dokunuyor, kokluyor ve tadıyordu. İkisi erkek, ikisi kız olan kardeşlerini çok iyi tanıyordu. Onlarla beceriksizce, acemice oynuyor, dolaşıyor, minik gırtlağından sesler çıkararak zaman zaman hırslı kişiliğini belli edercesine hırlamaya bile çalışıyordu.

Yaşamın, ilk ayının büyük bir bölümünü uyku ile geçirmişti. Ama şimdi artık görebiliyor ve çevresindeki dünyayı tanımak için her gün daha uzun süre uyanık kalıyordu.

Loş bir ortamda yaşıyordu, ama henüz gözleri güçlü bir ışığa hazır değildi. Dünyası çok küçüktü. Mağaranın duvarlarıyla sınırlıydı. Ama dışarıdaki uçsuz bucaksız dünyadan haberdar olmadığı için bu daracık yerden sıkılmıyordu.

Dünyasının duvarlarından birinin diğerlerinden farklı olduğunu çok geçmeden anlayıverdi. Bu duvar, mağaranın ağzıydı ve ışık kaynağıydı. Düşünme yeteneği gelişmeden, çevresinin bilincine varmadan çok önce, bu duvarın farklı olduğunu kavramıştı.

Başlangıçta bilinçsizce mağaranın ağzına doğru emeklemişti. Kız ve erkek kardeşleri de onunla aynı duygular içindeydiler. Hiçbiri arka taraftaki karanlık duvara doğru gitmek eğilimini göstermemişlerdi. Yaradılışlarındaki kimyasal yapı, ışığın, varoluşlarının bir gereksinmesi olduğunu gösteriyor ve bir kukla gibi minicik bedenleriyle ışığa ulaşmaya çalışıyorlardı.

İşte bu çabaları sırasında boz renkli yavru kurt, annesinin yumuşacık okşayıcı dilinden başka organları da olduğunu öğrenmişti. Israrla ışığa doğru süründüğü zaman annesinin sertçe dürten bir burnu, çabucak ve kontrollü bir şekilde yuvarlayan, kendine getiren bir pençesi olduğunu öğrenmişti. Böylece acıyı ve acıdan nasıl korunacağını da öğrenmiş oldu. Ya bu riske girmiyordu veya göze alırsa, yana ve geriye atlayarak kendini koruyordu. Bunlar bilinçle yapılan hareketlerdi ve ilk yaşam dersleriydi. O, bir etoburdu. Yırtıcı ve et yiyen bir soydan geliyordu. Annesi ve babası da etle besleniyorlardı. Emdiği süt bile etin süte bir dönüşümüydü. Artık bir aylık olmuştu. Bir haftadır gözleri açıktı ve kendi başına et yemeye başlamıştı. İştahla emmek için memelerine saldıran, büyümekte olan bu beş yavruyu emzirmekte zorlanan anneleri, etleri çiğnedikten sonra onlara veriyordu.

Boz yavru kurt, kardeşlerinin en haşarısıydı. Onlardan daha güçlü hırlıyordu. Öfkesi bile onlardan daha fazlaydı. Kurnazca bir pençe vuruşuyla kardeşlerini devirip yuvarlamayı ilk önce o öğrenmişti. İlk defa o kardeşlerinden birini kulaklarından yakalayıp çekmiş, tartaklamış, sımsıkı kapalı dişleri arasından hırlamıştı. Ve annesine, mağaranın ağzından uzaklaştırırken en çok sorun çıkaran da hiç kuşkusuz oydu.

Işığın albenisi, yavru kurt için her geçen gün biraz da-

ha artıyordu. Bıkmadan usanmadan, her gün kapıya ulaşmak için birkaç metrelik bir serüvene atılıyor ve her seferinde de gerisingeri çekiliyordu. Aslında orasının bir kapı olduğunun farkında bile değildi. Bir yerden bir başka yere geçebilmek için kapıların var olduğunu bilmiyordu. Başka bir yer olduğunu, oralara nasıl gidilebileceğini de bilmiyordu.

Bu ışık duvarında bir gariplik vardı. Işığın yanında yatan, ona et getiren, annesine benzeyen yaratığın babası olduğunu anlamaya başlamıştı artık. İşte bu baba, bu ışık duvarının içinden geçip kayboluyordu. Boz yavru kurt bunu kavrayamıyordu. Annesi tarafından bu duvara gitmesi engellenmişti. Ama o diğer duvarlara yaklaşmış ve burnunu duvara çarpmıştı. Canı yanmıştı. Birkaç denemeden sonra duvarlara yanaşmaz oldu. Bu konu üstünde fazla durmadı. Nasıl ki süt ve çiğnenmiş et annesine özgü bir gariplik ise, babasının da duvarın içinden geçip kaybolması, ona özgü bir gariplikti.

Zaten doğa, boz yavru kurda düşünebilme yeteneği vermemişti. En azından insanlar gibi düşünemiyordu. Aslında kimi durumlarda tıpkı insanlar gibi kesin ve doğru sonuçlara varabiliyordu. Neden ve niçin olduğunu sorgulamadan olayları kabulleniyordu. Gerçekte bu bir sınıflandırmaydı. Bir şeyin niçin öyle olduğu onu rahatsız etmiyordu. Nasıl olduğu önemliydi onun için. Bu nedenle birkaç defa burnunu duvara çarpınca, duvarın içinden geçemeyeceğini kabul etmişti. Yine aynı nedenle, babasının duvarın içinden geçebilmesini de kabullenmişti. Bununla birlikte, kendisinin niye babası gibi olmadığı düşüncesi onu hiç rahatsız etmedi.

Diğer yabanî hayvanlar gibi, o da açlığın ne olduğunu kısa zamanda öğrendi. Bazı zamanlar et olmadığı gibi an-

nesinin memelerinden de süt gelmiyordu. İlk önceleri mızmızlanıp sızlandılar, ama sonra böyle durumlarda uyumayı öğrendiler.

Tek Göz çaresiz kalmıştı. Uzaklara gidiyor, tadı tuzu kalmayan mağarada pek az yatıp kalkıyordu. Dişi kurt da yavrularını bırakıp av bulmaya gidiyordu. Tek Göz birkaç defa Kızılderililerin kampına sokulup kapanlardaki tavşanları çalmıştı, ama karlar eriyip ırmaktaki buzlar çözülünce Kızılderililer de kampı başka yere taşımışlar ve bu yiyecek kaynakları da kurumuştu.

Boz renkli yavru kurt yaşama yeniden dönüp uzaktaki beyaz duvarla yeniden ilgilenmeye başlayınca, dünyasındaki nüfusun azaldığını fark etti. Geriye sadece bir kız kardeşi kalmıştı. Diğerleri gitmişti. Biraz güçlenince tek başına oynamak zorunda kaldı. Çünkü kız kardeşi ne dolaşabiliyor ne de başını yattığı yerden kaldırabiliyordu. Kendi küçük bedeni şimdi et yiyebildiği için gitgide tombullaşıyordu, ama kız kardeşi için geç kalınmıştı. Durmadan uyukluyordu. Bir deri bir kemik kalmıştı. İçindeki son yaşam kıvılcımı da giderek söndü.

Derken boz yavru kurt yine babasını göremez oldu. Artık ne duvarın içinden girip çıkıyor ne de kapının yanında kıvrılıp uyuyordu. Bütün bunlar, daha hafif geçen bir kıtlık döneminin sonunda olmuştu. Dişi kurt, Tek Göz'ün niye dönmediğini biliyordu. Ama gördüklerini boz renkli yavrusuna nasıl anlatabilirdi. Avlanmaya çıktığı bir gün, vaşağın yaşadığı ırmağın sol çatalında Tek Göz'ün bir gün önce bıraktığı izleri takip etmişti. Bu izlerin sonunda da onu, daha doğrusu ondan arta kalan birkaç kemik parçasını bulmuştu. Büyük bir savaşın olduğunu ve kazandığı zaferden sonra vaşağın mağarasına çekildiğini gösteren ipuçları görünüyordu. Bu mağarayı bulmuş, ama

vaşağın içeride olduğunu anlayınca girmeyi göze alamamıştı.

O günden sonra dişi kurt avlanmaya çıktığında ırmağın sol kolundan uzak durdu. Vaşağın mağarasında minik yavruların bulunduğunu ve vaşağın sinsi, yırtıcı ve usta bir dövüşçü olduğunu biliyordu.

Ama ne var ki vahşet vahşet, analık ise analıktı. Bir anne, ister vahşî doğada ister medeni ortamda olsun, canı pahasına yavrusunu koruyacaktı. Bir gün gelecek, dişi kurt boz renkli yavrusu uğruna ırmağın sol çatalını izleyerek vaşağın kayalıktaki inine gidecekti.

BEYAZ DUVARIN ARDINDAKİ DÜNYA

Annesi avlanmak için mağaradan ayrılmaya başladığı zaman, yavru kurt da kendisinin giriş kapısına gitmesini engelleyen yasayı iyice öğrenmişti. Bu yasanın zorlayıcı gücünde, annesinin burun ve pençesinin etkisi kadar, içinde oluşmaya başlayan korkunun da payı vardı. Bu korku kalıtımsal bir duyguydu. Korku! Yabanî yaşamda hiçbir yaratığın kaçamayacağı, reddedemeyeceği bir miras.

Bu nedenle henüz korkuyu yaratan nedenleri bilmemekle beraber, "korku"nun varlığını biliyordu. Bunu yaşamın bir parçası sanıyordu. Açlığı ve açlığını gideremediği zaman başına gelebilecekleri öğrenmişti. Duvarların engelleyici sertliğini, annesinin burnunun dürtüşünü, onu yere yuvarlayan pençesini, gideremediği açlığı, yaşamda kendisini zorlayan, kısıtlayan engeller olduğunu, bunlara yasa dendiğini, öğrenmişti. Bu yasalara uyulduğu zaman acı duyulmuyor, mutlu olunuyordu.

Bir keresinde uyanıkken beyaz duvardan gelen birtakım yabancı sesler duydu. Bu sesi o sırada kapının önünde duran, onca gözü pekliğine karşın tir tir titreyerek mağaranın içerisini koklamaya çalışan bir kutup porsuğunun çıkardığını bilmiyordu. Yalnız bu koklama sesinin hiçbir sınıflamaya sokamadığı yabancı bir ses olduğunu ve bilinmeyenin de korkuya yol açtığını bilebiliyordu.

Sırtındaki tüyler diken diken oldu. Korku duygusuna bir de saklanma içgüdüsü eklenmişti. Eve dönen annesi porsuğun bıraktığı izleri görünce hırlamaya başladı. Hemen mağaraya dalarak yavrusunu her zamankinden daha fazla sevecenlikle yaladı, okşadı. Yavru kurt her nasılsa büyük bir tehlike atlattığını anlayıvermişti.

Yavru kurdun içinde birtakım başka duygular da uyanıyordu. İçgüdüsü ve yasalar ona söz dinlemesini söylüyor, içinde gelişen duygular ise onu baş kaldırmaya itiyordu. Annesi ve korkusu ona beyaz duvardan kaçınmasını söylüyordu. Ama gelişmek yaşamak demek, yaşamak da ışığa gitmek demekti. Artık içinden yükselen duygu selini bastıramaz olmuştu. Sonunda yaşam güçlü gelerek korku ve baş eğmeyi yendi, yalpalayarak mağaranın girişine doğru yürüdü.

Diğer duvarların aksine bu duvar, sanki yaklaştıkça daha geriye gidiyordu. Sınamak için öne uzattığı yumuşacık burnunu engelleyen hiçbir sert yüzey yoktu. Çok şaşırtıcı bir şeydi bu. Kaskatı bir duvarın içinden geçiyordu. Korkusu geri çekil derken, yaşama gücü ileri git diyordu. Birdenbire kendini dışarıda buldu. Gözleri kamaştı. Bu beklenmedik uçsuz bucaksız boşluk başını döndürmüştü. Yavaş yavaş gözleri aydınlığa alıştı ve çevresindeki nesneleri görmeye başladı. Şu anda önünde çok farklı bir dünya vardı. Ağaçlar, bir ırmak, ağaçların üzerinde yükselen bir dağ ve ondan daha yüksekte gökyüzü...

Büyük bir korku sardı içini. Mağaranın eşiğine çöküp dünyayı seyre koyuldu. Dudaklarını büzerek korkunç bir hırıltı çıkarmayı denedi. Korkusu ve çelimsizliğine rağmen, bu geniş dünyaya varlığını hissettirerek meydan okumak istiyordu.

Hiçbir şey olmadı. Bakmaya devam etti. Öylesine il-

ginç şeyler vardı ki hırlamayı bile unuttu. Korkusunun yerini merak almıştı. Buzları çözülmeye başlamış ırmak güneş altında pırıl pırıl parlıyor, yamacın dibinde devrilmiş bir çam ağacı yatıyor ve ırmaktan kendi durduğu eşiğe kadar bir bayır uzanıyordu.

Boz yavru kurt o güne kadar hep düz bir zeminde yaşamıştı. Bu nedenle düşmenin ne demek olduğunu bilmiyordu. Önündeki boşluğa doğru gözünü kırpmadan atladı. Arka ayakları hâlâ eşikteydi, bu nedenle tepetaklak yuvarlandı. Burun üstü düşüp toprağa çarpınca çığlığı bastı. Bayır aşağı yuvarlanmaya başlamıştı. Dönüp duruyordu. Korkudan dehşete kapılmıştı. Bilinmeyen güçler onu en sonunda yakalamışlardı işte. Bilinmeyen güç kim bilir nasıl canını yakacaktı. Yamaç gitgide düzleşti, aşağısı çimenlikti. Yavru kurdun yolculuğu burada bitti. Son kez bir çığlık daha attı, sonra da acı acı inlemeye başladı. Bu arada da sanki daha önce binlerce defa yapmış gibi, toza toprağa bulanan tüylerini yalayıp temizlemeye koyuldu.

Sonra Merih'e ilk defa ayak basan bir insan gibi, doğrulup etrafına bakmaya başladı. Yavru kurt dünyasının duvarlarını zorlayıp yıkmış, bilinmeyen güçlere yakalanmış ve hiçbir yerine bir şey olmadan serbest bırakılmıştı. O bilinmeyen güç kendisini bıraktığı anda, bilinmeyenin verdiği dehşeti de unutuvermişti. Çevresindeki her şeye ilgi ile bakıyordu. Ayaklarının dibindeki çimeni, az ilerdeki böğürtleni, devrik çam ağacının gövdesini dikkatle inceledi. Kütüğün yanı başından fırlayan bir sincap, birdenbire üstüne atlayarak yüreğini ağzına getirdi. Hemen büzülüp hırladı. Ne var ki sincabın da ödü kopmuştu. Hemen bir ağacın tepesine tırmanıp kendini güvenceye aldıktan sonra, ciyak ciyak bağırmaya başladı.

Yavru kurt öğreniyordu. Henüz bulanık olan belleğinde bilinçsizce ayırımlar yapıyordu. Canlı yaratıklar vardı, cansız varlıklar vardı... Canlılardan korunmak gerekiyordu. Cansız varlıklar oldukları yerde duruyorlardı, ama canlı yaratıklar hareket ediyorlardı ve ne yapacakları önceden bilinemiyordu. Onların beklenmeyen davranışlarına karşı hazırlıklı olmak gerekiyordu.

Beceriksizce dolaşıyor, çalılıklara takılıyordu. Uzakta sandığı bir dal ya burnuna ya da kaburgalarına çarpıyordu. Bastığı yer de düzgün değildi. Bazen yuvarlanıyor, burun üstü düşüyordu. Küçücük çakıllar, taşlar üstüne basar basmaz ayakları altında yuvarlanıyordu. Demek ki bazı cansız nesneler de mağaradaki gibi durağan değildi. Küçük cisimler, büyük cisimlere göre daha kolay devrilip yuvarlanıyordu. Her yanlışı ona yeni bir şey öğretiyordu.

Her acemi gibi onun da şansı yaver gitti. Doğuştan etobur olduğunu bilmediği halde mağarasından çıkıp dünyaya adımını atar atmaz avı da ayağına geldi. Devrik bir çam kütüğünün üstünde yürümeye kalkışmıştı. Kof ve çürümüş kabuk kırılıverince, yuvalarında yatmakta olan yedi küçük yavrunun ortasına düşüvermişti.

Yavrular çığlık çığlığa haykırınca ilk önce korktu. Sonra onların ne kadar minik olduklarını görünce saldırdı. Kaçışıyorlardı. Bir tanesini pençe atarak durdurdu. Bu oyundan keyif almaya başlamıştı. Kokladı. Ağzına götürdü. Yavru kuş çırpındıkça dili gıdıklanıyordu. Bir anda acıktığını hissetti. Çenesini kapattı, incecik kemiklerin çıtırtısı duyuldu, ağzı sıcacık kanla dolmuştu. Tadını beğenmişti. Annesinin ona verdiği gibi bir etti, ama bu taze ve canlı olduğu için daha lezzetliydi. Böylece kuşu yedi. Hepsini yiyip bitirene kadar da durmadı. Sonra tıpkı an-

nesi gibi ağzını yaladı ve çalılıkların arasından çıkmaya hazırlandı.

Ama tam bu sırada şiddetli kanat darbeleriyle karşı karşıya kaldı. Bu saldırı karşısında aklı karıştı, etrafını göremez oldu. Başını bacakları arasına saklayıp bağırmaya başladı. Kanat darbeleri hızlanmıştı. Ana kartavuğu çılgın gibiydi. Derken o da öfkelendi. Doğrulup hırlamaya ve pençe atmaya başladı. Ufacık dişleri ile kanatlardan birini ısırıp çekiştirmeye başladı. Kartavuğu direniyor ve serbest kalan kanadıyla darbe üstüne darbe indiriyordu. Bu, yavru kurdun ilk savaşıydı. Müthiş keyif almıştı. Bilinmeyenden duyduğu korku geçmişti. Ona vuran bu canlı yaratıkla savaşıyor, onu paramparça etmeye uğraşıyordu. Bu canlı yaratık et demekti. Öldürme hırsı benliğini sarmıştı. Kuşun kanadını dişleri arasında sımsıkı tutuyor, bir yandan da hırlıyordu. Bütün bu süre zarfında kuş bağırıp çağırıyor, serbest kanadıyla vuruyor, bembeyaz tüyleri kar gibi etrafa dağılıyordu. Yavru kurt, damarlarında taşıdığı yırtıcı kanın etkisi altında kalmıştı. Yemek için öldürmek, öldürmek için de savaşmak gerekiyordu. Bu onun yaradılışında vardı.

Bir süre sonra kartavuğu pes etti. Yavru kurt hâlâ kanadını ağzında tutuyordu. Yere uzanıp birbirlerini süzdüler. Yavru kurt korkutmak istercesine hırladı. Buna karşı kuş da onun sızlayan burnunu gagalayıverdi. Yavru kurt acı ile kıvrandı, ama kanadı da bırakmadı. Kuş tekrar tekrar gagaladı. Yavru kurt inim inim inliyordu. Geri kaçmaya çalıştı, ama kuşu ağzında tuttuğundan onu da kendisi ile birlikte sürükledi. Gaga darbeleri bir yağmur gibi birbiri ardına yaralı burnuna inip duruyordu. Bu kadar savaş yetmişti, avını bıraktığı gibi kuyruğunu kıstırıp arkasını döndü ve oradan uzaklaştı.

Dinlenmek için çalılıkların yanındaki açıklıkta uzandı. Dili dışarı çıkmıştı, göğsü inip kalkıyor, acı ile sızlayan burnu inlemesine neden oluyordu.

Yavru kurdun sığındığı yerden çıkması epey zaman aldı. Çok şey öğrenmişti. Canlı yaratıklar etti ve onları yemek çok zevkliydi. Eğer canlı yaratıklar büyükse, karşılarındakinin canını yakabiliyorlardı. Minik kuş yavrularını yemesi kolaydı, ama ana kartavuklarından uzak kalınmalıydı. Yine de içinde ana tavukla savaşmak için bir arzu duyuyordu.

Irmağın yamacından aşağı indi. Şimdiye kadar hiç su görmemişti. Üstünde yürümesi kolay gibiydi. Dümdüz yüzeyde hiç engel görünmüyordu. Gözünü kırpmadan adımını attı ve dibi boyladı. Çok soğuktu, nefesi kesilmişti. Soluk almaya çalıştı. Ciğerlerine hava yerine su doluvermişti. Boğulmak üzere olduğunu, ölümün nefesini hissetti. Ölümün ne demek olduğunu bilmiyordu, ama bu duygu da onda içgüdüsel olarak gelişmişti. Bu onun için acıların en büyüğü olacaktı. Bilinmeyen gücün ta kendisiydi ölüm, başına gelebilecek tüm felaketleri kapsıyordu.

Yeniden su üstüne çıktı ve açık ağzına hava doldu. Tekrar batmadı, sanki daha önceden biliyormuş gibi ayaklarını açarak yüzmeye başladı. Irmağın kıyısı bir metre ötesindeydi, ama sırtı dönük olduğundan gözleri karşı yakayı gördü ve hemen o tarafa doğru yüzmeye başladı. Dar bir ırmaktı, fakat suyun bir göl gibi toplandığı yerde genişliği hemen hemen yedi metreyi buluyordu.

Tam orta yerde akıntıya kapıldı ve aşağı doğru sürüklendi. Gölcüğün altında minik bir çağlayan vardı. Burada yüzebilmesi artık olanaksızdı. Sakin sular birden azgınlaşmıştı. Bata çıka ilerliyordu. Bazen tepetaklak oluyor

bir kayaya çarpıyordu. Her çarpışta avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

Çağlayanın altında bir başka gölcük vardı. Buradaki girdap onu kıyıya sürükledi ve çakıl taşlarının üstüne bırakıverdi. Korkuyla sürünerek sudan çıktı ve yere uzandı. Dünya hakkında bir şey daha öğrenmişti. Su canlı değildi, ama hareket ediyordu. Toprak gibi sert görünüyordu, ama içine batılabiliyordu. Demek ki hiçbir şey göründüğü gibi değildi. İçindeki korku duygusu kalıtımsaldı, ama şimdi deneyimleri ile pekişmiş oldu.

O gün onu bir başka serüven daha bekliyordu. Bu dünyada bir annesi olduğunu hatırlamıştı. Ve şu anda ona, dünyadaki her şeyden daha çok gereksinim duyuyordu. Başına gelenlerden sonra sadece bedeni değil, küçücük beyni de yorulmuştu. Tüm yaşamı boyunca belleği hiç bugünkü gibi çalışmamıştı. Üstüne üstlük uykusu da gelmişti. Korkunç bir umarsızlık ve yalnızlık duygusuna kapılarak annesini ve mağarasını aramaya koyuldu.

Çalılıkların arasından geçmeye çalışırken tiz bir çığlık duydu. Gözlerinin önünden sapsarı bir şey geçiverdi. Bir gelincik sıçraya sıçraya ondan kaçıyordu. Küçük bir şeydi ve korkmaya gerek yoktu. Derken tam önünde mini minnacık bir başka canlı gördü. Beş on santimlik bu yaratık, bir gelincik yavrusuydu ve tıpkı kendisi gibi başkaldırarak serüvene atılmıştı. Yavru kurt pençesi ile onu çevirdi. Hayvan garip bir ses çıkardı ve sarı gölge tekrar gözlerinin önünde beliriverdi. Yine o çığlığı işitti ve boynunun yan tarafına bir şey çarptı. Anne gelincik keskin dişlerini boynuna geçirivermişti.

Acı ile gerilerken gelinciğin de yavrusunu kaptığı gibi çalıların arasında kaybolduğunu gördü. Boğazındaki yara sızlıyordu ama asıl incinen duygularıydı. Oturup ağlama-

ya başladı. Gelincik ana küçüktü ama son derece vahşîydi. O ufak tefek bedenine ve hafifliğine karşın, gelinciğin yabanî ormanın en gözü kara, en kinci ve en öldürücü hayvanı olduğunu daha sonra anlayacaktı.

Gelincik ana geldiğinde, o hâlâ inleyip duruyordu. Yavrusunu güvence altına aldığı için hiç acele etmiyordu. Yavaş yavaş yanaştı. Bu arada yavru kurt da gelinciğin yılan gibi incecik bedenini, yine yılan gibi kalkık saldırmaya hazır kafasını görecek zaman buldu. Gelinciğin tiz ve ürkütücü sesi tüylerini diken diken etmişti, hırlayarak onu korkutmaya çalıştı. Gelincik gitgide sokuluyordu. Göz açıp kapayana kadar ok gibi fırlayıverdi. Yavru kurt gelinciğin ince sarı bedenini görememişti bile. Bir anda gırtlağına yapışmış, dişlerini postuna ve etine saplayıvermişti.

Hırlayarak savaşmayı denedi. Ama çok küçüktü, üstelik bu daha dış dünyadaki ilk günüydü. Hırlaması inlemeye, saldırısı kaçışa dönüştü. Ama gelincik yapıştığı yerden ayrılmaya niyetli değildi, yavru kurdun şah damarına ulaşmak için dişlerini sıkıp duruyordu. Gelincik bir kan emiciydi ve kurbanlarını canlı canlı emmeye bayılırdı.

Eğer ana kurt çalılıkların arasından çıkıp yetişmese, yavru kurt ölecek ve anlatılacak bir öyküsü de olmayacaktı. Gelincik yavru kurdu bırakıp kurt ananın gırtlağını hedefleyerek saldırdı, ama başarılı olamamış, gırtlak yerine çenesini ısırabilmişti. Dişi kurt başını bir kamçı gibi sallayarak gelincikten kurtuldu ve onu havaya savurdu. Ve daha yere düşmeden onu havada ağzıyla yakaladı. Gelincik, kurdun keskin dişleri arasında can verdi. Yavrusuna kavuşan annenin sevinci, annesine kavuşan yavrudan daha büyüktü. Onu kokladı, okşadı ve yaralarını yaladı. Ana oğul birlikte kan emici gelinciği yediler ve mağaralarına dönüp uykuya daldılar.

AV YASASI

Küçük yavru kurt hızla gelişiyordu. İki gün dinlendikten sonra yine mağaradan dışarı çıktı. Bu sefer yolunu kaybetmemişti. Yorulunca mağaralarına geri dönüp uyudu. Artık her gün daha uzaklara gidiyordu.

Ne ölçüde güçlü ne ölçüde zayıf olduğunu öğrenmiş, ne zaman atak ne zaman çekimser olması gerektiğini anlamıştı. Gözünü dört açıyor, emin olmadıkça öfkelenmiyor, arzularına gem vurabiliyordu.

Yolunu kaybetmiş bir kartavuğuna rastladığında çılgına dönüyordu. İlk kez kurumuş devrik çam kütüğünün üstünde rastladığı sincabı her görüşünde vahşîce hırlamayı unutmuyordu. Ağaçkakan gördüğünde ise öfkeleniyordu, çünkü hâlâ ilk karşılaşmalarında burnuna yediği gaga darbelerini unutamamıştı.

Kimi zamanlarda ise ağaçkakana bile aldırmıyordu, çünkü o sırada kendini bir başka etobur hayvandan sakınmaya çalışıyordu. Atmaca ise hiç aklından çıkmamıştı. Ne zaman kımıldayan bir gölge görse, hemen kendini en yakındaki çalılığa atıp saklanıyordu. Artık yürürken sallanmıyor, yalpalamıyordu. Sinsice, sürünür gibi, ama hızlı hızlı yürümesini öğrenmişti.

Av bulma konusuna gelince, tüm şansını ilk günlerde

kullanmış gibiydi. Yedi yavru kuş ve bir yavru gelincik avlayabilmişti. Öldürme tutkusu gün geçtikçe artıyordu.

Yavru kurdun annesine karşı büyük bir saygısı vardı. O avlanabiliyor ve her zaman yavrusuna bir pay ayırıyordu. Hiçbir şeyden korkmuyordu. Korkuyu yenmek için deneyim ve bilgi gerektiğini henüz anlayamamıştı. Bunun güçlü olmak ile ilgili olduğunu sanıyordu. Annesi onun gözünde bir güç sembolüydü.

Yeni bir kıtlık dönemi başladı. Açlığın ne demek olduğunu yavru kurt artık daha iyi anlıyordu. Anne kurt da av peşinde dolaşırken zayıflamaya başlamıştı. Mağarada hemen hemen hiç yatmıyor, zamanının büyük bir bölümünü boş yere av peşinde geçiriyordu. Kıtlık dönemi uzun sürmemişti, ama çok da zorlu geçmişti.

Önceleri sırf oyun olsun diye, keyiflenmek için avlanıyordu. Oysa şimdi yaşamak için avlanmak zorundaydı ama tek bir av bile bulamıyordu. Bu başarısızlık onun gelişimini durduramıyordu. Sincapların yaşam ve davranış biçimlerini dikkatle izliyor ve onları gafil avlayacağı günü kolluyordu. Tarla farelerini inceliyor, saklandıkları yuvalarını eşeleyip onları dışarı çıkarmak için uğraşıyordu. Ağaçkakanlar ve diğer kuşlar hakkında da bilgisi artmıştı. Artık atmacaların gölgelerinden korkup çalılara sığınmıyordu. Şimdi daha güçlü, daha akıllı ve daha kendine güvenir olmuştu. Üstüne bir umarsızlık çökmüştü. Açık bir alanda arka ayakları üzerine oturuyor, gökyüzünde dolaşan atmacalara kafa tutuyor, onları yere indirmek için uğraşıyordu.

Kıtlık dönemi sona erdi. Dişi kurt eve et getirmeye başladı, ama bu et daha önce getirdiklerinden çok farklıydı. Bu, henüz yavru kurt kadar büyük olmayan bir vaşak yavrusuydu. Bu yavru vaşağın, diğerlerini annesinin yedi-

ği vaşak yavrularının sonuncusu olduğunu bilmiyordu. Annesinin, bu av için kendi postunu tehlikeye attığının da farkında değildi. Bildiği tek şey, bu kadife postlu kediciğin et olduğu ve onu keyifle midesine indirmek istediğiydi.

Karnı tıka basa doyunca üstüne bir ağırlık çöktü ve mağarada annesine sokularak uykuya daldı. Annesinin homurtusuyla uyandı. Onun hiç böyle hırladığını duymamıştı. Belki de bu, yaşamında duyduğu en korkunç hırlamaydı. Bunun bir nedeni vardı ve bu nedeni de dişi kurttan başkası bilemezdi. Bir vaşağın inini basıp yuvasını dağıtmasının elbet bir bedeli olacaktı. Yavru kurt mağaranın girişinde vaşak ananın pusuda beklediğini gördü. Ensesindeki tüyler onu görür görmez diken diken olmuştu.

Yavru kurt içindeki hayatta kalma dürtüsü ile ayağa kalktı ve hırlayarak annesinin yanında yerini aldı. Ama dişi kurt onu sertçe iterek önüne geçti. Giriş çok alçak olduğu için vaşak içeri sıçrayamıyordu. Sürünerek girmeye çalışınca, dişi kurt üstüne atlayıp onu yere bastırdı. Yavru kurt savaşı doğru dürüst göremedi bile. Sadece hırlamaları, çığlıkları, tırmalama seslerini duyuyordu. Vaşak pençeleri ile yırtıyor, tırmalıyor, dişleri ile saldırıyordu, dişi kurt ise yalnız dişlerini kullanıyordu.

Bir aralık yavru kurt da fırlayıp vaşağın arka ayağını ısırdı. Dişlerini sıkıca kenetlemiş bırakmıyordu. Bilmeden bedeninin ağırlığı ile vaşağın hareketlerini kısıtlıyor ve annesini tehlikeden biraz olsun koruyabiliyordu.

Boğuşma sürerken bir ara iki hayvanın altında kalınca, ezilmemek için dişlerinin arasındaki bacağı bıraktı. Derken iki anne birbirlerinden bir an koptular ve tekrar kapışmadan önce vaşak, yavru kurda öyle bir pençe attı ki bu darbenin etkisiyle omzu kemiğine kadar yarılan yavru

kurt o hızla yan duvara savruldu. Büyüklerin hırıltılarına yavru kurdun acı çığlıkları da eklenmişti. Savaş öylesine uzamıştı ki bu arada yavru kurdun ağlamaları durmuş, yeni bir saldırı için toparlanmıştı. Artık savaş sona ermek üzereydi, dişleri ile vaşağın arka bacağına tekrar yapıştı ve hırlayarak sımsıkı tuttu.

Vaşak ölmüştü. Ama dişi kurt da bitkin ve yaralıydı. Yavru kurdun omzu sertleşmişti ve acıyordu. Aldığı darbenin etkisiyle bir süre topalladı. Artık dünyaya bakış açısı değişmişti. Vaşak ile savaşmışlar ve kazanmışlardı. Bu durum kendine olan güvenini arttırmıştı. Yaşama bir başka gözle bakıyordu. Artık ufak tefek şeylerden kormuyordu. Bilinmeyenin ürküten baskısını hâlâ üzerinde hissetmesine karşın ürkekliği kaybolmuştu.

Avlanmaya çıkan annesine eşlik ediyor, nasıl avlanıldığını görüyor ve kendisine düşen görevi de yerine getiriyordu. Av yasasını da kendine özgü bir yöntemle kavramıştı. İki tür yaşam vardı. Kendi yaşamı ve başkalarının yaşamı. Kendi yaşamı annesi ile birlikte sürdürdükleri yaşamdı. Diğer yaşam ise tüm hareketli canlıları kapsıyordu. Bu da gruplara ayrılıyordu. Bir grup kendi türü gibi öldürüyor ve yiyordu. Bir diğer grup başkalarını öldürmeyenlerdi. Birtakım hayvan türleri kendi hemcinslerini de öldürüp yiyorlar veya onlar tarafından yeniliyorlardı. İşte tüm bu sınıflandırma av yasasını oluşturuyordu. Yaşamın hedefi etti. Yaşam, etin kendisiydi. Yasa, "Ye, yoksa yenirsin!" diyordu. Bu yasayı böyle net bir şekilde anlatamıyor, kurallarını koyamıyordu, ama üstünde fazla bir yorum yapmadan kendiliğinden yasanın buyruklarına uyuyordu.

Et peşinde koşarken coşkulu deneyimler yaşıyor ve zevk alıyordu. Dövüşmenin ve öfkelenmenin bile bir baş-

ka tadı vardı. Bilinmeyenin gizemi ve korku ise yaşama yön veriyordu. Bu yaşamda bir rahatlık ve doyum da vardı. Karnını tıka basa doyurmak, sonra da tembelce güneşlenmek tüm uğraşların bir ödülüydü. Yaşıyordu, mutluydu ve kendisi ile gurur duyuyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ATEŞ YAKANLAR

Yavru kurt onlarla birdenbire karşılaştı. Bu onun kendi hatasıydı. Dikkatsiz davranmıştı. Mağaradan çıkıp su içmek için aşağı ırmağa inmişti. Hâlâ uykusu vardı. Irmağa giden patikayı çok iyi tanıyordu. Sık sık aşağı inmiş ve hiçbir sorunla karşılaşmamıştı. Bu yüzden önlem alma gereği de duymamıştı.

Devrik çamın önünden geçerek düzlüğe çıktı ve ağaçların yanına ulaştı. Aynı anda hem onları gördü hem de kokularını aldı. Daha önce gördüklerine hiç benzemeyen beş canlı yaratık yere çömelmiş, sessizce oturuyorlardı. Bu onun insan soyu ile ilk karşılaşmasıydı. Onu gören beş adam ne yerlerinden fırladı, ne dişlerini gösterdi ne de hırladı. Hiç kımıldamadan ürküten bir sessizlik içinde öylece oturmayı sürdürdüler.

Yavru kurt da kalakalmıştı. İçgüdüsü ona derhal, arkasına bile bakmadan kaçmasını söylüyor, ama içinde uyanan yepyeni bir duygu ise buna engel oluyordu. Yavru kurt henüz insan görmemişti, ama insan hakkında kalıtımsal bir bilgisi vardı. Yarı aydınlık belleği ile insanın yabanî dünyadaki tüm hayvanlara üstünlüğünü kabul ettiren

bir hayvan olduğunu anlayabiliyordu. Sadece kendi gözleri ile değil, tüm atalarının gözleriyle bakıyordu insana. O gözler, sayısız kere karanlıkta kamp ateşlerinin etrafında bir çember oluşturup bu canlı yaratıkları, iki ayaklı efendileri gözetlemişti.

Kızılderililerden biri kalktı, yanına geldi ve ona doğru eğildi. Yavru kurt büzülerek biraz daha yere yapıştı. Farkında olmaksızın tüyleri diken diken oldu. Dudakları gerildi, minik beyaz dişleri ortaya çıktı. Üzerinde dolaşan el durakladı ve adam gülerek, "Bakın, küçük beyaz dişler," dedi.

Diğer kızılderililer yüksek sesle güldüler ve adamdan onu kucağına almasını istediler. Adamın eli kendine yaklaştıkça, yavru kurt karşıt duygularla bir iç çatışmaya girişmişti. Ya boyun eğecekti ya da savaşacaktı. Sonunda her ikisini birden yaptı. El kendisine dokunana kadar uysalca bekledi, sonra da dişlerini adamın eline geçiriverdi. Aynı anda yanağına yediği tokatla yan tarafa düşüverdi. Toyluğu ve itaat duygusu ağır bastı, arka ayakları üzerine oturup ağlamaya başladı. Ne var ki elini ısırdığı adam çok kızmıştı. Öbür yanağına bir tokat daha yedi. Bunun üzerine yeniden doğrulup daha yüksek sesle ağlamaya devam etti.

Kızılderililer kahkahalar atarak gülüyorlardı, eli ısırılan adam bile gülmeye başlamıştı. Yavru kurt dehşet ve acı ile ağlayıp sızlanırken adamlar etrafını sardılar ve alay ederek gülmeye devam ettiler. Derken bir ses duydu. Aynı sesi adamlar da duymuşlardı. Küçük yavru bu sesin ne olduğunu anlamıştı, acısını unutup bir zafer çığlığı atarak yenilgi bilmeyen, her şeyi öldüren annesinin yaklaşmasını bekledi. Ana kurt koşarken hırlıyordu. Yavrusunun çığlığını duymuş ve onu kurtarmaya geliyordu.

Analık duygusu ile hışımla atıldı. Onun bu koruyucu öfkesi yavrusunun pek hoşuna gitmişti. Sevinçten hafif bir çığlık atıp annesini karşılarken, adamlar da birkaç adım geriye çekildiler. Dişi kurt yavrusunun önüne geçti. Tüyleri dimdik olmuştu, boğazından korkunç hırıltılar çıkıyordu. Yüzü kinle doluydu.

Kızılderililerden biri birdenbire, "Kiche!" diye haykırdı. Sesinde bir şaşkınlık vardı. Yavru kurt annesinin bu haykırışla bocaladığını fark etti.

Adam bir kez daha, keskin ve emredici bir sesle bağırdı:

"Kiche!"

Yavru kurt, o korkusuz annesinin karın üstü çöküp kuyruğunu sallayarak barışçıl bir konuma geçtiğini gördü. Bunu anlayamıyordu, şaşırmıştı. İnsan korkusu yeniden benliğini sardı. Önsezileri doğru çıkmıştı. Annesi de bunu doğruluyordu. O bile insan denen bu hayvana boyun eğiyordu.

Seslenen adam dişi kurdun yanına geldi. Elini başına koydu, kurt da ona yanaştı. Isırmak gibi bir niyeti yoktu. Öbür adamlar da geldiler, dişi kurdun etrafını sardılar, onu okşamaya başladılar. Bütün bunlar olurken dişi kurt uysalca yatıyordu. Adamlar çok heyecanlanmışlardı. Garip sesler çıkarıyorlardı. Yavru kurt bu seslerin tehlike uyarısı olmadığı kanısına vardı, çünkü annesi tüyleri zaman zaman dikleşmesine karşın yine de saygılı bir boyun eğmişlik içindeydi.

Kızılderililerden biri, "Şaşılacak bir durum değil," diyordu. "Bunun babası bir kurt, annesi ise gerçek bir köpekti. Erkek kardeşim çiftleşme döneminde onu üç gece ormanda bağlı tuttu. Bu nedenle Kiche'nin babası bir kurttu.

İkinci Kızılderili, "Kaçalı bir yıl olmuştu, değil mi Gri Kunduz?" diye sordu.

Gri Kunduz, "Kaçmasının şaşılacak bir yanı yok, Sombalığı Dili," diye yanıtladı. "Kıtlık zamanıydı ve köpeklere verecek etimiz yoktu."

Üçüncü Kızılderili, "Kurtlarla birlikte yaşamış olmalı," dedi.

Gri Kunduz eliyle yavru kurdun başını okşayarak, "Öyle görünüyor. Yavru da bu beraberliği kanıtlıyor."

Yavru kurt, el ona dokunur dokunmaz hırladı. Adam da hemen elini geri çekip onu tokatlamaya hazırlandı. Bunu görünce yavru kurt dişlerini göstermekten vazgeçti ve uzandı. Adam da elini uzatıp kulaklarının arkasını ve sırtını okşamaya başladı.

Gri Kunduz, "Besbelli ki Kiche bunun annesi. Ama babası da bir kurt. Bu nedenle köpekten çok kurt kanı taşıyor. Dişleri bembeyaz olduğu için ona Beyaz Diş adını koyuyorum. Bu benim köpeğim. Kiche ağabeyimin köpeğiydi. O öldüğüne göre bana miras kalmış sayılır."

Böylece, yavru kurda bir ad takılmış oldu. Gri Kunduz boynuna asılı bıçağını kılıfından çıkardı ve çalılıktan bir dal kesti. Beyaz Diş dikkatle onu izlemeye devam ediyordu. Gri Kunduz, dalın iki ucunda birer çentik açtı ve bu çentiklere deri kayışlar bağladı. Kayışlardan birinin bir ucunu Kiche'nin boğazına geçirdi, diğer ucunu da ağaca doladı.

Beyaz Diş onların peşinden gidip annesinin yanına uzandı. Sombalığı Dili, elini uzatıp onu sırt üstü çevirdi. Kiche kaygı ile bakıyordu. Yavru kurdun korkudan yüreği ağzına gelmişti. Hırlamamak için kendini güç tuttu. Sombalığı Dili kıvrak parmaklarıyla Beyaz Diş'in karnını gıdıklıyor, onu sağa sola devirip oynuyordu. Böyle bacak-

ları havada sırt üstü yatmak gülünç olduğu kadar çirkindi de. Ayrıca kendini çok zavallı hissediyordu. Beyaz Diş buna isyan ediyordu, ama kendini korumak için de elinden hiçbir şey gelmiyordu. Eğer bu insan-hayvan kendisine zarar vermeye kalkışırsa, karşı koyamayacağını biliyordu. Böyle dört ayağı havadayken nasıl fırlayabilirdi? Boyun eğip korkusunu yenmeye çalıştı. Sadece hafifçe hırlıyordu. Bu hırlamayı engelleyemiyordu, ama adam da onu tokatlamaya kalkışmadı.

Bir süre sonra Beyaz Diş bazı yabancı seslerin yaklaştığını duydu. Artık bunların insan sesi olduğunu ayırt edebiliyordu. Birkaç dakika sonra kabilenin diğer bireyleri yürüyerek gelmeye başladılar. Kadın erkek, çoluk çocuk, toplam kırk kadar kişi, kamp eşyaları ve giysilerden oluşan ağır yüklerini sırtlamışlardı. Bir sürü de köpek vardı.

Beyaz Diş daha önce hiç köpek görmemişti. Yine de görür görmez onların kendi cinsinden, ama yine de biraz farklı olduklarını anladı. Köpekler hemen saldırmışlardı. Beyaz Diş diklenerek ve hırlayarak üstüne ardı ardına üşüşen köpeklerin yüzlerini ısırmaya çalıştı. Yere düşmüş, köpeklerin altında kalmıştı. Bir yandan kendisini ısıran sivri dişlerin acısını duyuyor, bir yandan da üstündeki köpeklerin bacaklarını, karınlarını ısırıyordu. Korkunç bir yaygara kopuyordu. Kendisini korumak için savaşan Kiche'nin hırlamalarını, insanların bağırtılarını, köpeklere vurulan sopaların seslerini, dayak yiyen köpeklerin havlamalarını duyuyordu.

Yeniden ayağa kalkıncaya kadar sadece bir iki dakika geçmişti. Bu sırada insanların onu kurtarmak için, köpekleri sopalar ve taşlarla kovaladığını gördü.

Kafasında adalet konusunda kesin bir kavram olmamasına karşın yine de kendine özgü bir anlayışla insanla-

rın birtakım yasalar koyan ve bu yasaları uygulayan kişiler olduğunu kavradı. Ve bu güçlerine hayran oldu. Daha önce tanıdığı hayvanların aksine bunlar ısırmıyor, tırmalamıyorlardı. Güçlerini, kullandıkları cansız nesnelerden alıyorlardı. Bu cansız şeyler, onların buyruğunu yerine getiriyordu. Fırlattıkları taşlar, sopalar havada bir canlı gibi hareket edip köpeklerin canını yakabiliyordu. Ona göre bu, olağanüstü, anlaşılmaz, tanrısal bir güçtü.

Son köpek de kovalanmış, gürültülü karmaşa sona ermişti. Beyaz Diş bir yandan yaralarını yalıyor, bir yandan da kitle saldırısını ve bu saldırıya verdiği karşılığı düşünüyordu. Kendilerine benzeyen başka hayvanların olabileceğine, rüyada görse inanmazdı. Şimdi ise kendi soyuna benzeyen bir sürü yaratıkla karşılaşmıştı. Ve onlar onu ilk görüşte öldürmek için saldırmışlardı. Annesinin bu üstün insan yaratıklar tarafından bağlanması da canını sıkmıştı. Bu bir tuzak, bir tutsaklıktı. Tuzak ve tutsaklık konularına yabancı olmasına karşın özgürce dolaşmak, koşmak, yatmak onun kanına atalarından geçmişti ve şimdi bunlar engelleniyordu. Annesinin özgürlüğü bağlı olduğu sopanın uzunluğu ile sınırlıydı ve kendisi de annesinin yanından ayrılamadığı için aynı sınırlar onun için de geçerliydi.

Kabile toparlanıp yola koyulduğunda, ufak tefek bir insanın sopanın ucundan tutarak Kiche'yi bir tutsak gibi peşinden götürmesi de hoşuna gitmemişti. Kiche'nin peşi sıra kaygıyla yürüyen Beyaz Diş, bu yeni serüvenden çok rahatsız olmuştu.

Dere boyunca vadide ilerleyip daha önce Beyaz Diş'in hiç gitmediği kadar uzaklara yol aldılar ve vadinin sonunda derenin Mackenzie Nehri'yle birleştiği noktaya ulaştılar. Kamp kuruldu. Her an bu insanların üstünlüğüne hay-

ranlığı artıyordu. En önemlisi cansız nesnelere söz geçirmeleriydi. Onlara çeşitli şekiller verip çevreyi değiştirebiliyorlardı. Bu yaratıklar uzun direklerden kafesler yapıyor, üzerlerine kumaşlar ve deriler gererek bunları birer çadır haline getiriyorlardı.

Beyaz Diş hayretler içinde kalmıştı. Büyüklükleri onu etkilemişti. Kocaman canavarlar gibi etrafını sarıvermişlerdi. Gözünün alabildiği tüm alanı kaplamışlardı. Korkuyla büzülüyor ve eğer saldıracak olurlarsa kaçmak için tetikte duruyordu.

Bir süre sonra çadırlara olan korkusu geçti. Kadınların ve çocukların, içine girip çıktıklarını gördü. Köpekler de içeri girmeye kalkışıyorlar ama taşlarla, küfürlerle kovalanıyorlardı. Bir süre sonra Kiche'nin yanından ayrıldı ve yakınındaki bir çadırın yanına sürünerek yanaştı. Bu büyümekte olan bir canlının görme, deneme ve öğrenme dürtüsüydü. Çadıra yaklaştıkça adımlarını daha yavaş ve dikkatle atıyordu. O gün başından geçenler ona bilinmeyene karşı tetikte olmayı öğretmişti. Burnunu çadıra değdirdi ve bekledi. Hiçbir şey olmamıştı. İnsan kokusu sinmiş bezi kokladı. Hafifçe dişleyerek çekiştirdi. Bezin biraz dalgalanması dışında bir şey olmadı. Daha güçlü çekiştirdi. Bu sefer dalgalanma daha fazlaydı. Çok hoşuna gitmişti. Biraz daha asıldı. İçeriden gelen keskin bir kadın bağırtısını duyar duymaz soluğu Kiche'nin yanında aldı. Ama bu denemeden sonra kocaman çadırlardan korkmayı bıraktı.

Çok geçmeden yine annesinin yanından sıvıştı. Yere çakılı bir kazığa bağlı olduğundan dişi kurt arkasından gelemiyordu. Beyaz Diş'ten biraz daha iri ve büyükçe bir köpek yavrusu, diş bileyerek üzerine doğru yürüdü. Beyaz Diş daha sonra bu yavrunun adının Liplip olduğunu

duyacaktı. Diğer yavru köpeklerle dalaşa dalaşa Liplip iyi bir kavgacı olmuştu. Liplip, Beyaz Diş'e benziyordu ve küçük bir yavru olduğu için tehlikeli görünmüyordu. Bu nedenle Beyaz Diş onu dostça karşılamaya hazırlandı. Ama karşısındaki yabancı bacaklarını gere gere yürüyüp dişlerini gösterince, Beyaz Diş de gerilip dişlerini gösterdi. Hırlayarak birbirlerinin etrafında dolandılar. Birkaç dakika süren bu durum, Beyaz Diş'e bir oyun gibi gelmiş ve keyif almaya başlamıştı. Ama aniden Liplip atılıverdi, ısırıp geri sıçradı. Isırık, daha önce vaşağın omzunda açtığı eski yaraya isabet etmişti. Kemiğe kadar inen yara henüz kapanmıştı. Beyaz Diş şaşkınlık ve acıyla çığlık attı. Hemen ardından öfkeyle Liplip'e saldırıp ısırmaya başladı.

Ama Liplip'in ömrü kampta geçmişti ve bir sürü yavru köpekle dalaşmıştı. Dişlerini beş altı kez bu acemi çaylağa geçirdi ve sonuçta Beyaz Diş hiç utanmadan haykıra haykıra annesinin yanma sığındı. Bu, ileride Liplip'le yapacağı kavgaların ilkiydi. İlk günden birbirlerine düşman kesilmişlerdi ve ölesiye dövüşeceklerdi.

Kiche, Beyaz Diş'in yaralarını, onu yatıştırmaya çalışarak yaladı ve yanından uzaklaşmamasını istedi. Ama Beyaz Diş'in içinde öyle bir merak uyanmıştı ki birkaç dakika sonra yeni bir serüven için yola koyuldu. Bu kez, yere çömelmiş ve önündeki kuru çalı çırpıyla bir şeyler yapmaya uğraşan insan soyundan Gri Kunduz ile karşılaştı. Beyaz Diş adamın yanına yaklaşıp onu izlemeye başladı. Ağzıyla birtakım sesler çıkarıyordu, ama ürkütücü olmadığından Beyaz Diş sokuldukça sokuluyordu.

Kadınlar ve çocuklar, Gri Kunduz'a çalı çırpı taşıyıp duruyorlardı. Bir şeyler olacağı kesindi. Derken Gri Kunduz'un önündeki sopa ve çalı çırpılardan sise benzer ga-

rip bir şeyin yükseldiğini gördü. Birdenbire sopaların arasından, gökyüzündeki güneş renginde döne döne canlı gibi bir şey yükseldi. Beyaz Diş ateşi tanımıyordu. Bebekliğinde mağaranın ağzındaki ışık onu nasıl kendine çektiyse ateş de şimdi onu öyle çekiyordu. Aleve doğru sürünerek birkaç adım attı. Gri Kunduz'un kıs kıs güldüğünü duydu, ama ürkütücü değildi. Burnunu ateşe değdirirken dilini de uzattı.

Bir anda çalı çırpıların arasından parlayan bu bilinmeyen şey burnunu ısırıvermişti. Ne olduğunu anlayamamıştı. Ciyaklayarak kendini geriye attı. Bağırtısını duyan Kiche hemen atıldı, ama sopaya bağlı olduğundan yavrusunun yardımına koşamamış, öfke ile hırlıyordu.

Gri Kunduz kasıklarını tuta tuta gülüyordu. Olanları öteki kampçılara anlatınca herkes katıla katıla gülmeye başladı. Zavallı Beyaz Diş ise oracığa çökmüş acı acı ağlıyordu.

Şimdiye kadar karşılaştığı en büyük acıydı. Dili ile burnunu yalayıp acısını dindirmek istiyordu, ama dili de acıdığından büsbütün canı yanıyordu. Ümitsizce ağlamaya devam etti.

Hava karardı, gece oldu. Beyaz Diş annesinin yanında yatıyordu. Burnu ve dili hâlâ acıyordu ama bir başka sorun başlamıştı. Evini özlemişti. İçinde bir boşluk hissediyor, ırmak kıyısındaki sessiz yuvasına kavuşmak istiyordu. Çevresi çok kalabalıktı. Adamlar, kadınlar, çocuklar durmadan gürültü yapıyorlardı. Ayrıca durmadan dolaşıp ortalığı birbirine katan yaygaracı köpekler de vardı. Yaşamındaki huzurdan, sessizlikten eser kalmamıştı. Buranın havası bile kıpır kıpırdı. Sürekli bir vızıltı, bir uğultu vardı. Alçalıp yükselen sesler sinirlerini geriyor, her an kötü bir şeyler olacakmış hissine kapılıyordu.

KÖLELİK

Her geçen gün Beyaz Diş'e yeni deneyimler kazandırıyordu. Kiche bağlı olduğu yerde otururken, o kampta sağa sola koşuşturuyor, inceliyor, araştırıyor, öğreniyordu. İnsan-yaratıkların yaşam biçimlerini kısa zamanda öğrenmişti. Onları tanıdıkça üstünlüklerini daha çok kabulleniyordu. Gizemli güçlerini gördükçe, gözünde büsbütün tanrılaşıyorlardı.

Beyaz Diş bu gerçeği kavramıştı. Bu insanlar Tanrıydı! Bundan kaçmak veya bunu kabullenmemek olanaksızdı. Annesi Kiche, kendisine ilk seslenişlerinde nasıl boyun eğmişse, o da aynı şekilde itaat etmeyi öğrendi. Kendisine, istedikleri gibi davranmalarına göz yumuyordu. Ayaklarına dolaşmıyor, çağrıldığı zaman gidiyor, azarlandığında boynunu büküyordu. Kovulduğunda derhal uzaklaşıyordu. Çünkü her isteğin ardında canını yakacak bir güç saklıydı. Bu güç sopa, taş veya kamçı olabilirdi.

Köpekler gibi, o da onların kölesi olmuştu. Emirleri doğrultusunda hareket ediyordu. Bedeni onlarındı. İsterlerse seviyorlar, isterlerse dövüyorlardı. Vahşî ve özgür yaradılışına ters düşse de istemeye istemeye bu duruma katlanmıştı, ama bir süre sonra farkında olmaksızın bundan keyif de almaya başlamıştı. Yazgısını başkalarının eline teslim etmekle, yaşam gereksinmelerinin sorumluluğu-

nu da devretmiş oluyordu. Bu bir tür bedel ödemeydi. Sırtını birine dayamak, yalnız başına didinip durmaktan daha kolaydı.

Bütün bunlar, yani bedeni ve ruhuyla insana teslim olması bir günde olmadı. Kanındaki yabanî kalıtımı, vahşî doğadaki anılarını kolay kolay unutamadı. Gün oldu, ormanın kıyısına kadar gidip, uzaklardan kendisini çağıran sese kulak kabarttı. Ama her defasında geri döndü. Huzursuz ve üzgün bir tavırla annesinin yanına uzanıp yüzünü sorgulayarak inledi durdu.

Beyaz Diş kamp kurallarını kısa sürede öğrendi. Et veya balık dağıtıldığında yaşlı köpeklerin ne denli aç gözlü ve bencil olduklarını gördü. Erkeklerin daha haksever, çocukların daha acımasız, kadınların ise arada sırada ona bir parça et veya kemik atacak kadar yufka yürekli olduklarını anladı. Bir iki acı deneyimden sonra yavru köpeklerin analarından uzak durmayı öğrendi.

Ne var ki Liplip başına bela kesilmişti. Daha iri yapılı ve güçlü olan Liplip ona kancayı takmıştı bir kere. Beyaz Diş kahramanca savaşıyor, ama hep yenik düşüyordu. Düşmanı oldukça iriydi. Korkulu rüyası olmuştu. Annesinin yanından ne zaman ayrılacak olsa, bu azman arkasında bitiyor, peşi sıra dolaşıp hırlıyor ve etrafta kimsecikler yoksa, hemen saldırıp onu savaşa zorluyordu. Her zaman o kazanıyor ve bundan da büyük bir keyif alıyordu. Bu onun en büyük zevki, Beyaz Diş'in de en derin acısı olmuştu.

Beyaz Diş her şeye rağmen yılmıyordu. Yenilmesine ve yaralar almasına karşın cesaretini kaybetmedi. Ama hırçın ve kötü huylu olmuştu. Vahşîlik yaradılışında vardı ve bu sürekli dalaşma onu daha vahşî yapmıştı. Küçük sevecen oyuncu bir yavru olmaktan çok uzaktı artık. Kamp-

taki diğer köpek yavrularıyla oynayamadı. Liplip ona bu fırsatı vermedi. Beyaz Diş ne zaman diğer köpek yavrularının yanına yanaşsa Liplip hemen tepesine biniyor, saldırıyor, oradan uzaklaştırıncaya kadar uğraşıyordu.

Böylece Beyaz Diş, yaşından önce olgunlaştı. Oyun oynayarak enerjisini harcayamadığı için düşünsel yetenekleri gelişti. Kurnazlaştı. Çeşitli hileler geliştirmek için bol bol zamanı vardı. Kamp köpeklerine et ve balık dağıtılırken payına düşeni alması engellendiğinden usta bir hırsız olup çıktı. Karnını doyurmak için yiyecek bulması gerekiyordu ve bunu da Kızılderililerin başına belâ olarak ustaca beceriyordu. Her yere gizlice giriyor çıkıyor, her olan biteni görüyor, öğreniyor ve bundan sonuçlar çıkararak düşmanlarına karşı savunma sistemleri geliştiriyordu.

Kendisine eziyet edilen bu ilk günlerde ustaca bir tuzak kurarak öç almanın keyfine vardı. Kiche kurtlarla birlikteyken nasıl köpekleri ayartıp kamptan uzaklaştırdıktan sonra kurtlara sunmuşsa, o da Liplip'i aynı şekilde kışkırtıp annesinin amansız dişleri arasına sürükledi. Liplip'in önünden kaçar gibi yapıp bir o çadırın, bir bu çadırın etrafında dolaşarak koşmaya başladı. Yaşıtlarına ve Liplip'e oranla daha iyi bir koşucuydu. Ama bu sefer hızlı koşmuyor, sadece kendisini kovalayanın birkaç adım önünde koşturmaya dikkat ediyordu. Liplip kurbanını bu kadar yakından kovalamanın heyecanına kendini kaptırmış güvenliğini boşvermişti. Bunun farkına vardığında ise iş işten geçmişti. Son hızla çadırlardan birinin etrafını dönerken birdenbire kapaklandı ve kendini sopasına bağlı Kiche'nin dişleri arasında buluverdi. Şaşkınca havladı ama dişi kurdun acımasız dişleri bedenine saplanmıştı. Dişi kurt koşup kaçmasın diye onu sırt üstü çevirmiş, dişleriyle paralayıp yerden yere vuruyordu.

Liplip neden sonra kaçmayı başardı. Ama hem bedeni yaralanmış hem de gururu incinmişti. Ağzını açıp acı acı havlamaya başladı. Beyaz Diş koşturup arka ayağını ısırıverdi. Liplip'in savaşacak gücü kalmamıştı. Çadırına varıncaya kadar, hızını alamamış kurbanının önü sıra hiç utanmadan kaçtı. Burada kadınlar Liplip'in imdadına yetiştiler ve gözü dönmüş Beyaz Diş'i, taş atarak kovaladılar.

Günün birinde Gri Kunduz artık Kiche'nin kaçmayacağı kanısına vararak iplerini çözdü. Beyaz Diş annesinin özgür kalışına çok sevindi. Annesinin peşi sıra kampta neşeyle dolaşıyor, Liplip de onu uzaktan izliyordu. Beyaz Diş'in bacaklarını gere gere dolaşıp kendisine meydan okuyuşunu görmezlikten geliyordu. O kadar da aptal değildi. Nasıl olsa bir gün Beyaz Diş'i yalnız kıstırıp öcünü alabilirdi.

Aynı gün ana oğul kampın bitişiğindeki ormanın kenarına geldiler. Beyaz Diş annesini adım adım oraya kadar getirmişti ve şimdi duraklayan annesini daha ileri gitmek için zorluyordu. Irmak, mağarası, sessiz orman onu çağırıyor, annesini de birlikte götürmek istiyordu. Birkaç adım koşup durdu, arkasına baktı. Annesi kımıldamadan duruyordu.

Yalvarıyor, annesini kandırmaya uğraşıyordu. Geri dönüyor annesinin yüzünü yalıyor, tekrar ileri koşuyordu. Ama annesi kımıldamıyordu. Sonunda Kiche başını çevirip kampa bakmaya başlayınca, tüm heyecanı sönüverdi ve annesine boyun eğdi. Yavru kurdu ormana çeken çağrıyı Kiche de duyuyordu. Ama insanın ve ateşin çağrısı daha güçlüydü.

Kiche arkasını döndü ve ağır ağır kampın yolunu tuttu. Onu geri döndüren kendisini bağlayan sopanın zorlayıcı etkisinden çok, kampın çekiciliğiydi. Görünmeyen gi-

zemli tanrılar onu yakalamış, bırakmıyorlardı. Beyaz Diş bir ağacın altına oturdu ve için için ağladı. Havadaki çam kokusu ona özgür günlerini anımsatıyordu. Ne yazık ki henüz annesine bağımlı küçük bir yavruydu. Bağımsızlığının tadına varacağı günler gelecekti. Doğrulup kalktı ve üzülerek kampa doğru ilerledi. Arada sırada duraklıyor, ormandan gelen çağrıyı dinliyor ve inliyordu.

Doğada annenin yavrusuna baktığı süre kısadır. Hele insanların gözetimine girince bu süre daha da kısalır. Beyaz Diş için de öyle oldu. Gri Kunduz'un Üç Kartal'a borcu vardı. Üç Kartal, Great Slave Gölü'ne doğru Mackenzie Irmağı boyunca bir yolculuğa çıkacaktı. Gri Kunduz borcunu, kırmızı bir bez parçası, bir ayı postu, yirmi fişek ve Kiche ile ödedi. Beyaz Diş, Kiche'nin Üç Kartal'ın kanosu ile yola çıktığını görünce beraber gitmek istedi. Ama Üç Kartal'ın attığı tokatla kendini yerde buluverdi. Kano kıyıdan açılıyordu. Dönmesi için bağıran Gri Kunduz'u duymazlıktan gelip suya atladı ve kanonun peşi sıra yüzmeye başladı. Annesini yitirmek düşüncesiyle öylesine dehşete kapılmıştı ki tanrısı insana bile aldırmıyordu.

Ama tanrılar emirlerinin dinlenmesini isterlerdi. Gri Kunduz öfkelenerek kanosuna atladığı gibi Beyaz Diş'in peşine düştü. Yetişip ensesinden yakaladığı gibi sudan çıkardı. Yavruyu bir eli ile havada tutup öbür eliyle patak-lamaya başladı, eli de bir hayli ağırdı. Birbiri ardına tokatlar atıp canını yakıyordu.

Beyaz Diş sağından solundan inen tokatlarla sallanıp duruyordu. İçini çelişik duygular kaplamıştı. Önce şaşırmıştı, sonra korkuya kapıldı. Arkasından öfkelendi. Kızgın tanrıya dişlerini gösterip hırladı. Ama bu, tanrının daha da kızıp daha okkalı tokatlar atmasına neden oldu.

Gri Kunduz tokatlamaya, Beyaz Diş de hırlamaya devam etti. Bu böyle sürüp gidemezdi. Birinden biri pes edecekti. Bu, Beyaz Diş oldu. İçini yine korku sarmıştı. Gerçi daha önce birkaç kez sopa ve taşın tadına bakmıştı, ama bugünkü ile kıyaslanınca önceki deneyimleri hiç kalırdı. Kendini bırakıp ağlamaya başladı. Her tokatta avaz avaz haykırıyordu. Korku yerini dehşete bırakmıştı.

Sonunda Gri Kunduz durdu. Beyaz Diş elinde bir pösteki gibi sallanarak ağlıyordu. Yeterli bulmuş olacak ki onu kanonun dibine fırlatıverdi. Bu arada kano ırmağın aşağısına sürüklenmişti. Küreği eline alırken Beyaz Diş ayaklarına dolandı. Tekmeleyerek yana itti. İşte bu sırada Beyaz Diş'in özgürlük damarı kabardı ve Gri Kunduz'un mokasenli ayağına dişlerini geçiriverdi.

Gri Kunduz'un öfkesi korkunçtu. Beyaz Diş'in korkusu da... Bu sefer vurmak için elinin yanı sıra küreği de kullanıyordu. Kanonun dibine fırlatıldığında, küçücük bedeninde yarasız beresiz bir yer kalmamıştı. Gri Kunduz onu kasten tekmeledi, ama Beyaz Diş ayağını ısırmaya kalkışmadı. Yeni bir kölelik dersi almıştı. Koşullar ne olursa olsun tanrısı olan bu efendiyi ısırmaya kalkışmamalıydı. Efendi, onun dişleri ile yaralanmaması gereken kutsal bir varlıktı. Bu büyük suçtu ve bu suç asla hoş görülmeyeceği gibi cezasız da kalamazdı.

Kano kıyıya yanaştığında Beyaz Diş, Gri Kunduz'un buyruğunu bekleyerek kımıldamadan yatıp inlemeyi sürdürdü. Kıyıya çıkması Gri Kunduz'un isteği ile oldu. Onu tutup kıyıya fırlattı. Yere sertçe çarptığında henüz taze olan yaraları canını yaktı. Titreyerek ayağa kalktı. İnliyordu. Uzaktan bütün olan biteni izleyen Liplip koşarak geldi. Onu yere devirip dişlemeye başladı. Beyaz Diş karşı koyamayacak kadar bitkindi. Eğer Gri Kunduz yetişip de

bir tekme ile Liplip'i uzaklara fırlatmasaydı işi bitikti. İnsanın adaleti buydu. Beyaz Diş o zavallı hâlinde bile içini bir şükran duygusunun sardığını hissetti. Gri Kunduz'un yanı sıra topallaya topallaya köyün içinden geçip çadırlarına ulaştılar. Bu olayın sonucunda Beyaz Diş cezalandırma yetkisinin insan–tanrıların elinde olduğunu ve bu yetkinin daha güçsüz yaratıklarca kullanılmasına izin vermeyeceklerini öğrenmiş oldu.

O gece el ayak çekilince Beyaz Diş annesini anımsayıp özlemle onu düşünmeye başladı. Bu özlem yüksek sesle ağlamaya dönüşünce Gri Kunduz uyandı ve onu dövdü. O andan sonra insanların yanındayken sessizce ağlayarak yas tutmayı öğrendi. Kimi zaman tek başına ormana gidiyor, arada avaz avaz ağlayıp içini boşaltıyor, acısını hafifletmeye uğraşıyordu.

Böyle zamanlarda eski anılarına kapılıp vahşî doğaya dönmesi işten bile değildi. Ama annesinin anıları onu durduruyordu. Avlanmaya çıkan insanlar bir süre sonra geri dönüyorlardı. Annesi de bir gün köye geri dönecekti. Bu beklenti ile köleliğe razı oluyordu.

Bu, pek mutsuz bir kölelik de değildi. İlgisini çeken pek çok şey vardı. Her an bir şeyler oluyordu. İnsanların yaptıkları garip işlerin ardı arkası kesilmiyordu. Her zaman ilgi ile izliyordu. Gri Kunduz'la geçinmeyi de öğrenmişti. Efendisi ondan kayıtsız şartsız itaat bekliyordu. Böylece dayak yemekten kurtuluyor, varlığı kimseyi rahatsız etmiyordu.

Bazen Gri Kunduz'un kendisi ona bir parça et atıyor ve eti yerken diğer köpeklerden onu koruyordu. Bu et parçasının değeri çok yüksekti. Kızılderili kadınların elinden yediği düzinelerce etten bile kıymetliydi. Gri Kunduz onu ne okşuyor ne de şımartıyordu. Yine de aralarında bir

dostluk bağı oluşmuştu. Bunun nedeni belki güçlü eli, belki adalet duygusu, belki de güçlü kişiliğiydi.

Yediği sopaların, tokatların, taşların etkisiyle ve bilemediği başka gizli nedenlerle Beyaz Diş köleliğe alıştırılmıştı. Başına zaman zaman acı olaylar gelse de kamp yaşamını sevmeye başlamıştı.

DIŞLANMAK

Liplip'in kendisine dünyayı zindan eden saldırıları Beyaz Diş'i çok daha vahşî ve acımasız yapıyordu. Önceleri vahşî ve acımasız gibi görünmeye çalışırken, bu onun kişiliği olup çıkıvermişti. Sonunda insan onu gözünde kurnaz ve hilekâr olarak tanımlamaya başladı. Kampta ne zaman bir olay çıksa ya da kadınlardan biri çalınan eti için bağırmaya başlasa, hemen herkes Beyaz Diş'i suçluyordu. Onun bu davranışının gerçek nedenini kimse araştırmak bile istemiyordu. Sadece yaptıklarını görüyorlardı. Yaptıkları ise kötü şeylerdi. Sinsi ve kavgacı bir hırsız olmuştu.

Beyaz Diş bu kalabalık kampta dışlanmış, tek başına kalmıştı. Bütün genç köpekler Liplip'in önderliğini kabul etmişlerdi. Beyaz Diş onlara pek benzemiyordu. Belki kanındaki vahşî melezliği seziyorlar ve ona evcil köpeklerin bir kurda duyduğu düşmanlıkla bakıyorlardı. Herhangi bir saldırıda Liplip'in yanında yer alıyorlardı. Zaman zaman Beyaz Diş tarafından ısırılıyorlar, ama daha fazlası ile karşılık veriyorlardı.

Beyaz Diş bu toplu savaştan iki ders çıkardı: Kitle saldırısına karşı kendisini nasıl savunacağı ve en kısa sürede bir köpeğe nasıl en fazla zarar verici yaralar açabileceği... Kitle saldırılarında ayakta kalabilmek yaşamanın birinci

koşuluydu ve bunu çok iyi öğrenmişti. Ayakta durabilmek için kedi gibi bir yöntem geliştirmişti. Büyük köpekler bile ağır gövdeleriyle onu sağdan soldan ittirip devirmeye çalışsalar veya havaya savursalar da hep dört ayağı üzerine düşebiliyordu.

Köpekler bir kavgaya girişirken önce hırlıyorlar, tüylerini dikleştirip bacaklarını geriyorlardı. Beyaz Diş bu yöntemlere yüz vermiyordu. Yitirilen her saniye diğer köpek yavrularının başına üşüşmesine neden oluyordu. İşini çabucak bitirip uzaklaşmalıydı. Bu nedenle niyetini hiçbir uyarı ile belli etmemeyi öğrenmişti. Düşmanına toparlanma ve karşı koyma fırsatı vermeden anîden saldırıyor, ısırıyordu. Bu şaşırtmacanın değerini çok iyi biliyordu. Çarçabuk ve ciddî bir şekilde yaralamayı öğrenmişti. Boş bulunan köpek kavgayı daha başından yarı yarıya kaybetmiş sayılırdı. Daha ne olduğunu kavrayamadan omzu paramparça oluyor, kulağı yarılıyordu.

Üstüne üstlük beklenmedik bir saldırıyla afallayan bir köpeği devirmek ve boğazının altındaki can alıcı noktayı açığa çıkarmak çok daha kolaydı. Beyaz Diş bu noktayı çok iyi biliyordu. Bu ona avcı kurt atalarından geçen bir bilgiydi. Beyaz Diş şu yöntemi geliştirmişti. Bir: Tek başına dolaşan bir köpeği yakalamak. İki: Ansızın saldırıp yere devirmek. Üç: Dişlerini yumuşacık gırtlağına geçirmek...

Henüz tam olarak gelişip büyüyemediği için çeneleri ölümcül bir gırtlak yarası açabilecek kadar büyük ve güçlü değildi. Yine de kampta yaralı gırtlakla dolaşan bir sürü köpek, Beyaz Diş'in bu yönteminin ne kadar başarılı olduğunu gösteriyordu. Derken bir gün düşmanlarından birini ormanın kenarında tek başına dolaşırken yakaladı ve yere devirdi. Gırtlağına saldırıp şah damarını kopara-

rak onu öldürmeyi başardı. O gece kızılca kıyamet koptu. Onu görenler haberi sahibine yetiştirdiler. Kızılderili kadınlar da çalınan etlerinin hesabını soruyorlardı. Bağıra çağıra Gri Kunduz'un başının etini yediler. Gri Kunduz, içinde suçlunun sığındığı çadırın kapısında kararlılıkla dikilerek, öç almak isteyen kabile halkının taşkınlığını engelledi.

Beyaz Diş hem köpeklerin hem de kabile halkının nefretini kazanmıştı. Her köpeğin dişi, her insanın eli onun peşinde olduğu için gelişme dönemini can güvenliği korkusu içinde geçiriyordu. Kendi soydaşları onu hırlamayla, insan–tanrıları ise taşlarla, sopalarla karşılıyordu. Gerilim içinde yaşıyordu. Bir saldırıya karşı her an tetikteydi.

Kamptaki genç ya da yaşlı hiçbir köpek, onun kadar korkunç hırlayamıyordu. Uyarmak ve gözdağı vermek amacıyla hırlanırdı. Ama o, ne zaman hırlaması gerektiğini çok iyi biliyordu. Hırlamasına nefret ve dehşet katabiliyordu. Burun delikleri açılıp kapanıyor, tüyleri diken gibi kabarıyor, dili kırmızı bir yılan gibi ağzına girip çıkıyor, kulaklarını geri yatırıyor, gözleri nefretle parlıyor, dudaklarını gerip salyalar damlayan ağzındaki beyaz dişlerini göstererek saldırıya geçeceğini anlatıyordu. Kısa bir duraklama ne yapacağına karar vermesi için ona zaman kazandırıyordu. Bazen sadece hırlaması bile kocaman köpekleri ürkütüp savaşmadan zafer kazanmasına yol açıyordu.

Yavru köpeklerin gözünde dışlanmış bir hayvandı, ama bunu ölümcül ve kendine özel yöntemlerle onlara ödetiyordu. Köpeklerin hiçbiri sürünün dışında tek başına dolaşamıyordu. Beyaz Diş buna fırsat vermiyordu. Liplip'in dışında hepsi onun tuzaklarına düşmekten, yapayal-

nız kıstırılmaktan korkuyorlardı. Düşmanlarından korunmak için hep bir arada olmak zorundaydılar. Tek başına ırmak kıyısında dolaşmaya çıkmış bir köpek ölmüş sayılabilir veya Beyaz Diş'in tuzağından kurtulsa bile acı ve dehşet içinde kampa zor kaçabilirdi.

Yavru köpekler sürü halinde dolaşmayı öğrenmişlerdi. Onu görür görmez saldırıya geçiyorlar, o ise hızla koşup kaçarak ellerinden kurtuluyordu. Ama onun hızına ayak uydurup sürüden ayrılan ve peşine takılan köpeğin vay haline! Beyaz Diş anîden geri dönüp arkadaşları yetişene kadar yavru köpeği paralayıveriyordu. Bu sık sık oluyordu. Çünkü yavru köpekler kovalamacanın heyecanına kendilerini kaptırıyorlar, ama o her zaman soğukkanlı davranıyordu.

Yavru köpekler oyunu çok sevdiklerinden Beyaz Diş'i kovalamayı bir oyun sanıyorlardı. Beyaz Diş onlardan çok daha hızlı koştuğu için bu oyundan hiç korkmuyordu. Bir yandan annesinin dönmesini bekliyor, diğer yandan yavru köpek sürüsünü peşine takıp kovalamaca oynar gibi yaparak yakınlarındaki ormanın içine çekiyordu. Ormana dalan sürü onu keybediyor, ama Beyaz Diş, gürültülerinden onların nerede olduklarını kestirerek tıpkı anne ve babası gibi sessizce süzülüp tek başına dolaşabiliyordu. Ormandaki yabanî yaşamı çok iyi tanıdığından, ormanın tüm sırlarını ve hilelerini de biliyordu. En sevdiği oyun, akarsuya girip izini kaybettirmekti. Köpek sürüsü şaşkın şaşkın havlarken, o bir çalılığın arkasında sessizce yatıp onları gözlüyordu.

İnsanların ve kendi soydaşlarının nefretini kazanarak savaşa savaşa tek yönlü gelişimini sürdürüyordu. Tohumları atılmadığı için, yüreğinde sevgi ve sevecenlik filizlerinin yeşermesi beklenemezdi. Güçlüye boyun eğmek,

zayıfı ezmek onun ilkeleri olmuştu. Gri Kunduz güçlü bir Tanrıydı ve bu nedenle ona boyun eğiyordu. Kendisinden küçük ve güçsüz olan yavru köpekler ise öldürülmeliydi. Yaralanma ve öldürülme tehlikesine karşı kendi savunma sistemini geliştirmek ve yırtıcı olmak zorundaydı. Diğer köpeklerden çok daha hızlı, kıvrak, akıllı, kurnaz ve acımasız oldu. Sinirleri ve kasları çelik gibi sağlamdı. Bütün bu niteliklere sahip olması gerekiyordu. Yoksa ne bu düşmanca ortama ayak uydurabilir ne de hayatta kalabilirdi.

TANRILARIN İZİNDE

Sonbaharda günler kısalıp havalar soğuyunca Beyaz Diş özgürlüğüne kavuşma şansını yakaladı. Birkaç gündür köyde bir koşuşturma başlamıştı. Yaz kampı bozuluyor, çadırlar sökülüyor, kabile halkı sandığını sepetini toparlayıp kışa hazırlanıyordu. Beyaz Diş olan biteni dikkatle izliyordu. Çadırlar sökülüp kıyıdaki kanolara yüklenmeye başlayınca durumu anladı. Kanolar yola koyulmuş, bazıları nehrin aşağı kıvrımında gözden kaybolmuştu bile.

Kasıtlı olarak geride kalmayı kafasına koydu. Kamptan ayrılıp ormana kaçmak için fırsat kolladı. Donmaya başlayan bir akarsuda izini kaybettirdi. Sonra da sık bir çalılığın içine girip bekledi. Zaman ilerliyordu. Saatlerce uyudu. Gri Kunduz'un kendisini çağıran sesiyle uyandı. Başka sesler de duyuluyordu. Gri Kunduz'un eşi ve oğlu da aramaya katılmışlardı.

Beyaz Diş korkudan tir tir titriyordu. Bir an saklandığı yerden çıkma isteği duydu, ama sonra kendini tuttu. Az sonra sesler kesilince saklandığı yerden çıkıp kaçmanın tadını çıkarmaya koyuldu. Karanlık bastırıyordu. Özgürlüğünün keyfine vara vara bir süre ağaçların altında oynadı. Derken birdenbire yapayalnız olduğunun farkına vardı. Oturup ormanın sessizliğine kulak verdi, içine bir kuş-

ku düşmüştü. Ne bir ses, ne bir kıpırtı duyuluyordu. Görünmeyen, bilinmeyen bir tehlikenin varlığını hissediyordu. Kocaman ağaçlardan, tehlikeyi barındıran karanlık gölgelerden kuşkulanır olmuştu.

Hava da soğumuştu. İçinde büzülüp yatabileceği çadır da yoktu burada. Ayakları donuyordu. Isıtmak için ayaklarını kuyruğu ile örterken gözlerinin önünde bir hayal belirdi. Kampı, çadırları, alev alev yanan ateşi hayal etti. Kadınların seslerini, erkeklerin homurtularını, köpeklerin havlamalarını duyuyordu. Karnı acıkmıştı. Ona fırlatılan etleri, balıkları düşledi. Burada et filan yoktu. Sadece tehlike ve ürkütücü bir sessizlik vardı.

Kölelik onu yumuşatmıştı. Sorumsuzluk zayıf kılmıştı. Kendi başının çaresine bakmayı unutmuştu. Kampın gürültü patırtısı içinde görme ve işitme duyuları zayıflamıştı. Sessizlik ve bir tehlike beklentisi onu korkutuyordu.

Soğuktan etkilenen bir ağaçtan çatırtılar yükseldi. Tam da tepesinden gelmişti sesler. Korku ile haykırdı. Panik içinde köye koştu. İnsanların koruyucu dostluğuna inanılmaz bir özlem duyuyordu. Kamp ateşinin dumanı burnunda tütüyor, insanların sesleri kulaklarında çınlıyordu. Ormandan ayrılıp ayışığının aydınlattığı alana çıktı. Ortalıkta köy görünmüyordu. Köyün taşındığını unutmuştu.

Hızı kesilmişti. Sığınıp saklanacağı bir yer yoktu. Terk edilmiş kampı umutsuzca dolaştı. Tanrıların geride bıraktığı paçavraları, çöpleri kokladı durdu. Kızgın bir Kızılderili kadın kendisine taşlar fırlatsa veya Gri Kunduz onu öfkeyle tokatlasa, öyle mutlu olacaktı ki... Hatta Liplip ve kendisini dışlayan köpek sürüsüne bile razıydı.

Gri Kunduz'un çadırını kurmuş olduğu yerde durdu. Tam ortasına çöküp burnunu aya doğru kaldırdı. Tüm yal-

nızlığını, korkularını, annesi Kiche'ye olan özlemini, geçmişteki acılarını, başına gelebilecek tehlikeleri anlatmak istercesine uzun uzun uludu. Bu onun ilk uluyuşuydu.

Gün ışıdığında korkuları kaybolmuş ama yalnızlığı artmıştı. Daha düne kadar kalabalık bir topluluğu barındıran toprakların ıssızlığı yalnızlığını büsbütün artırıyordu. Karar vermesi uzun sürmedi. Ormana dalıp ırmak boyunca koşturmaya başladı. Bütün gün koştu. Dinlenmek için hiç durmadı. Sonsuza kadar koşacaktı sanki. Çelik gibi bedeni yorulmak nedir bilmiyordu. Sonunda üstüne yorgunluk çöktüğünde bile, atalarından geçen bir dayanma gücü ile devam etmek için kendini zorladı.

Bütün gece koştu durdu. Karanlıkta önüne çıkan engeller hızını kesiyor, ama onu yıldırmıyordu. İkinci gün öğle üzeri otuz saattir koşmaktan kaslarında yorgunluk belirtileri başladı. Onu koşmaya devam ettiren beyin gücüydü artık. Kırk saattir hiçbir şey yememişti. Açlıktan gücü tükenmeye başlamıştı. İkide bir buz gibi sulara dalması da onu etkiliyordu. Güzelim postu kirlenmişti. Geniş ayak tabanları yarılmış kanıyordu. Topallamaya başladı. Saatler ilerledikçe topallaması da arttı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi gökyüzü kararmış, kar atıştırmaya başlamıştı. Yere değer değmez eriyen sulu, yapış yapış kar, zemini kayganlaştırıyor, yürümesini güçleştiriyordu.

Gri Kunduz o gece av alanına daha yakın olan Mackenzie Irmağı'nın karşı yakasında konaklamaya karar vermişti. Hava kararmadan biraz önce, Gri Kunduz'un eşi Kloo-kooch, su içmek için ırmağa inen bir geyik gördü. Eğer geyik su içmek için ırmağa inmese, Mitsah kar nedeniyle dümeni o tarafa kırmasa, Kloo-kooch geyiği görmese ve Gri Kunduz da tüfeğini doğrultup bir atışta geyiği vurmasa, her şey bambaşka gelişebi-

lirdi. Gri Kunduz, Mackenzie Irmağı'nın bu yakasına kamp kurmayacak, Beyaz Diş de onları bulamadan geçip gidecek ya ölecek ya da vahşî kardeşlerini bulup onlara katılacak ve yaşamının sonuna kadar bir kurt olarak kalacaktı.

Gece bastırmıştı. Kar lapa lapa yağıyordu. Tökezledikçe inleyen Beyaz Diş düşe kalka ilerlerken henüz taze olan bir ize rastladı. İz öyle tazeydi ki ne olduğunu hemen anlayıvermişti.

Sevinçle sırtını nehir kıyısına dönüp ağaçlara doğru yöneldi. Kamptan yükselen sesler kulağına gelmeye başlamıştı. Ateşin alevlerini, Kloo-kooch'un yemek pişirdiğini, Gri Kunduz'un yere çömelmiş elindeki bir don yağı parçasını dişlediğini gördü. Kampta taze et vardı.

Beyaz Diş dayak yiyeceğini sanıyordu. Biraz duraksadı ve bu düşünce ile tüyleri diken diken oldu. Ama yine de ilerledi. Onu bekleyen dayaktan ödü kopuyordu. Ateşin sıcaklığı, tanrıların koruyuculuğu, düşmanca bile olsa diğer köpeklerin arkadaşlığı onu çekiyordu.

Sürüne sürüne ateşin yanına geldi. Gri Kunduz onu görünce yemeyi bıraktı. Beyaz Diş başı önde, af dilercesine yanaştı. Doğruca Gri Kunduz'un ayakları dibine çöktü ve tüm benliğiyle ruhunu ve bedenini efendisine teslim etti. Özgür iradesiyle ateşin yanına gelmiş ve köleliği kabullenmişti. Beyaz Diş titreyerek kendisine verilecek cezayı bekledi. Efendisinin elinin hareket ettiğini işitti. Her an inecek tokatı bekleyerek olduğu yerde büzüştü. Tokat inmemişti. Göz ucuyla yukarı baktı. Gri Kunduz elindeki yağ parçasını ikiye bölüyordu. Gri Kunduz parçalardan birini ona uzatıyordu! Dikkatle yavaşça ve kuşkuyla yağ parçasını önce kokladı, sonra yemeye başladı. Gri Kunduz ona et getirtti ve yerken onu diğer köpeklerden koru-

du. Yemeğini bitiren Beyaz Diş mutluluk ve minnetle Gri Kunduz'un ayakları dibine uzandı. Onu ısıtan sıcacık ateşe bakarken uyku gözlerinden akıyordu. Ertesi gün uyandığında, uçsuz bucaksız ormanın soğuk derinliklerinde tek başına olmayacaktı. Kendisini teslim ettiği tanrıların yanında, insanların kampında güvence içinde olacağını biliyordu.

ANLAŞMA

Aralık ayı biterken Gri Kunduz, Mitsah ve Kloo-kooch Mackenzie Irmağı'nın başladığı yöne doğru yol alıyorlardı. Kimisini satın, kimisini de ödünç aldığı köpeklerin koşulu olduğu küçük kızağı ise Mitsah sürüyordu. Mitsah'ın gözünde, oyuncağa benzer bu kızağın değeri çok büyüktü. Kendini büyük adam sanmaktaydı. Hem yavru köpekler kızak çekme konusunda eğitim alıyorlar hem de o, bir kızağın nasıl yönlendirileceğini ve köpeklerin nasıl eğitildiğini öğreniyordu. Aşağı yukarı yüz kiloya yakın bir yük taşıdığı için kızak çok işe yarıyordu.

Daha önce köpeklerin kızağa koşulduğunu görmüş olan Beyaz Diş kendisine koşum takılırken karşı koymadı. Boynuna, içi kuru yosun doldurulmuş bir boyunduruk taktılar. Bu boyunduruğa bağlı iki çekme kayışı bedenini sarıyor ve onu uzun bir iple kızağa bağlıyordu.

Takımda yedi yavru köpek yer almıştı. Beyaz Diş henüz sekiz aylıktı. Diğerleri ise dokuz on aylıktılar. Her köpek kızağa birbirinden bir köpek boyu kadar farklı uzunlukta iplerle ayrı ayrı bağlıydı. İpler kızağın önünde bir halkaya geçirilmişti. Kızağın ayakları yoktu ve huş ağacından yapılmıştı. Havaya kalkık ön tarafı yol alırken karları iki yana saçıyordu. Köpekler koşarken bir yelpaze gibi yayılıyorlar ve birbirlerinin önünü kesmiyorlardı.

Bu yalpaze yönteminin bir yararı da köpeklerin birbirleri ile dalaşmasını engellemesiydi. Bir köpek ancak arkasındakine saldırabilir, bu amaçla geri/ döner dönmez de sürücünün kırbacıyla burun buruna gelirdi. Önündekine saldırmak isteyen köpek ise yetişebilmek için hızla koşuyor, bu hıza arkasındaki de ayak uydurmak zorunda kalıyordu. Kızak böylelikle büyük bir hızla yol alıyordu.

Mitsah babası gibi akıllıydı. Daha önce Liplip'in Beyaz Diş'e çektirdiği acıları görmüştü, ama o zamanlar Liplip başkasının köpeği olduğu için ona birkaç kez çekinerek taş fırlatmıştı. Şimdi Liplip kendi malıydı ve yaptıklarının acısını çıkartmak için onu en uzun ipe bağlamıştı. Lider konumundaki Liplip için bu bir onur gibi görünüyorsa da gerçekte bu, arkadaşlarının ondan nefret etmesine yol açıyordu.

En uzun ipe bağlı olduğu için diğer köpekler onun sadece sık tüylü kuyruğunu, ayak tabanlarını görüyorlardı. Bunlar kızgın bir köpeğin pırıl pırıl parlayan dişleri kadar ürkütücü değildi. Kısıtlı bellekleri önden koşan birinin kaçtığı, onların da onu kovaladığı izlenimine kapılmalarına neden oluyordu.

Kızak yola çıkar çıkmaz Liplip'i kovalamaya başlıyorlardı. Liplip onurunu korumak için dönüp saldırıya geçecek olsa Mitsah'ın kamçısı ile karşılaşıyordu. Liplip köpek sürüsü ile başa çıkabilirdi, ama kamçıya karşı koyamadığından arkadaşlarının dişlerinden korunmak için ipini gergin tutmaktan başka çaresi yoktu.

Ama küçük Kızılderilinin kafasında daha başka kurnazlıklar da yatıyordu. Liplip'i kayırırmış gibi yapıp öbür köpeklerin kıskançlığını körüklüyordu. Onların gözü önünde yalnız Liplip'e et veriyor, onları çıldırtıyordu. Liplip eti midesine indirirken ona gözcülük eden

Mitsah'ın kamçısından uzak durmaya çalışarak çevrelerinde öfkeyle dolanıp duruyorlardı. Et olmadığı zaman bile Mitsah sürüyü uzaklaştırıyor ve Liplip'e et veriyormuş gibi yapıyordu.

Beyaz Diş canla başla çalışıyordu. İnsanların koyduğu kurallara boyun eğmeyi diğer köpeklerden çok daha önce öğrenmiş ve karşı koymanın boşuna olduğunu fark etmişti. Sürünün ona düşmanca tavırları nedeniyle çektikleri onun köpeklerden çok insana yakınlık duymasına yol açmıştı. Soydaşlarına güvenmiyordu. Kiche'yi nerdeyse unutmuş, efendilerine olan bağlılığı artmıştı. Çok çalışıyor, söz dinliyordu. Sadık ve yardımsever olup çıkmıştı.

Kızağa koşulu olmasının dışında artık Liplip onların lideri değildi. Kamp kurulduğu zaman Gri Kunduz'un, Mitsah'ın ve Kloo-kooch'un yanından ayrılamıyordu. Biraz uzaklaşsa diğer köpeklerin dişleri onu bekliyordu. Beyaz Diş'e yaptıklarının cezasını çekiyordu.

Liplip gözden düştüğü için, isterse Beyaz Diş sürünün lideri olabilirdi. Ama o hırçın ve başına buyruk bir hayvandı. Onları hırpalıyor, pek yüz vermiyordu. Onu görünce kaçışıyorlardı. En kabadayısı bile etini çalmaya kalkışamıyordu. Kendi etlerini çaldıracakları korkusuyla çiğnemeden yutuveriyorlardı. Bunu beceremeyen olursa, Beyaz Diş dişlerini gösterip hırlayarak etini yutuyor, zavallı köpeğe de yutkunmak kalıyordu.

Baş kaldırmak isteyen olursa ağzının payını alıyordu. Efendileri ona nasıl katı kurallar koymuşsa, o da arkadaşlarına aynı şekilde davranıyordu. Taş yürekliydi. Zayıfı eziyor, güçlüye boyun eğiyordu.

Aylar geçiyor, köpekle insan arasındaki anlaşma sağlamlaşıyordu. Anlaşmanın koşulları çok basitti. İnsan ona et ateş veriyor, koruyor, yakınlık gösteriyordu. Buna kar-

şılık o da efendisinin canını, malını koruyor, ona hizmet edip boyun eğiyordu. Beyaz Diş'in hizmetinin nedeni sevgi değil, korkuydu. Sevginin ne olduğunu bilmiyordu. Efendisi ile öyle bir anlaşma imzalamıştı ki Kiche ile tekrar karşılaşsa, onu bırakıp annesi ile gitmezdi. İnsana olan bağlılığı, özgürlüğüne ve kendi soyuna olan bağlılıktan üstün çıkmıştı.

KITLIK

Uzun yolculuklarının sonuna geldiklerinde ilkbahar da kendini hissettirmeye başlamıştı. Aylardan nisandı. Mitsah koşumlarını çözdüğünde Beyaz Diş bir yaşına basmıştı. Henüz gelişimini tamamlamamıştı ama Liplip'ten sonra köyün en iri yavru köpeğiydi. Yetişkin köpeklerle bile boy ölçüşebilirdi. Postu ve görünümüyle tam bir kurt gibiydi. Damarlarındaki çeyrek köpek kanı onu bedensel açıdan değil, sadece zihinsel açıdan etkilemişti.

Köyde aylak aylak geziniyor, eski tanıdıklara rastladığında seviniyordu. Köpekler gözüne eskisi kadar iri gelmiyor, aralarında korkusuzca dolaşmaktan büyük keyif alıyordu.

Örneğin daha önce dişlerini gösterip hırlayınca Beyaz Diş'i tir tir titreten, saklanacak delik aratan yaşlı köpek Baseek de buradaydı. Ama artık durum değişmişti. Beyaz Diş büyüyüp güçlenirken, o yaşlanmış, zayıf düşmüştü. Beyaz Diş bunun farkına Kızlıderililerin henüz avladığı bir geyiğin taze etleri paylaştırılırken vardı. Payına düşen etli bir bacak kemiğini bir çalılığın arkasına çekip tam yemeğe hazırlanırken Baseek çıkageldi. Beyaz Diş hiç düşünmeden atılıp onu iki yerinden ısırdı ve geri çekildi. Bu ani saldırı Baseek'i şaşkına çevirmişti. Eskiden olsa Baseek, Beyaz Diş'in üstüne çullanıverirdi. Ama o gör-

müş geçirmiş bir köpekti. Aklını kullanıp kendini tuttu. Postunu kabartıp kötü kötü Beyaz Diş'e baktı. Beyaz Diş pes etmek üzereydi ama bir yandan da yenilgiyi kabul edemiyor, kendini kurtarabilecek bir yol arıyordu. Eğer Baseek biraz daha homurdanıp kötü, kötü bakmayı sürdürebilse, Beyaz Diş yenilgiyi kabul edip eti ona bırakacaktı. Ama Baseek bekleyemedi. Kazandığını sanarak yanılgıya düştü. Ete doğru bir iki adım attı ve başını eğip koklamaya başladı.

Beyaz Diş öfkeden kontrolünü kaybetti. Kendisine ait etin bir başkası tarafından çalınıp yenmesine dayanamazdı. Her zaman yaptığı gibi uyarmadan saldırdı. Daha ilk pençede Baseek'in kulağı paramparça olmuştu. Neye uğradığını anlamadan yere devrilmiş, gırtlağından yaralanmıştı. Ayağa kalkmaya uğraşırken Beyaz Diş omzunu iki kere ısırmıştı bile. Baseek, Beyaz Diş'in üstüne atlamayı denedi, ama karşısındaki öyle çevik ve hızlıydı ki ıskaladı. Bu arada burnu yarıldı. Geri dönüp kaçmaktan başka çaresi kalmamıştı.

Bu olay Beyaz Diş'in güvenini arttırmış, gururunu okşamıştı. Yetişkin köpeklerin arasında göğsünü gere gere geziniyor, kendisine saygı gösterilmesini istiyordu. Takım arkadaşı diğer yavru köpekler, büyük köpekler üstlerine yürüyünce etlerini bırakıp kaçıyorlardı. Beyaz Diş ise büyüklerle bir tutulur olmuştu. Ona sataşmaktan vazgeçtiler. Bir iki deneyimden sonra, onu rahat bırakırlarsa, Beyaz Diş'in de onları rahat bırakacağını öğrendiler.

Yazın ortalarında Beyaz Diş bir başka deneyim daha yaşadı. Avcılarla çıktığı bir geyik avından döndüğünde yeni kurulmuş olan bir çadırın çevresinde dolanıyor, kendince sessiz bir araştırma yapıyordu. Kiche ile burun buruna geliverdi. Durdu, baktı. Onu hayal meyal de olsa

anımsıyordu. Ama dişi kurt dişlerini gösterip tanıdık sesle hırlayınca, tüm anıları canlanıverdi. Büyük bir sevinçle annesine doğru atıldı. Kiche'nin keskin beyaz dişleri yanağını kemiğine kadar yırtmıştı. Şaşkınlıkla geri çekildi. Ne olduğunu anlayamamıştı.

Kiche'yi suçlamamak gerekirdi. Bir ana kurdun, bir yıl sonra eski yavrusunu tanıması olanaksızdı. Beyaz Diş artık onun için bir yabancıydı ve yeni yavrularını bu yabancıdan koruması gerekiyordu.

Yavrulardan biri emekleyerek Beyaz Diş'e yaklaştı. Yarı yarıya kan kardeştiler, ama ikisi de bunu bilmiyordu. Beyaz Diş yavruyu merakla koklarken dişi kurt tekrar saldırdı. Yavrusunu yalayan, arada sırada da ona hırlayan Kiche'ye şöyle bir baktı. Kendisi için olan değerini yitirmişti. Artık onsuz yaşamayı öğrenmişti. İlişkilerinin hiçbir anlamı kalmamıştı. Bundan böyle birbirlerinin yaşantısında yerleri yoktu.

Beyaz Diş durduğu yerde kalakalmış, anılarını yitirmiş aptal aptal ne olduğunu anlamaya çalışırken Kiche üçüncü kez saldırıp onu oradan kovmak istedi. O bir dişiydi ve soyunun erkekleri dişileriyle kavgaya girişmezlerdi. Beyaz Diş bu yasanın bilincinde değildi. Bu, deneyimle kazanılmıyordu. Bu, gizemli bir dürtüydü. Tıpkı dolunay çıktığında uluması veya bilinmeyene olan korkusu gibi...

Mackenzie Kızılderilileri bir kıtlık dönemine girdiler. O yaz yeteri kadar balık yoktu. Kışın ise tek tük geyik görünüyordu, tavşanlar ise tamamen kaybolmuşlardı. Açlıktan gözü dönen hayvanlar birbirleriyle savaşıyordu. Güçlü olan hayatta kalıyordu, yaşlılar ve zayıflar ise ölüyordu. Köyden, açlıktan inleyen kadın ve çocukların haykırışları yükseliyordu. Kıtlık öylesine ortalığı kasıp kavuruyordu ki efendiler mokasen ayakkabılarını, deri eldivenle-

rini yiyor, köpekler koşumlarını kemiriyordu. Köpeklerin birbirlerini, efendilerin de köpekleri yediği oluyordu. Önce en zayıf ve en değersiz olanlar yendi. Geride kalan köpekler durumu görüyor ve anlıyorlardı. Akıllı ve gözü pek olanlar gitgide düşkünleşen efendilerine yem olmamak için ormana kaçtılar, ama orada da ya açlıktan öldüler ya da kurda kuşa yem oldular.

İşte bu acı günlerde Beyaz Diş de ormana kaçtı. Vahşî doğaya, köpeklerden daha kolay uyum sağladı, çünkü bebeklik günlerindeki deneyimleri ona yol gösteriyordu. Küçük canlı yaratıkları sinsice avlamakta üstüne yoktu. Gizlendiği yerde saatlerce bekliyor. Sincap ağaçtan aşağı ininceye kadar bütün hareketlerini büyük bir sabırla izliyordu. Hiç acele etmiyor, saldırmak için sincabın ağaca tırmanamayacak konumda olmasını bekliyordu. İşte o zaman sindiği pusudan gri bir mermi gibi, hedefini asla şaşırmadan fırlıyordu. Kaçan bir sincap bile onun kadar hızlı değildi.

Bir gün Beyaz Diş bir deri bir kemik kalmış bir kurt yavrusuna rastladı. Eğer aç olmasaydı onunla birlikte gider ve kurt sürüsüne katılırdı. Ama açtı, bu nedenle yavru kurdu öldürüp yedi.

Bu olaydan sonra o yöreden ayrılıp doğduğu vadiye gitti. Orada eski mağarasında Kiche ile karşılaştı. Her zamanki kurnazlığıyla o da kaçmış ve yavrulamak için eski korunağına dönmüştü. Beyaz Diş geldiğinde yavrulardan sadece bir tanesi hayatta kalmıştı. Kıtlık günlerinde bebelerin hiç şansı yoktu. Kiche, Beyaz Diş'i hiç de iyi karşılamamıştı. Beyaz Diş hiç aldırmadı. Artık annesine bağımlı değildi. Arkasını dönüp oradan ayrıldı.

Kıtlığın son günleri olan yaz başlarında kendisi gibi kaçmış ve çok kötü günler geçirmiş olan Liplip'e rasladı.

Hiç beklenmedik bir anda, bir kayanın dönemecinde burun buruna geldiler. Panik içinde birbirlerini kuşkuyla süzdüler.

Beyaz Diş iyi durumdaydı. Güzelce avlanmıştı. Bir haftadır karnı tıka basa doluydu. Liplip'i görür görmez tüyleri diken diken olmuştu. Hiç zaman kaybetmedi. Liplip kaçmaya çalıştı. Ama Beyaz Diş bir omuz darbesi ile onu sırt üstü düşürüp sıska gırtlağına yapıştı. Liplip can çekişiyordu. Bacaklarını gere gere çevresinde bir iki tur atıp onu izledi ve yoluna devam etti.

Bir süre sonra ormanın kenarındaki düzlüğe çıktı. Daha önceleri boş olan alana bir köy kurulmuştu. Ağaçların arkasına sinerek durum değerlendirmesi yaptı. Görüntü ve sesler tanıdıktı. Burası onun yer değiştirmiş olan eski köyüydü. Artık inleme ve ağlama sesleri işitilmiyordu. Kızgın bir kadın sesi duydu. Ancak karnı tok bir kadın böyle bağırırdı. Havada balık kokusu vardı. Kıtlık bitmişti. Yiyecek boldu. Ormandan çıkıp doğru Gri Kunduz'un çadırına yöneldi. Gri Kunduz orada değildi, ama Klookooch onu sevinç çığlıklarıyla karşıladı ve ona yeni tutulmuş kocaman taze bir balık sundu. Beyaz Diş uzanıp Gri Kunduz'un dönüşünü beklemeye koyuldu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

NEFRET

Beyaz Diş'in yaradılışında köpek soydaşlarıyla dostça geçinmek olsaydı bile, kızağı çeken köpek takımının liderliğine getirildiği gün bu dostluk bozulurdu. Köpekler ondan nefret ediyorlardı. Mitsah ona ayrıcalıklı davrandığı, bol et verdiği için nefret ediyorlardı. Beyaz Diş de onlardan nefret ediyordu. Kızağı çeken köpeklerin lideri olmaktan da hoşnut değildi.

Beyaz Diş beş yaşına bastığında Gri Kunduz'la birlikte uzun bir yolculuğa çıktılar. Yol üzerinde uğradıkları köylerde Beyaz Diş bir sürü köpekle dalaştı. Bunlar kendi halinde sıradan köpeklerdi. Beyaz Diş gibi uyarmadan saldıran bir başka köpek görmemişlerdi. Kazanan hep Beyaz Diş oluyordu.

Yukon Kalesi'ne geldiklerinde mevsim yazdı. Beyaz Diş, beyaz tenli insanlarla ilk defa burada karşılaştı. Tanıdığı Kızılderililerle karşılaştırınca onların çok daha üstün ırktan yaratıklar, daha güçlü tanrılar olduklarını anladı.

Tanrılar güçlüydü, ama köpeklerinde iş yoktu. Cins cins, boy boydular. Bazıları çok kısa bacaklı, bazıları ise uzun bacaklıydı. Kimilerinin postu yoktu, kısacık tüyleri

vardı. Kimi ise çırılçıplaktı. Hiçbiri de dövüşmeyi bilmiyordu.

Kendi cinsinin düşmanı Beyaz Diş, onlarla dövüşmeye karar verdi. Çok geçmeden hepsinin nefretini kazandı. İlk önceleri beyaz adamların köpeklerini oyun olsun diye öldürüyordu. Sonra bunu kendine iş edindi. Zaten başka yapacağı bir şey de yoktu. Gri Kunduz mallarını satıp kesesini dolduruyordu. Beyaz Diş Kızılderililerin köpeklerinden oluşan çeteye önderlik ediyor, iskelede dolaşarak yeni buharlı gemilerin demir atmasını bekliyordu.

Çete ile kaynaştığı söylenemezdi. Aralarına karışmıyor, onlardan uzak duruyordu, fakat yabancı bir köpekle kavgaya tutuştuğunda, onu yere indirir indirmez çete işini bitirsin diye kenara çekiliyordu. Ama Tanrılar çeteyi cezalandırmaya kalkışınca hemen sürüden ayrılıveriyordu.

Güneyin yumuşak ikliminden gelen köpekler iskeleye ayak basar basmaz karşılarında Beyaz Diş'i görüyorlar ve ona saldırmak için içlerinde büyük bir istek duyuyorlardı. Kentlerde doğup büyümüş olsalar bile yüreklerine vahşî dünyanın korkusu yerleşmişti. Gün ışığında gözlerinin önünde duran bu kurta benzer hayvana sadece kendi gözleri ile değil, atalarının gözleriyle de bakıyorlardı. Atalarının gözünde ise Beyaz Diş bir kurttu ve yıllar öncesine dayanan bir kuyruk acısıyla hatırlanıyordu.

Bütün bunlar Beyaz Diş'in günlerini keyifle geçirmesine yarıyordu. Kendi dış görünüşü nasıl yabancı köpeklerde üzerine saldırma duygusu uyandırıyorsa, o da onlara hak edilen birer av gözüyle bakıyordu.

ÇILGIN EFENDİ

Yukon Kalesi'nde pek az beyaz adam yaşıyordu. Bu adamlar uzun süredir, bu kırsal yörede oturuyorlardı. Kendilerine "Ekşi Hamur" adını takmışlardı ve bununla gurur duyuyorlardı. Vapurla yöreye yeni gelenler ekmek yoğururken kabartma tozu, yerli beyazlar ise kabartma tozları olmadığı için ekşi hamur kullanıyorlardı. Bu nedenle de yeni gelenleri küçümsüyorlardı.

Onları çekemedikleri için başları belaya girince keyifleniyorlardı. Hele Beyaz Diş ve çetesi yeni gelenlerin köpeklerine zarar verirse, zevkten dört köşe oluyorlardı. Yeni bir buharlı gemi yanaşır yanaşmaz hemen kıyıya koşup kendilerini pek eğlendiren köpek dalaşını seyretmek için hazırlanıyorlardı.

Bunların arasında bir adam vardı ki, köpek dalaşına bayılıyordu. Buharlı geminin düdüğünü duyar duymaz, koştura koştura iskeleye geliyor, kavga sona erip de Beyaz Diş ve çetesi dağılınca, hayıflana hayıflana kale içine geri dönüyordu. Evcil güneyli köpeklerden biri yere düşüp kurt köpeklerinin keskin dişlerinin altında ölüm çığlıkları atmaya başladığı zaman, bu adam kendinden geçiyor, havalara sıçrayıp sevinçle haykırıyordu. Gözü Beyaz Diş'teydi.

Kale içindeki diğer adamlar ona "Yakışıklı" lakabını

takmışlardı. Ön adını bilen yoktu. Herkes onu "Yakışıklı Smith" diye çağırıyordu. Ne var ki yakışıklılıkla yakından uzaktan hiç ilgisi yoktu. Tanrı onu yaratırken eli açık davranmamıştı. Ufak tefek çirkin bir adamdı. Sıska gövdesinin üstünde ufacık sipsivri bir kafa vardı. Çocukken arkadaşları onu "sivri kafa" diye çağırıyorlardı. Ensesinden bir huni gibi yükselen kafası, önde basık ve oldukça geniş bir alınla bitiyordu. Kocaman bir çenesi vardı. Sıska boynu bu yükü taşıyamıyor gibiydi. Yakışıklı Smith'in aşağılık, korkak bir adam olduğunu bilmeyen yoktu. Görünümünü sapsarı iri dişler tamamlıyordu. Uzun köpek dişleri, bir kurdunki kadar sıska dudaklarının arasından görünüyordu. Gözleri bulanık çamur sarısı rengindeydi. Sanki boya tüplerinin dibindeki artıklar ile boyanmış gibiydi. Yine aynı çamur sarısı bakımsız saçları tepesinde ve yüzünün iki yanında savrulup duruyordu.

Kale içindeki ticaret merkezinde yaşayan adamların yemeklerini pişiriyor, bulaşıklarını yıkıyor, bütün ortalık işlerini görüyordu. Kimse onu hor görmüyor, acıyarak ona anlayışlı davranıyorlardı. Hatta ondan korkuyorlardı. Bir ödlek olduğundan insanı sırtından vurabilir veya kahvelerine zehir katabilirdi. Ama yemek pişirecek biri gerekliydi ve tüm kusurlarına karşın Yakışıklı Smith iyi yemek pişiriyordu.

İşte bu adam Beyaz Diş'in cesaret ve gaddarlığına bayılmıştı. Ona sahip olmak istiyordu. İlk günden beri Beyaz Diş'e yaltaklanıyor, ama Beyaz Diş ona yüz vermiyordu. Israrlı davranınca Beyaz Diş tüylerini kabartıp dişlerini gösteriyor ve ondan uzaklaşıyordu. Mırıldanarak uzattığı elinden çekiniyor, adamın ruhundaki şeytanlığı hissediyordu. Bu adamdan nefret ediyordu.

Basit yaratıklar iyi ve kötüyü çok kolay ayırt ederler.

İyinin anlamı acıdan uzaklık, rahatlık ve doyum demektir. Kötü ise acı, huzursuzluk ve ezilmek gibi kavramları kapsıyordu. Beyaz Diş'in Yakışıklı Smith hakkındaki izlenimleri de kötüydü. Beyaz Diş bu adamın kötü niyetli, hain ve zarar verecek biri olduğunu, aklı ve beş duyusunun dışında, çözümlenemeyecek karmaşık bir önsezi ile fark etmişti. Bu nedenle bu kötü adamdan nefret ediyordu.

Yakışıklı Smith, Gri Kunduz'un kampına ilk kez geldiğinde Beyaz Diş de oradaydı. Daha ayak seslerini duyar duymaz kimin geldiğini anladı. O sırada tembelce bir keyifle kıvrılmış yatarken ayağa fırladı. Adam daha yanına yaklaşmadan bir kurt gibi kampın en kuytu köşesine sıvıştı. Gri Kunduz ve adamın konuşmalarını en az on beş metre uzaklıktan izlerken bir ara adam kendisini işaret edince, sanki adamın eli sırtına değmiş gibi hırladı. Adam bu durumuna gülünce ormana sığınmak için oradan kaçtı. Koşarken arada bir ne olup bittiğini anlamak için başını çevirip arkasına bakmaktan da kendini alıkoyamıyordu.

Gri Kunduz köpeği satmaya yanaşmıyordu. Mallarını satmış, iyi para kazanmıştı. Hiçbir şeye gereksinim duymuyordu. Üstelik Beyaz Diş sahip olduğu en güçlü kızak köpeği, iyi bir sürü başıydı. Çok değerliydi. İyi dövüşüyordu. Diğer köpekleri, bir sinek ezer gibi öldürebiliyordu. Bunu duyduğunda Yakışıklı Smith'in gözleri parladı. İncecik dudaklarını iştahla yaladı. Hayır, kaç para önerilirse önerilsin, Beyaz Diş satılık değildi.

Ama Yakışıklı Smith Kızılderilileri iyi tanıyordu. Kampa sık sık gelip gitmeye başladı. Her seferinde ceketinin içinde bir siyah şişe saklıyordu. Viskinin en büyük özelliği içtikçe susuzluğu arttırmasıdır. Gri Kunduz susadıkça susadı. Isısı yükselen bedeni, cayır cayır yanan midesi bu ateş suyundan içtikçe daha fazlasını istiyordu.

Uyuşan beyni ona içki bulması için olmadık işler yaptırmaya başladı. Kürk, deri eldiven ve mokasen satarak kazandığı para erimeye başladı. Kesesi boşaldıkça Gri Kunduz'un neşesi kaçıyor, sinirleri geriliyordu. İşte tam bu sırada Yakışıklı Smith Beyaz Diş'in satış işini tekrar açtı. Bu sefer önerisi para değil, şişe şişe içki oldu. Gri Kunduz'un duydukları gözlerini kamaştırmıştı.

Son sözü, "Yakalayabilirsen, köpek senindir," oldu.

Hemen iki gün sonra içki şişelerini getiren Yakışıklı Smith, Gri Kunduz'a, "O köpeği sen yakala," dedi.

Bir akşam kampa geldiğinde kahrolası beyaz efendinin orada olmadığını gören Beyaz Diş rahat bir soluk alıp uzandı. Günlerdir adamın peşinde olduğunu anlayan Beyaz Diş kampın semtine uğramaz olmuştu. Kendisini tutmaya çalışan ellerdeki kötülüğün farkındaydı. Bu ellerdeki kötülükten kurtulmanın tek yolu yakalanmamaktı.

Henüz yere uzanmşıtı ki Gri Kunduz yalpalaya yalpalaya yanına yaklaşıp boynuna deri bir tasma geçiriverdi. Beyaz Diş'in yanına çökmüş bir eliyle tasmanın kayışını tutuyor, diğeriyle de elindeki şişeyi ağzına dikiyordu.

Bir saat kadar geçti. Yaklaşan ayak seslerini ilk önce Beyaz Diş duydu. Kim olduğunu anladığından tüyleri diken diken olmuştu. Gri Kunduz ise kafasını aptalca sallayıp duruyordu. Beyaz Diş efendisinin elinde tuttuğu kayışı yavaşça çekip kurtulmak istedi. Ama uyanan Gri Kunduz'un eli, tasmanın kayışını sıkıca kavramıştı.

Yakışıklı Smith kampı arşınlayıp Beyaz Diş'in tepesine dikildi. El, başına yaklaştıkça Beyaz Diş'in hırıltısı yükseldi. Adam elini uzattıkça olduğu yerde büzülüyor, bir yandan da kötü kötü ele bakıyordu. Derin bir nefes alıp bir yılan gibi dişlerini göstererek saldırdı. Adam elini aynı hızla çekince dişleri havada çat diye bir ses çıkarıp

kenetlendi. Yakışıklı Smith hem korkmuş hem de kızmıştı. Gri Kunduz birkaç tokat atınca hemen boyun eğip uslu uslu yere uzandı.

Beyaz Diş kuşku ile her hareketi izliyordu. Yakışıklı Smith gidip kalın bir sopa ile geri döndü. Gri Kunduz köpeğin kayışını ona teslim etti. Beyaz Diş direniyor, Gri Kunduz ise gitmesi için itekliyordu. Gri Kunduz'un sözünü dinleyip, yerinden kalktı. Ama kalkması ile yakışıklı Smith'in üstüne saldırması bir oldu. Yakışıklı Smith kaçmadı. Hazırlıklıydı. Sopasını daha hayvan havadayken ustaca beline indirip onu yere çökertti. Gri Kunduz gülerek bu durumu onaylıyordu. Yakışıklı, kayışa asıldı. Sersemleyen Beyaz Diş topallayarak yürümeye başladı.

İkinci kez saldırmayı denemedi. Beyaz tanrının sopayı kullanmakta ne kadar usta olduğunu bir denemede anlayacak kadar akıllıydı. Kuyruğunu arkasına kıstırıp kendi kendine hırlayarak kös kös Yakışıklı'nın ardından yürüdü. Yakışıklı elinde her an vurmaya hazır sopası ile onu gözetliyordu.

Kale içine geldiklerinde Yakışıklı onu sıkıca bağlayıp yattı. Beyaz Diş bir saat kadar bekledi. Keskin dişlerini bir bıçak gibi kullanarak kayışını kesti ve Gri Kunduz'un kampına geri döndü. Gri Kunduz onun efendisi, o da onun kayıtsız şartsız kölesiydi.

Bir gün önce olanlar aynen tekrarlandı. Ama bu sefer daha beter dayak yemişti. Yine kaçtı. Yine götürülüp bağlandı. Beyaz Diş akıllıydı. Ama kendisine iki kere ihanet eden Gri Kunduz'un yanına dönmemeyi akıl edemiyordu. Üçüncü kez geri verilirken Gri Kunduz Beyaz Diş'in kamçılanmasına aldırış etmiyor, onu korumaya kalkışmıyordu. Çünkü artık köpek onun malı değildi. Beyaz Diş ölesiye dayak yemiş, hastalanmıştı. Bu sefer bağlı olduğu

zinciri, deri kayış gibi kemirip kopartamıyordu. Bir iki gün sonra Gri Kunduz bomboş kesesi ve ayık kafası ile Mackenzie Irmağı'na doğru yola koyuldu. Beyaz Diş ise Yukon'da yarı kaçık gaddar bir adamın malı olmuştu. Beyaz Diş deliliğin ne olduğunu bilmiyor, ama bu yeni efendisinin her isteğine boyun eğerek söz dinlemesi gerektiğini anlıyordu.

NEFRET DOLU GÜNLER

Bu kaçık tanrının elinde Beyaz Diş tam bir canavar olmuştu. Eğitilmek için çekmediği acı ve eziyet kalmamıştı. Önceleri Beyaz Diş sadece kendi cinsinin düşmanıydı. Şimdi ise her şeyden, herkesten nefret ediyordu. Özellikle de Yakışıklı'ya düşman kesilmişti. Annesinden aldığı köpek kanı nedeniyle safkan kurtlardan daha iriydi. Boyu bir buçuk metrenin üzerindeydi. Kilosu ise aşağı yukarı kırk beşi buluyordu.

Bir gün Yakışıklı, Beyaz Diş'in zincirini çözdü ve yanına iri bir çoban köpeği soktu. Beyaz Diş intikamını alacağı kanlı canlı bir yaratıkla karşı karşıyaydı. Aman vermeden saldırdı. İri ama hantal köpek gözünü açana kadar yara bere içinde kalmıştı. Köpeği, Beyaz Diş'in elinden zor kurtardılar. Bahse girenlerin paraları da oluk gibi Yakışıklı'nın cebine aktı.

O günden sonra bir sürü köpekle dövüştürüldü. Ormanda yakalanmış vahşî bir kurtla, hatta bir keresinde iki köpekle birden savaştı. Kazanan hep Beyaz Diş olduğundan, sahibi epey para kazanıyordu.

O yılın sonbaharında ilk kar yağıp ırmaklar donmaya başladığında, efendisi Beyaz Diş'i yanına alarak buharlı gemiyle, Yukon'un üst tarafındaki yerleşim yöresi Dawson'a götürdü. Beyaz Diş tüm bölgede "Dövüşcü

Kurt" diye nam salmıştı. Yaşamı nefret üzerine kurulmuştu. Hayat onun için cehenneme dönüşmüştü. Vapur, Dawson'a geldiğinde Beyaz Diş karaya çıkarıldı. Meraklılar ünlü 'Dövüşçü Kurt'u görmek için adam başı elli sent değerinde altın tozu ödüyorlardı. Sadece seyirlik hayvan olarak kalmıyor, para karşılığı dövüştürülmeye de devam ediyordu.

Zamanla bu dövüşler seyrekleşti. Diğer adamlar onunla aynı güçte rakip bulmakta zorlanıyorlardı. Yakışıklı Smith onu, sırf bu iş için Kızılderililerin tuzağa düşürüp yakaladıkları kurtlarla dövüştürmeye başladı. Bir gün karşısına güçlü kuvvetli dişi bir vaşak çıkardılar. Beyaz Diş bu kez bir ölüm kalım savaşı veriyordu. Vaşak onun kadar hızlıydı. Beyaz Diş sadece keskin dişlerini kullanırken vaşak dişlerinin yanı sıra yırtıcı pençelerini de kullanıyordu.

Vaşağın da hakkından gelince artık rakipsiz kalmıştı. İlkbaharda Tim Keenan adında bir kumarbaz çıkagelinceye kadar günlerini seyirlik bir hayvan olarak geçirdi. Kumarbaz yanında o güne kadar Klondike'ta ilk kez görünen bir buldok köpeği getirmişti. Bu buldoğun tam Beyaz Diş'e göre bir rakip olduğu ve onunla dövüştürüleceği o haftaki konuşmaların baş konusu olmuştu.

ÖLÜMLE BURUN BURUNA

Yakışıklı Smith, Beyaz Diş'in zincirini çözüp geri çekildi. İlk kez Beyaz Diş anî bir saldırıya geçmedi. Kulaklarını dikmiş, ilgi ile karşısındaki garip hayvanı izliyordu. Daha önce buna benzer bir köpek görmemişti. Tim Keenan buldoğu itekleyerek, "Hadi yakala onu," diye homurdandı. Bastıbacak hantal köpek, badi badi ortaya doğru ilerledi. Beyaz Diş'in karşısında durup gözlerini kırpıştırdı.

Kalabalık bir seyirci grubu bağırışıyordu:

"Haydi Cherokee, bastır. Ye onu Cherokee, parçala!"

Cherokee dövüşe pek hevesli görünmüyordu. Tembel tembel kuyruğunu sallayıp duruyordu. Belki de önündeki köpekle dövüşmesi gerektiğinin farkında bile değildi. Bu cins bir köpekle dalaşmamıştı. Karşısına gerçek bir köpek getirilmesini bekliyordu.

Tim Keenan, işe karışıp Cherokee'nin tüylerini tersine tersine sıvazlayıp onu iteklemeye çalıştı. Rahatsız olan köpek hırlamaya başlamıştı.

Bu durum Beyaz Diş'i de harekete geçirdi. Ense tüyleri kabarmaya başlamıştı. Tim Keenan son kez itekleyip geri çekildiğinde Cherokee badi badi öne fırladı. Aynı anda Beyaz Diş bir kedi gibi sıçrayıp dişlerini düşmanına geçirmiş ve yine aynı hızla geri kaçmıştı.

Buldoğun kulağı yırtılmış, boynu kan içinde kalmıştı. İki hayvan tekrar birbirine girdi. Beyaz Diş saldırdıkça saldırıyordu. Öteki ise Beyaz Diş'in boynuna dişlerini geçirmek için sabırla fırsat kolluyordu. Beyaz Diş buldoğa epey zarar vermiş, kulaklarını lime lime etmişti.

Beyaz Diş onu devirebilmek için uğraşıyor, ama aralarındaki boy farkı nedeniyle başarılı olamıyordu. Buldok çok bodurdu. Beyaz Diş her türlü kurnazca oyunlarını deniyordu. Bir ara Cherokee'nin başını çevirip omzunu açıkta bıraktığını gördü. Hemen üstüne atladı. Ama boy farkı nedeniyle hızını alamayıp üzerinden öbür tarafa devrildi. Seyirciler ilk kez Beyaz Diş'in ayaklarının yerden kesildiğini gördüler. Havada bir yarım takla atıp kedi gibi dört ayağının üstüne düşmeye çalıştı. Başarılı olamamış ve yanlamasına çok kötü bir şekilde düşmüştü. Hemen ayağa fırladı, ama bu kısa an Cherokee'ye dişlerini Beyaz Diş'in boynuna geçirmesi için yetmişti.

Buldok, gırtlağının biraz aşağısından göğsüne doğru bir yerden ısırmıştı onu ve bırakmaya da hiç niyeti yoktu. Beyaz Diş ayağa fırlamış çılgınca dönüyor, buldoğu savurmaya çalışıyor ama başarılı olamıyordu. Karşılıklı direniyorlardı. Beyaz Diş Cherokee'nin omzunu dişliyor, pençeleriyle karnını deşiyordu. Cherokee dönerek kendini zor kurtardı. Dişlerini kenetlediği yeri bırakmıyordu. Beyaz Diş'i koruyan kalın yelesiydi. Dişlerin şah damarına doğru kayması an meselesiydi. Beyaz Diş güçlükle nefes almaya başlamıştı.

Artık kavga sonuçlanmak üzereydi. Cherokee'yi destekleyenler epey keyiflenmiş, ortaya sürdükleri parayı yükseltiyorlardı. Beyaz Diş'in taraftarları ise bire on, bire yirmi ileri sürülen bahislere bile yanaşmıyorlardı. İçlerinden biri ise bire elli bahse tutuşmayı öneriyordu. Bu Yakı-

şıklı Smith'in ta kendisiydi. Beyaz Diş'i kışkırtmak için kahkahalarla gülerek alay etmeye başladı. Beyaz Diş öfkesinden kudurmuştu. Ayağa fırlayıp var gücüyle boğazına sarılan dişlerden kurtulmaya çalıştı.

Sonunda bitkin düşerek sırt üstü yere serildi. Bunu fırsat bilen buldok dişlerini iyice sıkıp Beyaz Diş'i boğmaya uğraştı. Seyirciler, "Cherokee! Cherokee!" diye bağırıyorlar, alkış tutuyorlardı.

Derken seyirciler arasında bir kaynaşma başladı. Kızak çıngırakları ve köpeklere bağıran kızak sürücülerinin sesleri duyuluyordu. Yakışıklı Smith dışında herkes polis baskınına uğradıklarını sanıp korktular. Bunun iki adamın sürdüğü bir kızak olduğunu görünce rahatladılar. Adamlar kalabalığı görünce köpeklerini durdurup yanlarına gelmişlerdi. Bu heyecanlı bağrışmaları merak etmişlerdi. Kızak sürücüsü bıyıklıydı, diğeri ise daha uzun boylu genç bir adamdı. Tıraşlı yüzü soğukta yol almaktan kıpkırmızı kesilmişti.

Beyaz Diş neredeyse pes etmek üzereydi. Arada sırada umutsuzca çırpınıyordu. Düşmanının amansız dişleri arasından güçlükle soluklanıyordu. Eğer buldok biraz daha yukarıdan, tam gırtlağından yakalamış olsaydı, kalın yelesi bile şah damarının parçalanmasını önleyemeyecekti. Cherokee dişlerini yukarı doğru kaydırmak için uğraşıyor, bu da ağzının tüy ve deri parçacıkları ile dolmasına neden oluyordu.

Bu arada Yakışıklı Smith'in içinde taşıdığı gaddar ruh beynini etkilemiş, o minicik aklı bile başından gitmişti. Beyaz Diş'in bakışlarının donuklaştığını görünce kavgayı kaybettiklerini anladı. Çılgına dönmüştü. Beyaz Diş'in üstüne öfkeyle atılıp tekmelemeye başladı. Seyirciler protesto edip ıslıklamaya başladılar, ama işte o kadar. Yakı-

şıklı Smith, Beyaz Diş'i tekmelemeye devam ederken kalabalığın arasında bir dalgalanma oldu. Uzun boylu genç yabancı seyircileri omuzlayarak ite kaka ilerliyordu. Dövüş alanına vardığında Yakışıklı Smith tam bir tekme daha atmak üzereydi. Genç adam yumruğunu Yakışıklı'nın suratının orta yerine indiriverdi. Yakışıklı'nın ayakları yerden kesildi ve sırtüstü karların üzerine serildi. Genç adam seyircilere döndü. "Korkak herifler!" diye bağırdı. "Canavarlar!"

Tepesi atmıştı, ama aklı başındaydı. Gri gözleri kalabalığı süzerken çelik gibi parıldıyordu. Yakışıklı ayağa kalkmış, sümüğünü çeke çeke onu doğru geliyordu. Yabancı, Yakışıklı Smith'in ödlek biri olduğunu bilmediğinden üstüne yürüyor sandı ve "Seni gidi canavar," diyerek suratının ortasına bir yumruk daha yerleştirip onu sırt üstü devirdi. Bir kere daha yumruk yemeyi göze alamayan Yakışıklı, kar üstünde yatmanın daha güvenli olduğunu düşünüp ayağa kalkmayı denemedi bile.

Yabancı genç arkasından dövüş alanına giren kızak sürücüsüne seslendi:

"Gel hele, yardım et, Matt."

Adamların ikisi de köpeklerin yanına çömeldiler. Matt, Cherokee'nin çeneleri gevşer gevşemez, çekip kurtarmak için Beyaz Diş'i kucakladı. Genç adam ise buldoğun çene kemiklerini ayırmaya uğraşıyordu. Ama boşunaydı. Genç adam çekiyor, asılıyor, kıvırıyor, bir yandan da "Hayvanlar," diye seyircilere söyleniyordu.

Seyirciler sıkılmışlardı. Eğlenceleri yarım kaldığı için protestoya kalkıştılar. Ama yabancı genç başını kaldırıp öyle bir bakış fırlattı ki suspus oluverdiler.

"Canavar herifler," diye bağırıp önündeki işine devam etti genç adam.

Bir süre sonra Matt, "Boşuna uğraşıyoruz, Bay Scott. Bu hayvanları böyle ayıramayacağız," dedi.

Ara verip birbirine kilitlenmiş hayvanların bu durumunu gözden geçirdiler.

"Fazla kanamıyor," dedi Matt. "Çok derine girememiş."

Scott, "Ama her an daha derine girebilir," diye yanıtladı. "İşte bak, görüyor musun? Biraz daha gömüldü dişleri."

Genç adam Beyaz Diş için kaygılanıyor, heyecanlanıyordu. Cherokee'nin kafasına birkaç kez vurdu. Ama hayvan çenelerini gevşetmedi bile. Kuyruğunu sallayarak haklı olduğunu anlatmaya çalışıyor, görevini yaptığını göstermek istiyordu.

Scott umutsuzca seyircilere seslendi.

"Yardım edecek yok mu?"

Kimse yardım etmeye yanaşmadığı gibi saçma sapan akıl verip alay edenler oldu.

"Başkasının işine burnunuzu sokmayın," diye söylendi Matt.

Genç adam belindeki tabancasını çıkarıp namlusunu buldoğun dişleri arasına sokmayı denedi. Öylesine zorladı ki çatur çutur sesler duyuldu. Tim Keenan yere çömelmiş iki adamın yanına gelmişti. Scott'un omzuna dokunarak, "Sakın dişlerini kırayım deme yabancı," dedi.

Scott, "Öyleyse boynunu kırayım, ister misin?" diye söylendi. Bir yandan da tabancasının namlusunu itmeye devam etti.

"Sana dişlerini kırma," dedim. Kumarbaz gözdağı verircesine söyleniyordu. Scott kuru gürültüye pabuç bırakacak cinsten değildi. Serinkanlılıkla sordu:

"Bu köpek senin mi?"

Kumarbaz homurdanarak onayladı.

"Öyleyse gel buraya da, şu kenetlenmiş çeneyi aç."

Tim Keenan ağzını yaya yaya konuştu, "Ben böyle işlerden anlamam yabancı. Bu konuda hiç becerim yoktur."

"O zaman ayak altında dolaşıp durma. Çek arabanı beni de rahat bırak. İşim var."

Tim Keenan, Scott'un tepesinden ayrılmadı. Scott da ona aldırış bile etmeden, tabancanın namlusunu hayvanın çenesinin bir tarafından sokup öbür taraftan çıkarmayı başardı. Aşağı yukarı oynata oynata çenesini ayırırken Matt de milim milim Beyaz Diş'in boynunu dişlerin arasından kurtarmaya çalışıyordu.

Scott, Cherokee'nin sahibine dönerek emretti.

"Otur şuraya da köpeğini tut."

Kumarbaz söz dinleyerek çömeldi ve Cherokee'yi sıkıca kavradı.

"Şimdi," diyerek Scott son kez uyardı. Köpekler en sonunda ayrılmışlardı. Buldok debelenip duruyordu.

"Götür onu buradan." Tim Keenan, Cherokee'yi sürükleyerek uzaklaştırdı. Beyaz Diş doğrulabilmek için birkaç kez başarısız denemeler yaptı. Bir keresinde ayakta durabildi ama hemen bacakları kıvrıldı ve karların üstüne yığıldı. Gözleri yarı aralık, bakışları donuktu. Aralanan ağzından dili dışarı sarkmıştı. Boğularak ölmüş bir köpek gibiydi. Matt hayvanı gözden geçirdi.

"Kıl payı paçayı kurtardı. Rahatça soluk alabiliyor," dedi.

Yakışıklı Smith yattığı yerden doğrulmuş Beyaz Diş'in yanına gelmişti.

Scott, "Matt, iyi bir kızak köpeği kaç para eder?" diye sordu.

Hâlâ diz üstü duran kızak sürücüsü Beyaz Diş'e bakarak, "Üç yüz dolar," diye yanıtladı.

"Bunun gibi yaralı bir köpek ne kadardır?"

"Yarısı kadar."

Scott, Yakışıklı Smith'e döndü.

"İşittin mi, hayvan herif? Köpeğini satın alıyorum. Sana yüz elli dolar vereceğim."

Cüzdanını açıp paraları saymaya başladı.

Yakışıklı Smith ellerini arkasında bağlayarak paraya dokunmak istemediğini gösteriyordu.

"Ben satmıyorum ki," dedi.

"Hayır satıyorsun," diye üsteledi Scott, "çünkü ben onu satın alıyorum. Al paranı. Bu köpek artık benim."

Yakışıklı Smith elleri arkada geri geri kaçmayı denedi. Scott üstüne yürüyüp yumruğunu kaldırdı. Yakışıklı Smith savunmaya geçti.

"Ama benim haklarım var," diye sızlandı.

"Sen bu köpek üzerindeki tüm haklarını kaybettin. Parayı alıyor musun? Yoksa canın bir yumruk daha mı yemek istiyor?"

Yakışıklı Smith ödü koparak çabuk çabuk konuştu. "Bu parayı zorla alıyorum. Bu köpek bir darphanedir. Beni dolandırmana göz yumamam. Herkes hakkını aramalıdır."

"Doğru," diye onayladı Scott parayı verirken, "her insanın hakkı vardır. Ama sen insan değil, bir hayvansın."

Yakışıklı Smith gözdağı vermek istedi.

"Hele bir Dawson'a gideyim. Kanunu peşine takacağım senin."

"Eğer Dawson'a gittiğinde ağzını açacak olursan seni buralardan sürdürürüm. Duydun mu beni?"

Yakışıklı Smith homurdanmakla yetindi.

"Anladın mı dedim?" Scott'un sesi öfkeliydi.

Yakışıklı Smith ürkerek geriledi.

"Evet."

"Evet, ne?"

"Evet, efendim." Yakışıklı Smith'in sesi havlar gibi çıkmıştı.

Oradakilerden biri, "Aman dikkat edin," diye bağırdı. "Sonra ısırır."

Herkes kahkahalar atarak katıla katıla gülüyordu. Scott arkasına dönüp Beyaz Diş'le ilgilenen kızak sürücüsüne yardım etmeye başladı.

Kimi seyirciler ayrılmış, kimileri de küçük gruplar halinde toplanmış çene çalıyorlardı. Tim Keenan bu gruplardan birine katıldı.

"Kim bu safdil yahu?" diye sordu.

Birisi, "Weedon Scott," diye yanıtladı.

"Weedon Scott da kim oluyor?" Kumarbaz öğrenmek istiyordu.

"O bir maden uzmanıdır. Hatırlı kişiler tarafından çok tutulur. Başının belaya girmesini istemiyorsan ondan uzak dur. Devlet dairesindeki herkesle sıkı fıkıdır. Altın Madeni Komisyon Başkanı'nın da çok yakın arkadaşıdır. Sözüme kulak ver."

Kumarbaz, "Onun nasıl biri olduğunu ben hemen anlamıştım zaten," dedi. "Bu nedenle hemen onun suyuna gittim."

BAŞ KALDIRAN

"Hiç umut yok." Weedon Scott, sonunda kabullenmek zorunda kalmıştı.

Kulübenin önündeki basamaklara oturmuş, yine kendisi gibi ümitsizce omuzlarını silken kızak sürücüsüne bakıyordu.

İki adam, tüylerini kabartmış, dişlerini göstererek kızak köpeklerine saldırmak için bağlı olduğu zinciri çekiştiren Beyaz Diş'e bakıyorlardı. Matt'in sopa göstererek eğittiği kızak köpekleri derslerini iyi öğrenmişlerdi. Biraz uzakta uzandıkları yerden Beyaz Diş'i görmezlikten gelmeye çalışıyorlardı.

"Bu bir kurt," dedi Weedon Scott. "Ne yapsak onu eğitemeyiz."

"Aynı kanıda değilim," dedi Matt. "Bence oldukça fazla köpek kanı taşıyor. Ve eminim ki köpek olmaktan vazgeçmek istemiyor."

Kızak sürücüsü bir an sustu ve çok bilmiş bir ifade ile Moosehide Dağları'na doğru bakarak başını salladı.

"Anlaşılan senin bildiğin bir şeyler var," dedi Scott. "Bildiklerini dök ortaya da biz de öğrenelim."

Kızak sürücüsü başparmağı ile arkasında duran Beyaz Diş'i işaret ederek, "Kurt veya köpek. Ama daha önce eğitildiği kesin," dedi.

"İnanmıyorum!"

"İnansanız iyi olur. Yakından baksanıza. Göğsündeki koşum izlerini görmüyor musunuz? Bu hayvan daha önce kızağa koşulmuş."

"Hakkın var, Matt. Yakışıklı Smith onu ele geçirmeden önce bir kızak köpeği olmalı."

"Ve yine bir kızak köpeği olmaması için hiçbir neden yok."

"Sen ne dersin?" Scott hevesle sordu. Ama tekrar düşününce umudu kırıldı. "İki haftadır bizimle. Ama ilk günkü kadar vahşî görünüyor."

"Ona bir şans tanımalıyız." Matt ikna etmeye uğraşıyordu. "Bağlarını bir an çözelim isterseniz."

Diğerlerinin aklı yatmıyordu.

"Haydi," diye Matt üsteledi. "Bunu denediniz. Ama size bir sopa gerekirdi."

"Sen dene öyleyse."

Kızak sürücüsü eline bir sopa alarak zincirlenmiş olan hayvanın yanına gitti. Beyaz Diş kafesteki bir aslanın, aslan terbiyecisinin elindeki kamçıya bakışı gibi adamın elindeki sopayı süzüyordu.

"Sopaya bakışını gördünüz mü?" diye sordu Matt. "Bu iyiye işaret. Hiç aptal değil. Elimde sopa olduğu sürece bana saldırmayacak. Eminim bu çılgınlığı yapmaz."

Adam elini boynuna uzatınca Beyaz Diş tüylerini kabartıp, hırlayarak olduğu yerde büzüldü. Bir yandan yaklaşan ele, diğer yandan tepesinde kendisine gözdağı vererek bekleyen sopalı ele bakıyordu. Matt, zinciri çözdü ve geri çekildi.

Beyaz Diş serbest bırakıldığını ilk önce kavrayamadı. Yakışıklı Smith'in eline düşeli aylar geçmiş ve bu süre içinde diğer köpeklerle dövüştürülmenin dışında bir daki-

ka bile serbest bırakılmamıştı. Dövüş sona erer ermez tekrar, zincire vurulmuştu.

Ne yapacağını bilemedi. Bu şeytan efendilerin bir başka oyunu olmalıydı. Dikkatle her an bir saldırıya uğramayı bekleyerek ilerledi. Ne yapacağını kestiremiyordu. Bu beklenmedik bir durumdu. Kendisini izleyen iki tanrıyı kuşkuyla kollayarak kulübenin köşesine kadar ilerledi. Hiçbir şey olmadı. Açıkça afallayarak geri döndü. İki adamın birkaç metre uzağında durarak onları tartmaya çalıştı.

Yeni sahibi, "Kaçmaya kalkışmaz mı dersin?" diye sordu.

Matt omuzlarını silkerek, "Bunu denemek zorundayız. Öğrenmenin başka yolu yok," dedi.

Scott acıyarak, "Zavallı hayvan," diye mırıldandı. "İnsanlardan kendisine sevgi gösterilmesini bekliyor."

Dönüp kulübeye girdi ve elinde bir parça et ile çıktı. Eti Beyaz Diş'e doğru fırlattı. Beyaz Diş gerisingeri sıçrayarak eti kuşkuyla inceledi.

Matt, "Hey, dur Major," diye bağırdı. Ama uyarmak için geç kalmıştı. Major eti kapmak için fırlamıştı. Eti kapacağı sırada Beyaz Diş atlayıp köpeği yere deviriverdi. Matt engel olmak için fırlamıştı, ama Beyaz Diş kadar hızlı olamazdı. Yetişene kadar Major'ın boğazından beyaz karların üzerine kanlar akmaya başlamıştı.

"Yazık oldu," dedi Scott aceleyle. "Ama bunu hak etti."

Matt, Beyaz Diş'i tekmelemek için ayağını kaldırmış bulundu. Beyaz Diş fırladı, keskin dişleri ışıldadı ve bir çığlık duyuldu. Beyaz Diş hırlayarak gerisingeri yuvarlanırken Matt de yaralanan bacağını incelemeye koyuldu.

Yırtılan pantolonunu ve iç donunu göstererek, "Beni

ısırmayı becerdi," dedi. Bacağındaki kırmızı kan lekesi gitgide büyüyordu.

"Sana ümitsiz vaka olduğunu söylemiştim," dedi Scott. "Düşünmek istemesem de er geç bu noktaya gelecekti. Şimdi sırası geldi. Yapılacak başka bir şey yok."

Hem konuşuyor hem de istemeye istemeye tabancasını çıkarıyordu. Tabancanın mermi yuvasını açarak kontrol etti.

"Dur, Scott!" diye Matt engelledi. "Bu köpek cehennemden çıktı. Bir günde saf bir melek olmasını bekleyemezsiniz. Ona zaman tanımalıyız."

"Major'ın durumunu görmüyor musun?"

Kızak sürücüsü kan gölünün ortasına yıkılmış son nefesini vermek üzere olan köpeğe baktı.

"Bunu hak ettiğini siz söylediniz Bay Scott. Beyaz Diş'in etini çalmaya kalkıştı, canıyla ödedi. Başka türlü olması beklenemezdi. Etini kaptıran bir köpek tek metelik etmez."

"Ya sen Matt? Kendi durumuna baksana. Hadi köpeklerle dalaşsın, ama nerede duracağını bilmek zorunda."

Matt oldukça inatçıydı. "Ben de bunu hak ettim. Hayvana tekme atmaya kalkıştım. Onun haklı olduğunu söyleyen sizdiniz. Benim de ona tekme atmaya hiç hakkım yoktu."

"Onu öldürmekle iyilik etmiş olacağız. Evcilleştirilmesi olanaksız."

Scott kararında ısrar ediyordu.

"Lütfen Bay Scott. Zavallıya bir şans tanıyın. Henüz bir fırsatı olmadı. İlk defa cehennemden çıkıp serbest kaldı. Bir kere deneyelim. Eğer yola gelmezse, ben kendi ellerimle öldürürüm onu. İşte bu kadar!"

"Tanrı biliyor ya ben de ne onu öldürmek ne de öldü-

rülmesini görmek istiyorum." Scott tabancasını kılıfına geri soktu. "Onu serbest bırakalım ve iyi davranalım. İşte ilk adımı ben atıyorum."

Beyaz Diş'e yaklaşıp yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya başladı. Matt uyardı, "Elinize bir sopa alsanız iyi olur."

Scott, hayır anlamında başını salladı. Beyaz Diş'in güvenini kazanmak için onunla konuşmaya devam etti.

Beyaz Diş kuşku içinde bir şeyler olmasını bekliyordu. Bu efendi tanrının köpeğini öldürüp arkadaşını yaralamıştı. Bu durumda korkunç bir cezadan başka ne bekleyebilirdi ki! İçinde bir başkaldırı duygusu taşıyordu. Kıllarını kabartıp dişlerini çıkardı. Tüm bedeni her an her şeye hazırdı. Efendinin elinde sopa yoktu. Kendisine yaklaşmasına izin verdi. Tanrının eli uzanıp başının üstünde gezindi. Büzüldü, gerildi, yere doğru eğildi. İşte tehlike baş gösteriyordu. İnsanların can yakan ellerini tanıyordu. Üstelik kendisine dokunulmasını da sevmiyordu. Hırıltısı şiddetlenirken büsbütün büzüldü. El gitgide yaklaşıyordu. Isırmak istemiyordu, ama yaşama korkusu ile içgüdüsü harekete geçti.

Weedon Scott herhangi bir saldırıda elini çekebilecek kadar hızlı olduğunu sanıyordu. Yanıldığını anlayacaktı. Beyaz Diş çöreklenmiş bir yılan gibi atılıp ısırıvermişti.

Scott şaşkınlıkla bir çığlık atarak ısırılan elini öbür eliyle sıkıca kavradı. Matt okkalı bir küfür savurarak yanına koştu. Beyaz Diş hırlayarak geri çekilirken kan bürümüş gözleriyle kötü kötü bakıyordu. Artık Yakışıklı Smith'ten yediği dayak gibi şiddetle cezalandırılmayı bekliyordu.

Matt kulübeye koşmuş, tüfeğini kaptığı gibi gelmişti.

"Hey, ne yapıyorsun sen?"

"Hiç," diye yanıtladı Matt. "Biraz evvel söylediğini yapacağım: Bu hayvanı vuracağım."

"Hayır, yapamazsın!"

"Yaparım. İzle de gör."

Demin ısırıldığı halde yalvaran Matt'ti. Şimdi ise Beyaz Diş'i savunmak sırası Scott'taydı.

"Ona şans tanımaktan söz ediyordun. İşte şimdi bu fırsatı ver ona. Henüz başladık. İlk denemede pes edemeyiz. Bu sefer de ben hak ettim. Şuna bir baksana."

Beyaz Diş kulübenin beş on metre ötesinde durmuş, kan çanağına dönmüş gözleri ile hırlıyordu. Bu kez hedefi Scott değil, kızak sürücüsüydü.

"Olur şey değil. Bir yaşıma daha bastım!"

Köpek sürücüsü şaşkınlıktan dilini yutmak üzereydi.

"Ne kadar akıllı! Görüyorsun, değil mi? Silahın ne olduğunu çok iyi biliyor. Böylesine akıllı bir hayvana bir şans daha tanımalıyız. Kaldır o silahı ortadan."

"Dediğin gibi olsun. Ben de denemeye hazırım."

Matt elindeki tüfeği bir odun yığınına yasladı.

"Hele şuna bakın!"

Tüfeğin bırakıldığını gören Beyaz Diş sakinleşmiş, hırlamayı kesmişti.

"Denemeye hazır mısın? Dur bakalım, ne yapacak."

Matt elini tüfeğine uzatır uzatmaz Beyaz Diş hırlamaya başladı. Matt tüfeğin yanından biraz uzaklaştı. Beyaz Diş de dişlerini ortaya çıkaran gergin dudaklarını toparlayıp kapattı.

Matt keyiflenmişti.

"Dur, şununla oynaşalım."

Tüfeğini eline alarak omuz hizasına kaldırdı. Beyaz Diş tekrar hırlamaya başlamıştı. Yerinden doğrulmuş, harekete geçmek için bekliyordu. Ona doğru nişan alındığı-

nı görür görmez, yan tarafa doğru hamle yapıp kulübenin arka tarafına geçiverdi. Matt Beyaz Diş'in biraz evvel durduğu yere bakakalmıştı. Tüfeğini bırakırken Scott'a döndü.

"Sizinle aynı kanıdayım, Bay Scott. Bu hayvan öldürülmeyecek kadar akıllı."

SEVGİLİ EFENDİ

Weedon Scott'un kendisine yaklaştığını gören Beyaz Diş tüylerini kabartıp hırlamaya başladı. Verilecek cezaya boyun eğmeyeceğini anlatmak istiyordu. Yirmi dört saat önce ısırdığı el sarıp sarmalanmış, kanamasını önlemek için askıya alınmıştı. Daha önceleri de işlediği bir suçun cezasının sonradan verildiği olmuştu. Bu nedenle şimdi cezalandırılacağını sanıyordu. Başka türlü ne olabilirdi ki? Kendince günaha girmişti. Beyaz tanrının kutsal elini ısırmıştı. Korkunç bir cezaya çarptırılacaktı.

Efendi birkaç adım ötesinde çömeldi. Henüz tehlikeli bir durum yoktu. Çünkü tanrılar ceza verecekleri zaman ayakta dikilirlerdi. Üstelik elinde ne sopa ne kamçı ne de silah vardı. Dahası kendisi serbest bırakılmıştı. Ne zincire ne de bir kazığa bağlıydı. Tanrı ayağa kalkıncaya kadar kaçıp güvenlikte olabilirdi. Bekleyip görecekti.

Tanrı öylece oturuyor, kımıldamıyordu. Beyaz Diş'in hırıltısı önce homurtuya döndü, sonra boğuklaşıp kesildi. Derken tanrı konuşmaya başladı. İlk kelimeleri duyar duymaz, Beyaz Diş'in ensesindeki tüyler kabardı, gırtlağından bir hırıltı yükseldi. Tanrı hiç hareket etmeden sakince konuşmaya devam ediyordu. Karşılıklı biri hırlıyor, öbürü konuşuyordu. Garip bir ritm oluşmuştu. Tanrı ara vermeden konuşuyordu. Daha önce hiç kimse Beyaz

Diş'le böyle konuşmamıştı. Duygulu, yumuşacık sesi Beyaz Diş'in içine işlemişti. Ön yargılı olmasına ve içgüdülerinin kendisini uyarmasına karşın, bu adama güven duymaya başlamıştı. Daha önce insanlarla olan ilişkilerinden edindiği deneyimleri yalanlayan bir güven duygusuydu bu.

Epey zaman sonra tanrı ayağa kalkıp kulübesine girdi. Dışarı çıktığında Beyaz Diş tepeden tırnağa adamı süzdü. Elinde yine ne kamçı, ne sopa, ne de silah vardı. Sağlam eliyle arkasında bir şey de gizlemiyordu. Biraz evvel oturduğu yere gelip tekrar çömeldi. Bir et parçası uzattı. Beyaz Diş kulaklarını dikmiş kuşkuyla hem ete hem de adama aynı anda bakmaya çalışıyordu. Bir saldırı anında kaçabilmek için yay gibi gerilmişti.

Cezanın geleceği yoktu. Tanrı burnuna doğru bir et parçası uzatıyordu. Kötü bir durum yok gibiydi. Beyaz Diş yine de kuşkuluydu. Burnunun dibinde sallanan ete dokunmak istemiyordu. Tanrılar çok akıllıydı. Tehlikesiz gibi görünen şu et parçasının arkasında ne gizli olduğunu kim bilebilirdi ki? Daha önce Kızılderili kadınlardan edindiği deneyimler, ona et ve tehlikenin birlikte olabileceğini öğretmişti.

Tanrı en sonunda eti fırlattı. Ayaklarının dibine karların üstüne düşen eti kokladı. Gözlerini tanrıdan ayırıp ete bakamıyordu. Hiçbir şeyin olmadığını görünce eti ağzına alıp yuttu. Yine bir şey olmadı. Tanrı ona bir et parçası daha uzatıyordu. Elinden yemeyi reddedince, yine eti ona fırlattı. Bu işlem birkaç kez yinelendi. Derken tanrı eti fırlatmaktan vazgeçip elinde tutarak beklemeye başladı.

Et çok lezzetliydi. Beyaz Diş de acıkmıştı. Adım adım, aşırı bir özenle kendisine et sunan ele yaklaştı. Adamın elinden et yemeye karar vermişti. Kulakları yatık, yelesi

kabarık başını uzattı. Gözlerini bir an bile adamdan ayırmıyordu. Gırtlağından hafif bir hırıltı yükseldi. Eti yemiş ve hiçbir şey olmamıştı.

Dudaklarını yalayıp bekledi. Tanrı konuşmaya başladı. Sesinde Beyaz Diş'in tanımadığı bir sevecenlik vardı. İçinde daha önce hiç bilmediği duygular uyanıyordu. Eksik olan bir şeyler tamamlanmış, bir boşluk doldurulmuş gibi tuhaf bir doyuma ulaştığını fark ediyordu. Birden içgüdüsel bir dürtü ile eski acı deneyimleri onu uyardı. Tanrılar akıllarını kurnazca kullanıp olmadık yollardan istedikleri sonuca varıyorlardı.

Ah, işte korktuğu başına geliyordu! Tanrının can yakıcı eli uzanmış başına dokunmak üzereydi. Tanrı yumuşak ve sakinleştirici bir sesle konuşmaya başladı. Eli korkuturken sesi güven veriyordu. Çelişik duygular Beyaz Diş'i allak bullak ediyordu. Bir duygu karmaşası içinde paramparça olup her bir parçası bir başka yöne dağılmak üzereydi.

Sonunda bir uzlaşmaya vardı. Kulaklarını yatırıp tüylerini dikleştirerek hırladı, ama ne saldırmaya ne de ısırmaya kalkıştı. El başına yaklaştıkça yaklaştı. Tepesindeki kabarmış tüylerine değer değmez Beyaz Diş başını kısıp olduğu yerde büzüldü. O büzüldükçe el de daha aşağılara iniyordu. Hem büzülüyor hem de tir tir titriyordu. Bir yandan da kendini kontrol altında tutuyordu. İçinde kabaran içgüdüsel dürtüleri bastırmakta zorlandığı için acı çekiyordu. Geçmişte insan elinden çektiği acıları, kendisine yapılanları unutması kolay değildi. Gelgelelim bu tanrının isteği doğrultusunda boyun eğmek için çabalıyordu.

El indi, kalktı. Tekrar tekrar başını okşadı durdu. Tüyleri dikiliyor, kulakları inip kalkıyor, boğazından derin hırıltılar çıkarıyordu. Karşısındakini ısrarla uyararak, eğer

kendisine bir acı verilecek olursa, hemen karşılığını vereceğini anlatıyordu. Tanrının gizli amacı her an açığa çıkabilirdi. Bu yumuşak inandırıcı ses, bir anda öfkeli bir bağırışa dönüşebilir, kendini yumuşakça okşayan el gırtlağına bir kıskaç gibi sarılıp onu cezalandırabilirdi.

Ne var ki tanrı sakin sakin konuşup usul usul okşamasına devam etti. Beyaz Diş bir ikilem içinde kalmıştı. Kişisel özgürlüğünü kısıtlayıp içgüdülerini baskı altında tutan bu davranış ona acı veriyordu. Fiziksel bir acı değildi bu hissettiği. Öte yandan fiziksel olarak bu okşamalardan zevk alıyordu. El okşamayı bıraktıktan sonra, kulaklarının dibini kaşıyıp gıdıklamaya başlayınca aldığı keyif büsbütün arttı. Yine de korkusu devam ediyor, tetikte duruyordu. Umulmadık bir tehlikenin beklentisiyle kimi zaman zevk alıp kimi zaman acı çekerek kapıldığı duygu selinde dalgalanıyordu.

"Vay canına, gözlerime inanamıyorum!"

Kollarını sıvamış, elinde bulaşık tası ile kulübeden çıkan Matt, Weedon Scott'un Beyaz Diş'i okşamakta olduğunu görünce, bulaşık suyunu dökmeyi bile unutmuştu. Matt'in sessizliği bozan sesini işitir işitmez irkilip geriye doğru fırlayan Beyaz Diş ona bakarak hırlamaya başladı.

Matt patronunun bu davranışını onaylamayan bir ses tonuyla, "Darılmayın ama Bay Scott, düşündüklerimi söylemeden duramayacağım. Bu yaptığımız düpedüz çılgınlık!"

Weedon kendinden emin bir hava ile gülümseyerek doğruldu ve Beyaz Diş'e yaklaştı. Hayvanla bir süre sakinleştirici bir ses tonuyla konuştuktan sonra, elini başına koyup okşamaya başladı. Beyaz Diş, kendisini okşayan adama değil de kulübenin kapısında duran adama kuşkuyla bakıyordu.

Matt bilgiç bilgiç konuşup düşüncesini açıkladı:

"Maden uzmanlığında kimse sizinle yarışamaz, buna bir diyeceğim yok. Ama siz çocukluğunuzda, kaçıp bir aslan terbiyecisi olmak için bir sirke katılmalıydınız. Büyük bir fırsat kaçırmışsınız."

Matt konuşunca Beyaz Diş yine hırlamış, ama bu kez başını ve boynunu uzun uzun okşayan elin altından kaçmamıştı.

Bu olay, geçmişteki kin ve nefret dolu günlerin unutulup yeni bir yaşama başlamanın dönüm noktası oldu. Yeni ve alabildiğince adil, güzel bir yaşam başlamaktaydı. Bunu başarabilmek için Weedon Scott'un epeyce düşünmesi ve çok sabırlı olması gerekiyordu. Beyaz Diş bir devrim gerçekleştirecekti. Tüm geçmişine bir sünger çekecek, içgüdülere, dürtülere kulak vermeyecekti.

Bugüne kadar yaşadıklarının, yeni düzeninde yeri yoktu. Tüm deneyimleri, bundan sonra yaşayacaklarına ters düşüyordu. Kendi isteği ile vahşî hayatı terkedip Gri Kunduz'u efendisi olarak algıladığı, köleliği benimsediği günlerden çok daha fazla çaba göstermesi gerekiyordu.

O zamanlar küçücük bir yavruydu. Yoğurulup şekillendirilmeye, eğitilmeye hazırdı. Oysa şimdi durum farklıydı. Olan olmuş, vahşî, korkunç, sevilmeyen ve sevmeyen dövüşçü bir kurt olup çıkmıştı. Yaşamındaki bu değişiklik yeniden yoğrulup şekillendirilmek gibiydi. Ama yeniden yoğrulamayacak kadar duyguları çelikleşmiş, içgüdüleri, ilkeleri, katı kurallar, güvensizlik, nefret ve tutkular üzerine kurulmuştu.

Yine de bu yeni eller onu yeniden yoğurup yumuşattı, ılımlı bir kişilik oluşturmasına yardım etti. Bu eller Weedon Scott'un elleriydi. Beyaz Diş'in kişiliğine köklerine kadar inmiş, sevecenlikle onu can evinden vurmuş ve

içinde körelip gizli kalmış duygularını uyandırmıştı. Bu gizli duygu sevgiydi.

Sevgi bir günde oluşmadı. Hoşlanma ile başladı, gelişti ve serpildi. Artık bağlı olduğu için değil, yeni efendisinden hoşlandığı için kaçmaya kalkışmıyordu. Yeni yaşamı, Yakışıklı Smith'in kafesinde geçirdiği günlerden çok daha iyiydi. Doğal olarak bir tanrıya gereksinim duyuyordu. Ormandan korkuyla kaçıp dayak yiyeceğini bile bile Gri Kunduz'un ayakları dibine uzandığı günden beri bu teslimiyet duygusunu yaşıyordu. Ormana ikinci kez sığınıp kıtlık günlerinin sonunda tekrar Gri Kunduz'un köyüne, balık yemeye dönmesi ile bu duygu pekişmişti.

Bir tanrı gerekiyordu. Yakışıklı Smith'e yeğ tuttuğu için Weedon Scott'un yanında kaldı. Bağlılığını kanıtlamak için efendisinin malını korumakla görevlendirmişti kendini. Kızak köpekleri uyurken o, kulübenin etrafında dolaşıyordu. Gece herhangi bir ziyaretçi gelmeye kalkışsa, Weedon Scott imdadına yetişinceye kadar ziyaretçi kendini sopa ile korumak zorunda kalıyordu. Beyaz Diş kısa sürede kılık kıyafetlerine, yere basışlarına bakarak hırsız ile konuğu ayırt etmeyi öğrendi. Sert adımlarla yürüyüp içeri alınıncaya kadar gözlüyordu. Ama sessiz sessiz yürüyüp sinsice kulübenin etrafında dolananlar olursa, hiç gözlerinin yaşına bakmayıp düşünmeden üzerlerine saldırıyordu.

Weedon Scott kendini, insanların Beyaz Diş'e çektirdiği acıları onarmaya, silip atmaya adamıştı. Bunu bir ilke, bir gönül borcu sayıyordu. Kendisine kötü davranılan Beyaz Diş'e, bir insanlık borcu bulunduğunu düşünüyor ve bunu ödemek istiyordu. Bu nedenle bu 'Dövüşçü Kurt'a olağanüstü iyi davranıyor, her günkü sevip okşamalarını giderek abartıyordu.

Bu hırlamalardan çok keyif alan Beyaz Diş, hırlamaktan da bir türlü vazgeçemiyordu. Ama bu hırlama farklıydı. Yabancı biri bu farkı anlayamaz, bu sesin kanı donduran bir vahşetin ifadesi olduğunu sanabilirdi. Oysa Weedon Scott'un duyarlı kulağı bu seste doyuma ulaşmış bir ton olduğunu hemen anlıyordu.

Günler geçtikçe içindeki boşluk; o aç, özlem dolu boşluk dolmuştu sanki. Yeni efendisinin dokunuşuyla giderilebilen bir huzursuzluk, bir acıydı sevgi. Onu görür görmez içini coşkulu bir sevinç kaplıyor, iç gıcıklayan bir doyuma ulaşıyordu. Tanrısı uzaktayken acı ve huzursuzluk duyuyor, içindeki boşluk büyüyor, açlığı midesini kemiriyordu. Beyaz Diş gerçek benliğine kavuşmak üzereydi. Onu olgunlaştıran yıllara, döküldüğü kalıbın katılığına karşın huyu suyu hâlâ gelişiyordu. İçinde tuhaf duygular yeşerip çiçek açıyor, ilke edindiği kurallar değişiyordu. Eskiden rahatına düşkündü. Ona acı verecek şeylerden sakınırdı. Davranışlarını ona göre ayarlardı. Şimdi her şey bambaşkaydı.

İçinde filizlenen duygular nedeniyle efendisi için sık sık her türlü sıkıntıya, acıya katlanıyordu. Örneğin sabahın köründe yan gelip yatacağına veya başıboş gezinip yiyecek arayacağına, kulübenin önündeki soğuk taraçada sahibinin yüzünü görebilmek için bekliyordu. Akşamları efendisi eve döndüğünde ona tatlı sözler söyleyen sesini duymak, elinin dokunuşunu hissetmek için karların arasında yaptığı sıcacık yatağından çıkıyordu. Tanrısı ile birlikte kente inmek veya sadece onunla birlikte olup okşanmak için yemeğini; o çok sevdiği eti terk edebiliyordu.

Beyaz Diş sevgisini nasıl göstereceğini bilemiyordu. Bunu başarabilmek için çok yaşlıydı ve katılaşmıştı. Yalnızlığa alışmıştı, içine kapanıktı. Efendisi geldiğinde, onu

sevinçle havlayarak karşılayamıyordu. Hayatında hiç havlamamıştı. Sevgisini göstermek için yaltaklanmıyor, aptalca sırnaşmıyordu. Şimdiye kadar efendisini hiç koşup karşılamamıştı. Yerinden ayrılmadan öylece bekliyordu. Sevgisini efendisinin her hareketini izleyen gözleriyle anlatıyordu. Tanrısı ona bakıp bir şeyler söylediğinde, sevgisini nasıl dile getireceğini bilemediğinden sıkılganlıkla kıvranıyordu.

Yeni yaşamına ayak uydurmayı da öğreniyordu. Efendisinin köpeklerine sataşmıyordu. Ama güçlü zorba kişiliği nedeniyle üstünlüğünü onlara kabul ettirmişti. Bunu başarmak için onlarla biraz uğraşmak zorunda kalmıştı. Şimdi onu gördüklerinde yol veriyorlar, kafa tutmaya kalkışmıyorlardı.

Bir süre sonra Matt'e de alıştı. Onun efendisinin emrinde olduğunu anlamıştı. Çoğunlukla efendisi yerine Matt besliyordu onu. Bu onun göreviydi. Yediği yemeğin efendisi tarafından sağlandığını, onun tarafından beslendiğinin farkındaydı. Matt ona koşum takıp kızağa bağlamak istemiş, ama başaramamıştı. Ancak Weedon Scott Beyaz Diş'e koşum takıp kızakta çalışmasını isteyince durumu anladı. Efendisinin isteği üzerine diğer köpekleri yöneten Matt'in kendisini de yönetmesine izin verdi.

Klondike kızakları, Mackenzie kızaklarından farklıydı. Altlarında ayakları vardı. Köpeklerde kızağa başka türlü koşuluyordu. Yelpaze gibi yerleştirilmiyorlardı. Köpekler birbiri ardına diziliyor ve çift koşumla koşuyorlardı. Öncü köpek gerçek bir önderdi. En güçlü ve en akıllı köpek önder seçiliyor, diğer köpekler de ondan korkuyor, onun sözünü dinliyorlardı. Beyaz Diş'in bu görevi üstleneceği apaçık ortadaydı. Daha alt düzeyde bir konuma getirilemeyeceğini, Matt epey uğraştıktan sonra anlamış-

tı. Beyaz Diş bu göreve kendiliğinden geçmiş, Matt de durumu kabullenmek zorunda kalmıştı. Bütün gün kızak çektiği halde, geceleri efendisinin mallarının bekçiliğini yapmaktan da geri kalmıyordu. Her an görev başında, tetik ve sadık olan Beyaz Diş diğer köpeklerden değerli olmuştu.

Bir gün Matt, "İçimdekini dışarı vurmadan duramayacağım," dedi. "Bu köpeği bu kadar ucuza kapatmakla ne kadar akıllılık ettiğimizi söylemek istiyorum. Hem adamın yüzünün ortasına yumruğunuzu indirdiniz hem de onu düpedüz dolandırdınız."

Weedon Scott'un gri gözleri öfkeyle parladı.

"Canavar herif," diye homurdandı.

İlkbaharın sonlarına doğru Beyaz Diş'in başına büyük bir felaket geldi. Sevgili efendisi durup dururken ortadan yok oluvermişti. Gerçi bunu anlatan belirtiler vardı, ama Beyaz Diş bir çantanın hazırlanmasının ne anlama geldiğini bilmiyordu. Daha sonraları bu çanta hazırlıklarının, efendisinin yokluğuyla bir ilişkisi olduğunu anladı, ama hazırlık sırasında hiçbir şeyden şüphelenmemişti. O gece efendisinin dönüşünü bekledi. Gece yarısı çıkan dondurucu rüzgâr, onu kulübenin arkasında korunaklı bir yere sığınmak zorunda bıraktı. Kuytu yerde yarı uyur, yarı uyanık halde tanıdık ayak seslerini duymak umuduyla kulağı kirişte bekledi. Saat ikide kaygısı artmıştı. Yerinden kalkıp ön taraftaki buz gibi taraçaya geldi. Oracığa kıvrılıp beklemeye başladı.

Efendi gelmiyordu. Sabah kapı açıldı, Matt dışarı çıktı. Beyaz Diş sorgulayan gözlerle adama baktı. Sorusunu yanıtlayabilecek ortak bir dilleri yoktu. Günler gelip geçiyor, efendisi dönmüyordu. O güne kadar hastalık bilmeyen Beyaz Diş hastalandı. Hem de öylesine hastalandı ki

Matt onu kulübeye almak zorunda kaldı. Patronuna bir mektup yazıp Beyaz Diş hakkında bir dipnot ekledi.

Weedon Scott, Circle'da mektubu okurken aşağıdaki satırlarla karşılaştı:

"Başımın belası kurt çalışamıyor. Yemeden içmeden kesildi. Kolu kanadı kırıldı. Diğer köpekler artık onu dinlemez oldular. Sana ne olduğunu bilmek istiyor. Ben de bunu ona nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Sanırım ölmek üzere."

Matt'in yazdığı gibi, Beyaz Diş yemeden içmeden kesilmişti. Gücünü yitirmişti, diğer köpeklerin onu hırpalamalarına karşı koyamıyordu. Kulübede sobanın yanına kıvrılmış yatıyordu. Ne yemekle ne Matt'le ilgileniyordu. Yaşama isteği kalmamıştı. Matt ister onunla tatlı tatlı konuşsun, isterse küfretsin, umurunda bile değildi. Donuk gözlerle adama bakıyor, sonra başı ayaklarının üstünde, öylece yatıyordu.

Bir gece Matt mırıldanarak kitap okurken Beyaz Diş'in inlediğini duydu. Kurt ayaklanmış, kulaklarını dikmiş, kapıyı dinliyordu. Çok geçmeden Matt ayak seslerini duydu. Derken kapı açıldı ve Weedon Scott içeri girdi. İki adam el sıkıştılar, Scott etrafına bakındı.

"Kurt nerede?" diye sordu. Sonra onu gördü. Sobanın yanında yattığı yerden kalkmış onu bekliyordu. Diğer köpekler gibi koşup gelmiyordu. Olduğu yerde bekleyip efendisine bakıyordu.

Matt, "Vay canına," diye bağırdı. "Şuna bak. Kuyruğunu sallıyor!"

Weedon Scott, Beyaz Diş'e doğru birkaç adım attı. Aynı anda onu yanına çağırıyordu. Beyaz Diş hızlı olmasa bile koşar adımlarla geliyordu. Hareketleri sıkılgan ve beceriksizceydi. Yaklaştıkça gözlerinde tuhaf bir değişim

gözleniyordu. İçinden taşan uçsuz bucaksız duygular gözlerine yansımış, onları pırıl pırıl yapmıştı.

Matt, "Siz yokken bir kere bile bana böyle bakmadı," dedi.

Weedon Scott bu sözleri duymadı bile. Yere çömelmiş, Beyaz Diş'le göz göze bakışıyorlardı. Onu okşuyor, kulaklarının dibini kaşıyordu. Beyaz Diş'in keyfine diyecek yoktu, gitgide yükselen bir sesle mutluluk içinde hırlıyordu.

Hepsi bu kadarla kalmadı. İçindeki kabına sığmayan sevgi dalgası dışarı taşmak için yepyeni bir anlatım yöntemi buldu. Birdenbire başını uzatıp efendisinin koltuk altına sokuverdi. Dışarıdan bakıldığında sadece kulakları görülebiliyordu. Hırlamasını kesmiş, sokuldukça sokuluyordu.

İki adam birbirlerine baktılar. Scott'un gözleri dolu dolu olmuş, parıldıyordu. Matt şaşkınlıktan donakalmıştı.

"Aman Yarabbi!" diyebildi.

Birden kendini toparlayarak, "Ben size dememiş miydim? Bu kurt aslında bir köpek. Şu haline bakın hele," dedi.

Sevgili efendisine kavuşan Beyaz Diş çarçabuk toparlanıp iyileşti. İki gece daha kulübede yattıktan sonra dışarı çıktı. Kızak köpekleri onun ne kadar güçlü olduğunu unutmuş görünüyorlardı. Son anımsadıkları onun ne kadar hasta ve düşkün olduğuydu. Onun kulübeden çıktığını görür görmez, etrafına toplanıp çullandılar.

"İşte şimdi dananın kuyruğu kopacak," dedi Matt, keyifle gülüyordu.

"Haydi aslanım, göster onlara gününü! Bir kurtla dolaşmak neymiş anlasınlar."

Beyaz Diş'in kışkırtılmaya gereksinimi yoktu. Sevgili

efendisinin dönüşü onun için yeterliydi. Yaşam isteği ile dopdoluydu. Gücü kuvveti geri gelmişti. Büyük bir keyifle, içinden taşan duyguları anlatmak için dövüştü. Dövüşün sonucu önceden belliydi. Köpek sürüsü ağır bir yenilgiye uğramış, darmadağın olmuştu.

Koltuk altına baş sokmasını öğrenen Beyaz Diş bunu sık sık yapmaya başlamıştı. Bu, onun için duygularını anlatmanın en uç noktasıydı. Başı onun için çok önemliydi. Büyük bir kıskançlıkla onu her şeyden esirgiyordu. Başına dokunulmasından nefret ederdi. Vahşî doğada yaşadığı günlerden kalan, tuzağa düşüp yakalanmak, acı çekmek korkusuydu bu. Başının serbest olması temel bir içgüdüsel kuraldı. Oysa şimdi başını sevgili efendisinin koltuk altına sokarak kendini güçsüz, zavallı bir duruma sokmaktan çekinmiyordu. Bunu yaparak efendisine olan güvenini, kendisini onun ellerine teslim ettiğini gösteriyor, "Artık senin elindeyim, bana her istediğini yapabilirsin," demek istiyordu.

Scott'un dönüşünün üzerinden çok kısa bir süre geçmişti. Bir akşam oturmuş Matt ile iskambil oynuyorlardı. Matt, "On iki, on dört, iki daha on altı eder," diyerek elindekileri sayıyordu ki dışarıdan bir çığlık ve hırlama duyuldu. Önce birbirlerine baktılar, sonra ayağa fırladılar.

Matt, "Kurt birini enseledi galiba," dedi.

Tam o sırada kopan keskin bir çığlıkla beraber kendilerini dışarı attılar. Scott, "Lambayı getir!" diye bağırıyordu.

Matt elinde lamba koşturdu. Lambanın aydınlığında karların üstünde sırt üstü yatmış bir adam gördüler. Boğazını ve yüzünü korumak için kollarını çaprazlama kıvırmış, Beyaz Diş'in keskin dişlerinden kurtulmak için örtünmeye çalışıyordu.

Beyaz Diş çılgına dönmüş, durmadan adamın gırtlağındaki can damarına ulaşmaya çalışıyordu. Adamın ceketinin kolu, mavi pamuklu gömleği, fanilası lime lime olmuştu. Kolları kan revan içindeydi.

İki adam bütün bunları bir anda görmüşlerdi. Weedon Scott, Beyaz Diş'i boğazından yakalayıp geri çekti. Beyaz Diş hırlayıp direndi, ama ısırmaya kalkışmadı. Efendisi sertçe onu azarlayınca hemen sakinleşti.

Matt adamın yerden kalkmasına yardım ediyordu. Kollarını indirince Yakışıklı Smith'in canavar yüzü ortaya çıkmıştı. Matt adamın yüzünü görür görmez ateşe dokunmuş gibi ellerini çekiverdi. Lambanın ışığında gözleri kamaşan Yakışıklı Smith, gözlerini kırpıştıra kırpıştıra çevresine bakınıyordu. Gözleri Beyaz Diş'e ilişince yüzü dehşetle allak bullak oldu.

Aynı anda Matt yerde bir şeylerin durduğunu gördü. Lambayı tutup ayağıyla dürtükledi. Yerde kalın bir sopa ve köpek bağlamada kullanılan çelik bir zincir duruyordu. Weedon Scott bunların ne anlama geldiğini anlayarak başını salladı. Bir kelime bile etmedi. Söze gerek yoktu. Yakışıklı Smith arkasına bakmadan oradan sıvıştı.

Bu arada efendisi, Beyaz Diş'i okşuyor, onunla tatlı tatlı konuşuyordu.

"Seni çalmaya kalkıştı ha! Ve sen de buna göz yummadın. Hayatının en büyük yanlışını yaptı, öyle değil mi?"

Beyaz Diş'in içi içine sığmıyordu. Tüyleri dimdik olmuştu. Uzun uzun hırladı durdu. Sonunda sakinleşti, tüyleri yatıştı, hırlamasının tonu değişip eski haline döndü.

BEŞİNCİ BÖLÜM

UZUN BİR YOLCULUK

Bir şeyler olacaktı. Henüz ortada hiçbir belirti yokken Beyaz Diş bir felâketin gelmekte olduğunu sezinlemişti. Bir şeylerin değişeceği içine doğuyordu. Nedenini bilmiyordu, ama bu, tanrılar tarafından gerçekleştirilecekti. Farkında olmaksızın kulübenin önündeki taraçada duran kurt köpeğine niyetlerini belli ediyorlardı. Kulübenin kapısından içeri adımını atmasa bile, Beyaz Diş kafalarının içinden geçeni okuyabiliyordu sanki.

Bir akşam yemek yerlerken Matt, "Kapıya kulak verir misiniz?" dedi.

Weedon Scott dinledi. Kapının dibinden hıçkırır gibi inlemeler duyuluyordu. Derken biri burnunu çekti. Beyaz Diş efendisinin içeride olduğundan emin olmak, gizlice esrarengiz bir şekilde kaçıp kaçmadığını anlamak istiyordu.

Matt, "Bu kurt senin peşini bırakmayacak," dedi.

Weedon Scott arkadaşına, 'anlayışlı ol' der gibi bakıyor, ama sözleri bakışlarını yalanlıyordu.

"Kaliforniya'da bu kurtla ben ne yaparım?"

Matt, "Ben de aynı soruya yanıt arıyorum. Bu kurtla Kaliforniya'da ne yapabilirsiniz?"

Weedon Scott kendini yargılanıyor gibi hissetti. "Oradaki köpeklerin hiç şansı yok. Beyaz Diş onları görür görmez öldürür. Ya verdiği zararları karşılayabilmek için ben iflas ederim veya ekipler onu benden alıp elektrik vererek öldürürler."

"Öldürmek onun kanında var, ben bilmez miyim?" diye düşüncesini açıkladı Matt. Weedon Scott adamı kaygıyla süzdü.

"Bu iş olmayacak."

"Al benden de o kadar," diye onayladı Matt. "Eğer götürecek olursanız, ona özel bir bakıcı tutmanız gerekecek."

Scott'un kaygıları biraz yatışmıştı. Başını 'evet' der gibi salladı.

Konuşmaları kesilince kapının altından gelen inlemeler, arkasından da içerisini koklayan burnun çıkardığı sesler tekrar duyulmaya başlamıştı.

"Size ne kadar düşkün olduğu gün gibi ortada."

Scott birden parladı. "Sus be Allahın cezası adam! Ben ne yapacağımı çok iyi biliyorum!"

"Ben de biliyorum ama..."

"Ama, ne?"

"Ama..." Köpek sürücüsü sakin bir tavırla söze başlamıştı, ama birden fikrini değiştirip sustu. Tepesi atmıştı.

"Bu kadar öfkelenmenize gerek yok ki. Durumunuzu gören herkes, ne yapacağınızı bilmediğiniz kanısına kapılır."

Weedon bir an durup düşündü, sonra yumuşak bir ses tonuyla, "Haklısın Matt," dedi. "Doğrusunu istersen ne

yapacağımı ben de bilmiyorum. Tüm sorun burdan kaynaklanıyor zaten."

Biraz duraklayıp, "Onu yanımda götürecek olursam, hayatımın en saçma işini yapmış olacağım!" dedi.

Matt, "Ben de aynı kanıdayım," dedi.

Ama patronu bu yanıtı alınca mutlu olmamıştı. Matt masumca sordu:

"Tanrı aşkına! İyi ama nasıl oldu da sizin buradan gideceğinizi anladı? Akıl sır erdiremiyorum."

"Bunun yanıtı beni de aşıyor Matt," diyen Scott başını üzüntüyle iki yana salladı.

Derken o gün geldi. Beyaz Diş kulübenin açık kalan kapısından sevgili efendisinin eşyaları ile dolu, yerde duran bavulu görüverdi. Kulübenin o sakin havası değişmişti. İçeri giriliyor, çıkılıyor, bir karmaşadır gidiyordu. İşte kanıt ortadaydı. Beyaz Diş bunu çok önceden sezinlemişti. Korktuğu başına gelmişti. Tanrısı yeni bir kaçışa hazırlanıyordu. Daha önce onu nasıl götürmediyse, şimdi de arkasında bırakacaktı.

O gece bir kurt gibi uzun uzun uludu. Tıpkı bir yavruyken kaçtığı ormandan köye geri dönüp de kampın taşındığını, Gri Kunduz'un çadırının kurulmuş olduğu yerde, çer çöpten başka bir şey kalmamış olduğunu gördüğü günkü gibi başını gökyüzündeki yıldızlara kaldırıp içindeki acıyı ortaya döktü.

Kulübedeki adamlar yataklarına henüz girmişlerdi. Matt yattığı ranzadan, "Bugün yine yemeğini yemedi," diye seslendi.

Weedon Scott'un ranzasından ise sadece bir homurtu ve çekiştirilen battaniyelerin sesi duyuldu.

Matt, "Geçen sefer gittiğinizde de yemeden içmeden kesilmişti. Bu sefer kesin öbür dünyayı boylar."

Scott rahatsız olmuştu. "Çeneni tutar mısın sen! Dır dır eden kadınlardan betersin!" diye söylendi.

Matt, "Yerden göğe kadar hakkın var," demekten kendini alamamıştı. Weedon, Matt'in alay edip etmediğini kestirememişti.

Ertesi gün Beyaz Diş'in korkusu ve huzursuzluğu daha da arttı. Efendisi kulübeden dışarı çıkar çıkmaz peşine takılıyor, ayakları dibinden ayrılmıyor, içeri girdiğinde kapının eşiğinde bekliyordu. Açık kapıdan döşemenin üstünde duran bagajı görüyordu. Bavulun yanında iki büyük kumaş çanta ve bir sandık duruyordu. Matt patronunun battaniyelerini ve kürkünü bir muşambaya sararak küçük bir denk yapıyordu. Beyaz Diş bunları görünce inim inim inlemeye başladı.

Derken iki Kızılderili geldi. Eşyaları sırtlayıp elinde bavul ve yatak dengiyle yokuş aşağı inen Matt'in peşine takıldılar. Beyaz Diş onların ardından gitmeye kalkışmadı, çünkü efendisi henüz kulübeden çıkmamıştı. Biraz sonra Matt geri geldi. Efendisi kapıya çıkıp Beyaz Diş'i içeri çağırdı.

"Zavallı yavrum benim." Beyaz Diş'in kulaklarını kaşıyor, hassas noktasına hafif hafif vurarak konuşuyordu.

"Uzun bir yolculuğa çıkıyorum. Ne yazık ki seni götürmem olanaksız, koca kurt. Haydi bana hırla da seninle vedalaşalım."

Beyaz Diş hırlamayı reddediyordu. Yüzüne sorgulayarak baktıktan sonra, başını efendisinin koltuk altına soktu.

Matt, "Düdük çalıyor," diye uyardı. Buharlı geminin tiz düdüğü Yukon'un tepelerinde yankılanıyordu.

"Kısa kesmek zorundasınız. Ön kapıyı kilitlemeyi unutmayın. Ben de arka kapıdan çıkarım. Acele edin."

Her iki kapı da aynı anda kapandı. Weedon Scott,

Matt'in arkadan dolanıp ön tarafa gelmesini bekledi. İçeriden inleme ve ağlama sesleri geliyordu.

"Ona iyi bak Matt." Yokuş aşağı inlerlerken Scott tembih ediyordu. "Bana mektup yazıp durumunu bildirmeyi unutma sakın."

Matt, "Hiç merak etmeyin siz," dedi. "Durun! Şunu bir dinler misiniz?"

Adamlar durup dinlediler. Beyaz Diş efendisi ölmüş bir köpek gibi acı acı uluyordu. Yürek parçalayan bir ağlama tutturmuştu. Sesi yükseliyor, ardından tükenmişcesine yavaşlıyordu. Sonra yeniden acı çığlıklara dönüşüyordu.

Aurora, o yıl ülke dışına yolculuk yapacak ilk buharlı gemiydi. Geminin güvertesi para içinde yüzen serüven meraklıları, umduğunu bulamamış altın arayıcıları ile tıklım tıklım doluydu. Geldiklerinde olduğu gibi giderken de aynı çılgın duygular içindeydiler. Weedon Scott rıhtıma inen iskelenin biraz gerisinde durmuş karaya çıkmaya hazırlanan Matt ile tokalaşıyordu. Matt'in gözleri arkadaşının arkasında bir noktaya takılmış, eli felce uğramış gibi kalakalmıştı.

Scott ne olup bittiğini anlamak için geriye döndü. Birkaç metre ötelerinde Beyaz Diş güvertenin orta yerine oturmuş, akıllı akıllı onları gözlüyordu.

Matt afallamıştı, sessizce küfretmeye başladı. Scott ise şaşkınlıktan ağzı bir karış açık, öylece bakakalmıştı.

Matt, "Ön kapıyı kilitlememiş miydiniz?" diye sordu.

Scott başını sallayarak, "Ya sen arka kapıyı kilitlemedin mi?" diye sorusuna soruyla karşılık vredi.

Matt öfkelenerek, "Kapatmaz olur muyum?" diye yanıtladı.

Beyaz Diş hınzırca kulaklarını arkaya yatırmış uzaktan uzağa yaltaklanıyordu.

"Onu yakalayıp karaya çıkarmalıyım."

Matt, Beyaz Diş'e doğru birkaç adım atar atmaz Beyaz Diş fırlayıp kaçtı. Kızak sürücüsü peşinden koşuyor, Beyaz Diş güvertedeki adamların bacakları arasına dalıp çıkıyordu. Kıvrılıyor, bükülüyor, şaşırtıyor ve kendisini yakalamak isteyen adamın çabalarını boşa çıkarıyordu.

Her şeye karşın Beyaz Diş, sevgili efendisinin kendisini çağıran sesini duyunca söz dinleyip geldi. Matt alınmıştı.

"Aylardır kendisini besleyen adama hiç yüz vermiyor, ama size koşturuyor," dedi. "İlk bir iki tanışma gününden sonra onu hiç beslemediniz. Nasıl oluyor da sizin patron olduğunuzu anlıyor, bilemiyorum."

Weedon Scott, Beyaz Diş'i okşuyordu. Birden eğilip hayvanın burnundaki ve gözlerinin arasındaki taze yara izlerini gösterdi. Matt eğilip Beyaz Diş'in karnını yokladı.

"Pencereyi akıl edemedik," dedi. "Camı kırıp dışarı fırlamış olmalı, karnı yara bere içinde. Pes yani!"

Weedon Scott onu duymuyordu. Düşüncelere dalmıştı. Çabuk karar vermeliydi. Aurora, kalkmak üzere olduğunu bildiren son düdüğünü öttürüyordu. Yolcuları uğurlayanlar çabuk çubuk iskeleden rıhtıma iniyorlardı. Matt boynundaki fuları çözüp Beyaz Diş'in boynuna bağlamaya hazırlandı. Scott, Matt'ın eline yapışıp engelledi.

"Hoşça kal Matt, koca adam! Kurdu boş ver. Artık bana durumunu bildirmek için mektup yazmana gerek kalmadı. Gördüğün gibi ben onu götürü..."

"Ne!" Kızak sürücüsü şaşkınlıkla bağırmıştı. "Siz ne dediğinizin farkında mısınız?"

"Evet, doğru duydun. Onu götürüyorum. Al, tak şu fularını. Artık ben sana mektup yazıp onun hakkında bilgi vereceğim."

Matt iskelenin orta yerinde durup bağırdı.

"Postu sıcak iklime dayanamaz. Onu kırptırmayı unutmayın."

İskele alındı. Aurora kıyıdan ayrıldı. Weedon son kez elini salladıktan sonra dönüp yanı başında duran Beyaz Diş'e doğru eğildi. Başını okşayıp kulaklarını kaşırken, "Haydi bakalım," diyordu, "şimdi istediğin kadar hırla."

GÜNEYDE BİR KENT

Buharlı gemi San Francisco'ya yanaştığı zaman Beyaz Diş karaya çıktı. Şaşkınlıktan donakalmıştı. Hiç sorgulamadan, yüreğinin en derinlerinde oluşan içgüdüsel bir kanı ile güç ve insanı birbiriyle özdeşleştirmişti. Ama şimdi San Francisco'nun tozlu kaldırımlarını arşınlarken beyaz tanrıların gücüne hayran kalmıştı. Alışık olduğu küçük kulübelerin yerini kule gibi yüksek yapılar almıştı.

Sokaklarda türlü türlü tehlike kol geziyordu. At arabaları, faytonlar, otomobiller, vagonlar... Elektrikli taşıtlar, tramvaylar, ormandaki vaşaklar gibi çığlık çığlığa caddelerin ortasından gidip geliyorlardı.

Bütün bunlar gücün kanıtlarıydı. Arkasında insan vardı. İnsanlar bu gücü yönetiyorlar, denetliyorlar ve üstünlüklerini kanıtlıyorlardı. Akılları durduran, olağanüstü bir büyüklüktü bu. Beyaz Diş aptala dönmüştü. Henüz yavruyken, Gri Kunduz'un köyüne geldiği ilk gün kendisini nasıl küçücük, minnacık hissettiyse, şimdi de –güçlü kuvvetli erişkin bir hayvan olmasına karşın– kendini yine küçücük, minnacık hissediyordu. Ve o kadar çok tanrı vardı ki! Kalabalık başını döndürüyordu. Sokakların gürültüsü kulaklarını tırmalıyordu. Dur durak bilmeden hareket eden her şey onu serseme çeviriyordu. Sevgili efendisine her zamankinden daha fazla bağlı olmuştu. Ne olursa ol-

sun onu bir an bile gözden kaçırmıyor, ayaklarının dibinden ayrılmıyordu.

Beyaz Diş bu büyük kentin korkulu rüyasına daha fazla katlanmayacaktı, ama buradaki deneyimleri uzun süre yakasını bırakmadı, bir karabasan gibi çok sonraları bile düşlerine girdi durdu. Efendisi onu bir yük vagonuna bindirdi. Üst üste yığılı bir sürü sandık ve bavulun arasında bir köşeye zincirlenmişti. Bu vagonun tıknaz ve güçlü bir tanrısı vardı. Gürültüyle sandıkları, bavulları ordan oraya atıyor, bazen de onları kapıda duran öteki tanrılara fırlatıyordu.

İşte bu bagajların arasında efendisi onu terk etmişti. Daha doğrusu Beyaz Diş öyle sanmıştı. Sonra efendisinin kokusunu taşıyan kumaş çantaları tanımış, hemen yanlarına uzanıp koruması altına almıştı.

Bir saat kadar sonra Weedon Scott vagonun kapısına geldiğinde, vagonun tanrısı onu, "Tam zamanında geldiniz," diye karşıladı. "Köpeğiniz eşyalarınıza parmağımın ucuyla bile dokunmama izin vermiyor."

Beyaz Diş vagondan dışarı fırladı. Şaşkınlıkla çevresine bakındı. Karabasan kentin yerinde yeller esiyordu. Vagonu bir evin odası sanmıştı. İçeri girdiğinde kent oradaydı. Geçen süre içinde kent kayboluvermişti. Artık kulaklarını tırmalayan o gürültü yok olmuştu. Gözlerinin önünde pırıl pırıl güneş altında, sessiz, huzur dolu, yemyeşil bir yerleşim bölgesi uzanıyordu. Bu değişiklikten duyduğu şaşkınlık kısa sürede geçti. Tanrıların işlerine akıl sır ermiyordu. İşte bu da onlardan biriydi. Kabullenmekten başka yapılacak bir şey yoktu.

Dışarıda kendilerini bir araba bekliyordu. Bir kadın ve bir adam efendisine yaklaştı. Kadın kollarını efendisinin boynuna doladı. Eyvah bu bir düşmandı! Weedon Scott

kendisini kucaklayan kollardan kurtulup hırlayarak saldırıya geçmek üzere olan Beyaz Diş'i zor tuttu.

Beyaz Diş'i sımsıkı tutup yatıştırmaya çalışırken, "Korkma anne, bana kötülük edeceğini sandı. Buna asla dayanamaz. Tamam canım, tamam. Her şey yolunda. Kısa zamanda öğrenecek," diyordu.

Kadının korkudan beti benzi atmış, dizleri titremişti. Yine de gülerek, "Desene, oğluma ancak bu köpek ortalıklarda yokken sarılabileceğim," dedi. Bir yandan da hırlayarak düşmanca kendisini süzen Beyaz Diş'e bakıyordu.

Scott, "Öğrenecek. Hem de hiç vakit kaybetmeden öğrenecek," dedi.

Beyaz Diş sakinleşinceye kadar yumuşak bir ses tonuyla konuştu onunla. Sonra emredici bir sesle, "Otur, sana otur diyorum."

Efendisi ona söz dinlemeyi öğretmişti. Suratını asarak istemeye istemeye oturdu.

"Haydi anne."

Kollarını annesini kucaklamak için iki yana açtı. Göz ucuyla da Beyaz Diş'e bakıyordu.

"Otur yerinde," diye uyardı. "Otur."

Beyaz Diş kabarmış, yerinden yarı yarıya doğrulmuştu. Ama yerine oturup düşmanlık sandığı olayı izledi. Kötü bir şey olmamıştı. Yabancı adam da aynı şekilde efendisiyle kucaklaşmıştı. Sonra eşyalar arabaya yüklenirken ve yabancı tanrılar efendisi ile birlikte arabaya binerken sesini çıkarmadı. Araba harekete geçince koşarak peşine takıldı. Efendilere bir zarar vermesinler diye, arada sırada arabayı çeken atlara hırlıyordu.

On beş dakika kadar sonra araba taştan yapılma büyük bir bahçe kapısından içeri girdi ve iki yanında kestane ağaçları sıralanmış bir yolda ilerlemeye başladı. Yolun iki

yanında yemyeşil çayırlar uzanıyordu, ötede beride kocaman meşe ağaçları görünüyordu. Daha uzakta yeşil çayırların bittiği yerde, taban tabana zıt görünümde, güneş altında kavrulup sararmış tarlalar, boz renkli tepeler, otlaklar görülüyordu.

Beyaz Diş'in bütün bunları görmeye fırsatı olamamıştı. Araba kapıdan girer girmez, gözleri pırıl pırıl parlayan sivri burunlu ve öfkeli bir çoban köpeğinin saldırısına uğradı. Efendisiyle arasına girmiş yolunu kesiyordu. Uyarmak için hırlamadı. Tüylerini kabartmış korkunç bir hızla ölümcül atağına kalkmıştı. Bu atağı tamamlayamadı. Zınk diye öyle bir duruşla durmuştu ki gergin ön ayakları bu hızı kesmek için zorlanınca, arka ayakları üzerine çöküverdi. Kendisine saldırmak için hazırlanan hayvanla çarpışmamak için kendini dizginlemişti. Karşısındaki çoban köpeği bir dişiydi ve bu, aralarında bir engel oluşturmuştu. Ona saldırmak demek, kendi kalıtımsal yasalarına göre vahşîliğin ta kendisiydi.

Oysa çoban köpeği tam aksi kanıdaydı. Bir dişi olduğu için böyle kalıtımsal içgüdüleri yoktu. Çoban köpeği olduğu için vahşî doğadan korkuyordu; özellikle kurt köpeklerinden. Beyaz Diş onun gözünde bir kurttu. Eski günlerden beri, ta atalarının ilk koyun sürüsünü koruması altına aldığı günden bu yana kurtlar, sürülere saldıran, onları yağmalayan hırsız düşmanlardı. Bu nedenle, Beyaz Diş ona saldırmamak için kendini tutarken, o hemen Beyaz Diş'in üstüne atladı. Beyaz Diş çoban köpeğinin dişlerini omzunda hissedince istemeye istemeye hırladı, ama dişiyi incitecek hiçbir girişimde bulunmadı. Kasıtlı olarak geri çekildi, yanından geçip gitmeye çalıştı. Bir o yana bir bu yana geçiyor, ne yaparsa yapsın dişiyi karşısında buluyordu. Yolunun üzerine dikilmiş Beyaz Diş'e engel oluyordu.

Arabadaki yabancı tanrı, "Gel buraya Collie," diye seslendi.

Weedon Scott gülüyordu. "Aldırma baba, boş ver. Bu bir eğitim fırsatı. Beyaz Diş'in öğreneceği pek çok şey var. Ne kadar erken başlarsa o kadar iyi. Hemen uyum sağlayacaktır."

Araba yola koyuldu. Collie, Beyaz Diş'in yolunu kesmeye devam ediyordu. Beyaz Diş yoldan ayrılıp çayırın etrafını dolanarak geçmek istedi. Dişi köpek daha kısa bir iç çember çizerek yine pırıl pırıl parlayan dişlerini gösterip önüne çıktı. Beyaz Diş gerisingeri dönüp tekrar bir çember çizerek yolun öbür tarafına geçmeye çalıştı. Dişi köpek yine önüne geçmeyi başarmıştı.

Araba efendisini almış gidiyordu. Ağaçların arasında gözden kaybolmak üzereydi. Umutsuz bir durum çıkmış gibiydi ortaya. Bir çember daha çizerek koştu. Dişi köpek peşindeydi. Birdenbire durup döndü ve dişinin üzerine yürüdü. Bu Beyaz Diş'in eski bir dövüş oyunuydu. Bir omuz attı. Dişi köpek hızını alamamış, darbenin şiddetiyle havaya fırlamıştı. Tepetaklak yuvarlanarak önce sırtını sonra yan tarafını yere çarptı. Ayağa kalkabilmek için ayakları ile yeri eşelerken, kırılan gururu nedeniyle hırsından ciyak ciyak ağlıyordu.

Beyaz Diş durmadı, yolu açılmıştı. İstediği de buydu zaten. Dişi köpek yine peşine takılmıştı. Bir yandan ağlıyor, bir yandan koşturuyordu. Artık düz yolda olduklarından Beyaz Diş ona gerçek koşunun ne demek olduğunu gösterebilirdi. Dişi köpek çılgın gibi koşuyordu, canını dişine takmış tüm gücünü harcıyordu. Beyaz Diş ise bir hayalet gibi zorlanmadan, arayı gitgide açarak kayarcasına koşuyordu.

Evin önüne geldiğinde, arabanın durmuş olduğunu

gördü. Efendisi iniyordu. Aynı anda, son hızla koşmakta olan Beyaz Diş yan tarafından bir saldırının yaklaştığını hissetti. Bir tazı üzerine atlamak üzereydi. Dönüp karşı koymak istedi, ama hızını kesemedi. Tazı da çok yakınındaydı. Yandan çarpınca hızının da etkisiyle Beyaz Diş savrulup yere düştü. Doğrulduğunda kulakları geri yatmış, burnu kırışmış, dudakları gerilmişti. Vahşî kurt geri gelmişti. Hışımla kapanan dişlerinin tazının gırtlağına geçmesine kıl payı kalmıştı.

Efendisi koşa koşa geliyordu, ama henüz çok uzaktaydı. Tazıyı kurtaran Collie oldu. Beyaz Diş sıçrayıp da tazının işini bitirmek üzereyken Collie yetişti. Ormandan gelen bu yaratığa karşı duyduğu öfkeyle atıldı. Havaya sıçramış olan Beyaz Diş'e diklemesine çarpınca Beyaz Diş tekrar yere yuvarlandı.

Tam o sırada efendisi yetişti. Bir eliyle Beyaz Diş'i tutarken babası da diğer köpekleri yanına çağırdı.

Weedon Scott diğer eliyle Beyaz Diş'i okşayıp sakinleştirirken:

"Kuzey kutbundan gelen kendi halinde yapayalnız bir kurt için ne sıcak bir karşılama ama!" diyordu. "Ömrü boyunca sadece bir kere ayakları yerden kesilmişti. Şimdi ise otuz saniye içinde iki kere yere devrildi."

Araba gitmiş, evden daha başka yabancı tanrılar çıkmıştı. Bazıları uzakta saygı ile bekliyorlardı. Ama iki kadın tanrı yine aynı düşmanca hareketi tekrarlayarak efendisinin boynuna sarılmışlardı. Beyaz Diş artık buna hoşgörü ile bakıyordu. Bunda pek tehlikeli bir durum yok gibiydi. Üstelik bu davranışı yaparken çıkardıkları sesler de düşmanca değildi.

Tazı, "Dick, yat yere!" emrini alınca basamakları çıkıp verandanın bir köşesine kıvrılmıştı. Hırlayarak yeni gele-

ne kötü kötü bakıyordu. Kadın tanrılardan biri kollarını, Collie'nin boynuna dolamış, okşuyordu. Collie oradaki kurdun varlığından çok huzursuz olmuştu. Tanrıların bir yanılgıya düştükleri kanısındaydı.

Tanrılar, eve girmek için basamakları çıkmaya başladılar. Beyaz Diş efendisinin ayakları dibinden ayrılmıyordu. Verandada yatmakta olan Dick homurdandı. Beyaz Diş de basamaklarda durup kabararak aynı şekilde homurtu ile karşılık verdi.

Scott'un babası, "Haydi Collie'yi içeri alalım," diye önerdi. "Diğer ikisi dışarıda kalıp kozlarını paylaşsınlar. Sonunda arkadaş olurlar."

Efendisi güldü, "Ne demezsin! Beyaz Diş arkadaşlığını kanıtlamak için cenaze töreninde yas tutar."

Yaşlı Scott inanamayarak önce Beyaz Diş'e, sonra Dick'e, sonra da oğluna baktı.

"Yani onu öldürür mü?"

Weedon başını sallayarak onayladı. "Hiç kuşkusuz. Bir dakika sonra ölüsünü bulur, iki dakika sonra da parçalarını toplarsınız."

Sonra Beyaz Diş'e döndü. "Haydi bakalım kurt. En iyisi senin içeri girmen."

Beyaz Diş bacaklarını gere gere basamaklardan çıkıp verandayı boydan boya geçti. Gözü bir saldırıdan korunmak için Dick'in üzerindeydi. Evin içinden gelebilecek tehlikelere de hazırlıklıydı. Çevresine bakınıp güvenlikte olduğunu hissettikten sonra, efendisinin ayakları dibine kıvrıldı. Yine de her türlü tehlike anında fırlamaya hazırdı.

TANRILARIN EVİNDE

Beyaz Diş yaradılış olarak bulunduğu ortama kolaylıkla uyum sağlayabiliyordu. Yargıç Scott'un Sierra Vista isimli evine de alıştı. Güneyli köpekler de tanrıların onu evlerine kabul ettiklerini görünce boyun eğdiler. Collie için bu pek kolay bir şey değildi. Belleğindeki kurt korkusunu yenmekte güçlük çekiyordu. Beyaz Diş'i üzmek için dişiliğini kullanmaya başlamıştı. Beyaz Diş kimi zaman çok kızıyordu, ama ona aldırış etmemeye çalışıyordu.

Beyaz Diş'in burada öğreneceği çok şey vardı. Kuzey'de yaşam basitti. Burası Gri Kunduz'un çadırından çok farklıydı. Ev çok kalabalıktı. Yargıç Scott, karısı Alice ile dört ve altı yaşlarındaki çocukları Weedon ve Maud, ayrıca efendinin kız kardeşleri Beth ve Mary vardı. Kimin kim olduğunu ona kimse anlatmamıştı. Onların hepsi efendisine aitti, bunu biliyordu.

Önceleri çocuklara efendisinin hatırı için katlanıyordu. Ama sonradan onlara karı kaynadı. Onu bırakıp başka bir oyun oynamaya gittiklerinde, arkalarından üzülür oldu.

Evin dışında da öğrenecek çok şey vardı. Kuzey'de evcil tek hayvan köpekti. Diğerleri ormanda yaşıyordu. Beyaz Diş ömrü boyunca canlı hayvanları avlayıp yemişti. Güney'de durumun farklı olduğunu düşünemezdi. Bir sabah kümesten kaçmış tombul bir tavuğa rastladı. Hiç dü-

şünmeden afiyetle mideye indirdi. Aynı gün bir başka tavuk daha gördü. Bu kez olayı gören bir seyis onu kırbaçlayarak durdurmaya çalıştı. Adamın elinde sopa olsaydı onu durdurabilirdi belki. Beyaz Diş kırbacı yiyince tavuğu bırakıp seyise saldırdı. Adam yaralanan kolu ile gırtlağını korumaya çalışıyor, bir yandan da ahıra ulaşmak için uğraşıyordu.

Collie tam zamanında geldi. Haklı çıkmıştı. Tanrılar yanılmıştı. Öfkeyle Beyaz Diş'i ısırıyordu. Beyaz Diş işin ciddileştiğini görünce kaçıp tarlalara sığındı.

Efendisi onu cezalandıracaktı, ama suçüstü yakalaması gerekiyordu. Bir sabah kalktıklarında elli tane boğazlanmış tavuğu görünce şaşırıp kaldılar. Beyaz Diş yaptığı işten mutlu, gerine gerine dolaşıyordu. Efendisi onu yakalayıp burnunu boğazlanmış tavuk leşlerine sürte sürte, öfkeli bir sesle azarlayarak patakladı. Beyaz Diş yasaları çiğnediğini anlamıştı. Bir daha tavukların yanına yaklaşmadı.

Çevresini saran yasalar o kadar çoktu ki Beyaz Diş kendisini utandıran yanlışlıklar yapıyordu. Tanrılara ait olan tavuklara dokunmaması gerektiğini öğrenmişti, ama daha geride kediler, tavşanlar, hindiler vardı. Hiçbirine dokunmaması gerekiyordu. Bir gün Dick'i çayırda yaban tavşanı kovalarken gördü. Efendisi kızmıyor, kovalamasına izin veriyordu. İşte o zaman yaban tavşanını avlanmanın yasak olmadığını anladı. Evcil hayvanlar arasında düşmanlık olmaması gerekiyordu.

Uygarlığın en önemli niteliği öz denetimdi. Hem duyarlı hem de güçlü olunmalıydı. Kasap dükkanında etler vardı, ama bunlara dokunmak yasaktı. Adım başı kendisine sataşıp hırlayan köpekler vardı. Bu köpeklere saldırması da yasaktı.

Kente indiklerinde, yollarının üstündeki bir barın önünden geçerken kapıdaki üç köpek her zaman ona sataşmaya kalkışıyordu. Efendisi onun dövüşçülüğünü bildiğinden, onlarla kavga etmesini yasaklamıştı. Hırlayarak onları kaçırıyordu. Ama peşi sıra geliyorlar, onu kışkırtıyorlardı. Barda içki içen adamlar da köpeklerini Beyaz Diş'e saldırmaları için kışkırtmaya başladılar. Bir gün açıkça köpekleri üzerine saldılar. Efendisi arabayı durdurdu ve Beyaz Diş'e, "Haydi, dövüş," dedi.

Beyaz Diş kulaklarına inanamıyordu. Bir efendisine, bir köpeklere bakıp durdu. Efendisi başını sallayarak onaylıyordu. "Yakala oğlum onları. İşlerini bitir, ye onları."

Beyaz Diş artık kendini tutamıyordu. Hemen düşmanlarının arasına daldı. Üçü de karşısındaydılar. Tozu dumana katan bir kavga oldu. Bir süre sonra köpeklerden ikisi yerde yatıyordu. Üçüncüsü ise kaçıp, canını zor kurtarmıştı.

Bu olaydan sonra köpeklerle olan sorunu sona erdi. Olay tüm vadide duyulmuştu. O günden sonra adamlar, köpeklerinin Dövüşcü Kurt'a sataşmamalarına dikkat eder oldular.

SOYUNUN ÇAĞRISI

Aylar ayları kovalıyordu. Güney'de yiyecek bol, yapılacak iş azdı. Beyaz Diş mutlu ve rahat bir yaşam sürüyordu. İnsanların sevgisi bir güneş gibiydi. O da bu güneşin altında, çiçekler gibi gelişip güzelleşmişti.

Yine de diğer köpeklerden farklı bir yanı vardı. Yasaları, başka bir yaşam şekli bilmeyen köpeklerden çok daha iyi öğrenmişti. Üstelik yasalara harfi harfine uyuyordu. Öbür köpeklerle arkadaş olamadı. Çocukluğundan beri yalnız yaşıyordu, hayatının sonuna kadar da yalnız yaşayacaktı. Liplip'in, öteki yavru köpeklerin acı çektirdiği ve Yakışıklı Smith'in yanında dövüşerek geçirdiği günlerde, köpeklere karşı bir nefret çöreklenmişti yüreğine. Kendi soydaşlarından uzaklaşıp insanlara bağlanmıştı.

Güneyli köpekler de onu kuşku ile karşılamışlardı. Onlarda vahşî doğadan korku duygusu uyandırdığı için Beyaz Diş'e hırlıyorlar, hır çıkarmak için bekleşiyorlardı. Beyaz Diş ise onlarla başa çıkmak için saldırmanın gereksiz olduğunu anlamıştı. Dişlerini göstermesi yetiyordu.

Beyaz Diş'in peşini bırakmayan tek bir köpek vardı: Collie... Dişi köpek ona bir an bile rahat vermiyordu. Collie yasalara onun kadar bağlı değildi. Efendisinin Beyaz Diş ile arkadaş olmaları için gösterdiği tüm girişimlere karşı koyuyordu. Beyaz Diş'in tavukları boğazlayışını bir

türlü unutamıyor, tüm niyetlerinin kötü olduğuna inanıyordu. Bir polis gibi peşinde dolaşıyor, bir civcive, bir güvercine yan gözle baktığını görür görmez havlayarak ortalığı karıştırıyordu. Beyaz Diş ona aldırmıyor görünmek için, başını ön ayaklarının üstüne dayayıp uyuklar gibi yapıyordu. Ancak o zaman sesini kesiyor, çekip gidiyordu.

Collie'nin dışında her şey yolundaydı. İsteklerini engelleyebiliyor, kendini denetliyordu. Uysallaşmıştı. Kararlıydı. Bilgece bir hoşgörüye sahipti. Artık düşmanca bir ortam içinde yaşamıyordu. Her köşede onu bekleyen bir tehlike, acı ya da ölüm yoktu. Yaşam kolay ve rahattı.

Beyaz Diş hiçbir zaman duygularını açıkça ortaya koyamamıştı. Efendisinin koltuk altına başını sokmak ve sevgi dolu bir tonla hırlamaktan başka, sevgisini anlatabilecek bir yöntem bulamamıştı. Bir üçüncü yol daha vardı. Oldum olası tanrıların kahkahası onu kızdırıyordu. Kendisine gülündüğünde deliye dönüyor, öfkeden kuduruyordu. Ama sevgili efendisi güldüğünde, ona kızamıyordu. Efendisi ona takıldığında, şakalaşarak tatlı bir şekilde güldüğünde ne yapacağını şaşırıyordu. İçindeki eski öfke kabarıyor, ama sevgi daha baskın çıkıyordu. Kızamıyordu, ama başka bir şey yapması gerekiyordu. Önceleri ağırbaşlı bir hava takındı. Efendisi bu durumuna gülünce, büsbütün kasıldı. Efendisi daha çok kahkaha atarak gülmeye başlamıştı. Kendi çeneleri ayrıldı, dudaklarını kıvırdı, yüzüne sevgiden çok hoşgörülü bir neşe yerleşti. Gözlerinin içi gülüyordu. Gülmeyi öğrenmişti.

Efendisi ile oynaşmayı öğrendi. Kendisini devirip sağa sola çevirmesine, türlü şakalar yapmasına alıştı. Kızmış gibi yapıyor, tüylerini kabartıp hırlıyor, ısırır gibi diş atıyordu. Denetimini hiç kaybetmiyordu. Bazen oynaşmaları karşılıklı sertleşiyordu. Bu oyunlar efendisinin kolları-

nı onun boynuna ve omuzlarına dolaması ile sonuçlanıyordu. Beyaz Diş de sesindeki değişik tonlama ile sevgi dolu şarkılar söylüyordu.

Efendisinin dışında hiç kimse onunla oynayamazdı. Buna izin vermezdi. Biri şakalaşmaya kalkışsa hemen gururla kasılıyor, hırlayarak oynaşmaya izin vermeyeceğini anlatıp karşısındakini uyarıyordu. Efendisine bu hakkı vermişti, ama hiç kimsenin oyuncağı olmaya niyeti yoktu. O mıncıklanacak bir süs köpeği değildi. Kendini ve sevgisini asla küçük düşüremezdi.

Efendisi sık sık atla gezintiye çıkıyordu. Bu gezintilerde ona eşlik etmeyi kendine bir görev sayıyordu. Kuzey'de yaşarken bağlılığını kızak çekerek göstermişti. Güney'de ise kızak yoktu. Köpekler sırtlarında yük de taşımıyorlardı. Bu nedenle buradaki hizmeti, efendisinin atının yanı sıra koşmak oluyordu. En uzun gezi gününde bile Beyaz Diş yorulmuyordu. Kendini hiç yormadan, kayar gibi koşmak kurtlara özgüydü. Elli millik bir koşunun sonunda bile atın önünden gidiyordu.

Bu atlı gezintilerin sonunda Beyaz Diş duygularını anlatabilmek için yeni bir yol daha buldu. Ömrü boyunca bunu yalnız iki kez kullandı. İlk havlayışı, efendisi bindiği ata, sırtından inmeden bahçe kapısını açıp kapamayı öğretirken oldu. Efendisi kapıyı kapatması için atı tekrar tekrar kapının önüne getiriyor, her seferinde at ürküyor, geri kaçıyordu. At gitgide daha sinirli ve heyecanlı olmuştu. At şahlandığında efendisi mahmuzluyor, hayvanın ön ayaklarının yere basmasını sağlıyordu. Bu sefer de at arka ayakları ile tekme atmaya başlıyordu. Beyaz Diş bir süre kaygıyla izledi. En sonunda sabrı taştı. Atın önüne fırlayıp onu uyarmak için öfkeyle havladı.

Daha sonraları birçok kez havlamayı denedi. Efendisi

de destek veriyordu. Ama yalnız bir kere daha bunu başardı, o da efendisi yanında değilken. O gün at koştururken atın ayakları dibinden anîden fırlayan bir tavşan atın tökezlenmesine neden oldu. Devrilen attan düşen efendisinin bacağı kırılmıştı. Beyaz Diş öfkeyle atın gırtlağına sarılmak üzereyken efendisi tarafından durduruldu. Bacağının kırıldığını anlayınca, "Eve dön!" diye emretti.

Beyaz Diş onu yalnız bırakmaya yanaşmıyordu. Efendisi bir not yazmak istedi. Ama ceplerinde kalem, kâğıt bulamadı. Tekrar Beyaz Diş'e eve gitmesini emretti.

Beyaz Diş onu düşünceli düşünceli süzdü. Yola doğru bir iki adım attı. Tekrar geri döndü, acıklı bir sesle inledi. Efendisi onunla yumuşak ama kararlı bir sesle konuşuyordu. Kulaklarını dikip ne dediğini anlamak için kendini zorladı.

"Hadi dostum, eve koş!" diyordu efendisi. "Eve git ve başıma gelenleri anlat onlara. Eve git kurt. Eve git."

Beyaz Diş ev kelimesini biliyordu. Ama diğer sözlerini anlayamıyordu. Eve gitmesini istediğini anlamıştı. İstemeye istemeye yürüdü. Tekrar durdu. Karar veremiyordu. Başını çevirip omuzlarının üzerinden geri baktı.

"Eve git!"

Efendisi bu sefer çok sert bir şekilde bağırmıştı. Boyun eğdi.

Beyaz Diş geldiğinde aile verandada toplanmış, serin ikindinin tadını çıkarıyordu. Beyaz Diş toz toprak içinde kalmıştı. Soluyordu.

Weedon'un annesi, "Weedon geliyor," diye seslendi.

Çocuklar sevinerek bağıra çağıra Beyaz Diş'i karşılamaya koştular. Beyaz Diş çocuklara yüz vermeyip verandayı geçmeye çalıştı. Ama çocuklar onu bir salıncaklı sandalyenin arkasında köşeye sıkıştırdılar. Hayvan hırla-

yarak ellerinden kurtulmaya uğraştı. Anneleri kaygıyla onlara bakarak, "İtiraf etmeliyim ki çocuklarla oynaşırken içim ürperiyor," dedi. "Bir gün onlara saldırıverecek diye yüreğim ağzıma geliyor."

Beyaz Diş vahşîce hırlayarak sıkıştığı köşeden fırladı. Oğlanı ve kızı iki yana devirmişti. Anneleri, çocukları yanına çağırıp gönüllerini almaya çalıştı ve onlardan Beyaz Diş'i rahat bırakmalarını istedi.

Yargıç Scott, "Kurt, her zaman kurttur," dedi. "Hiçbirine güvenilmez."

Ağabeyinin yokluğunda Beyaz Diş'i savunmak Beth'e düşmüştü. "Ama o safkan bir kurt değil ki," dedi.

Yargıç Scott, "Bu Weedon'un düşüncesi," diye konuştu. "Beyaz Diş'in kanında az da olsa köpek kanı olduğunu söylüyor, ama o da tam olarak bilmediğini itiraf ediyor. Görünüşüne bakılacak olursa..." Sözü yarım kaldı. Beyaz Diş önünde dikilmiş yırtınırcasına homurdanıyordu.

Yargıç Scott, "Git oğlum, yere yat!" diye emretti.

Beyaz Diş sevgili efendisinin karısına yöneldi. Elbisesinin eteğine dişleriyle yapışıp kumaş yırtılıncaya kadar çekiştirince, kadın çığlığı bastı. Artık bütün gözler Beyaz Diş'in üzerine çevrilmişti. Hırlamayı bırakmış, başını kaldırmış yüzlerine bakıyordu. Gırtlağı inip kalkıyor ama ses çıkaramıyordu. İletişim kuramamanın verdiği acıyla bütün bedeni sarsılıyordu.

Weedon'un annesi, "Umarım, aklını yitirmez," dedi. "Kuzey'den gelen bir hayvanın buranın sıcak havasıyla uyuşamayacağını Weedon'a kaç kere söyledim."

Beth, "Bana kalırsa bir şeyler anlatmaya çalışıyor," dedi. Aynı anda Beyaz Diş'in dili çözüldü ve çılgınca havlamaya başladı.

Weedon'un eşi kararlı bir ses tonuyla, "Weedon'un ba-

şına mutlaka bir kaza geldi," dedi. Herkes ayağa fırlamıştı. Beyaz Diş merdiven basamaklarından aşağıya koşuyor, bir yandan da kendisini takip etmelerini istercesine arkasına bakıyordu. Yaşamı boyunca ikinci ve son kez havlamış ve derdini anlatmıştı.

O günden sonra Sierra Vista'da yaşayan herkesin gönlünde özel bir yeri oldu. Hatta kolunu yaraladığı seyis bile, "Beyaz Diş, kurt kanı taşısa bile çok akıllı bir köpek," diyordu.

Günler gelip geçiyor, güneş Santa Clara vadisini ısıtıp duruyordu. Günler kısalıyordu. Beyaz Diş, Güney'de ikinci kışını geçirecekti. Bu arada garip bir şey keşfetti. Collie'nin dişleri eskisi kadar keskin değildi. Kendisi ile dalaşırken, onu dişlerken oyun oynar gibiydi. Artık dişlerini batırmıyor, sanki onu incitmek istemiyordu. Bu dişi köpeğin ona dünyayı zindan ettiğini unutup gitmişti. Collie etrafında dönüp cilve yaparken o da bu oyuna katılıyor, gülünç durumlara bile düşüyordu.

Bir gün dişi köpek onu peşine takıp önce çayırlığa, sonra ormana sürükledi. O gün efendisi atla dolaşmaya çıkacaktı. Beyaz Diş bunu biliyordu. At eğerlenmiş kapıda bekliyordu. Beyaz Diş bocaladı. Derinlerde bir yerde, öğrendiği yasalardan, efendisine olan sevgisinden ve özgür yaşama isteğinden daha güçlü bir duygu oluşmuştu. Karar vermek için çabalarken, Collie yanına gelip sırnaştı ve kendisini takip etmesini istedi. Beyaz Diş de peşinden gitti. O gün efendisi atla dolaşmaya yalnız gitti. Beyaz Diş ise tıpkı Kuzey'in sessiz ormanlarında Tek Göz'ün annesi Kiche'nin yanında koşması gibi Collie'nin yanında koşuyordu.

UYUYAN KURT

O günlerde gazetelerde, San Quentin Hapishanesi'nden kaçan azılı bir tutuklunun akıllara durgunluk veren kaçış öyküsü yer almaktaydı. Doğuştan suçlu, kana susamış bir adamdı bu. Yanlış koşullarda doğmuş ve var olan kişiliği toplum içinde yoğrulup gelişirken yardımcı olan çıkmamıştı.

San Quentin Hapishanesi'nde yattığı süre boyunca topluma geri kazandırılmasının olanaksız olduğu anlaşılmıştı. Ceza ona vız geliyordu. Yaşadığı sürece, yenilgiye asla katlanamazdı. Körü körüne, ölümüne dövüşmeyi yeğliyordu. O vahşî bir yaşam kavgası verdikçe, toplum da ona daha acımasız davranıyor, bu ise onu daha vahşî, daha gaddar yapıyordu. Jim Hall, deli gömleği giydirilerek, aç bırakılarak, dayak atılarak terbiye edilmek istenmişti. Bu yanlış yöntem ona, San Francisco'nun kenar mahallelerinden birinde, toplumun ellerinde yoğurulup biçimlendirilmeyi beklediği küçücük bir oğlan olduğu günlerden beri uygulanmıştı.

Jim Hall hapishanedeki üçüncü yılında kendisi gibi canavar bir gardiyanın eline düştü. Gardiyan ona kötü davranıp eziyet ediyordu. İkisi arasındaki tek fark, gardiyanın anahtarları ve silahıydı. Jim Hall'un sadece çıplak elleri

ve dişleri vardı. Bir gün vahşî bir orman hayvanı gibi gardiyanın üstüne saldırdı ve dişleriyle boğazını parçaladı.

O günden sonra, azılı tutuklular hücresine kapatıldı. Bu hücrede üç yılını geçirdi. Duvarı, tavanı ve döşemesi demir olan bu hücreden bir gün bile dışarı çıkmadı. Ne gökyüzünü ne güneşi gördü. Günler alaca karanlık, geceler ise simsiyah bir sessizlikti. Diri diri, demir bir mezara gömülmüştü. Ne bir insan yüzü görüyor, ne de biriyle bir iki kelime konuşabiliyordu. Önüne yemek tepsisi sürüldüğünde, vahşî bir hayvan gibi homurdanıyordu. Her şeyden, herkesten nefret ediyordu. Günler geceler boyu haykırarak dünyaya kin kustu. Sonra haftalarca, aylarca susup için için kendini yedi bitirdi. Bir insan ve bir canavar aynı bedende yaşıyor, çılgın bir belleğin içinde oluşan korkuları dışarı yansıtıyordu.

Ve bir gece kaçtı. Hapishane müdürü böyle bir şeyin olanaksız olduğunu söylese de hücre boş olduğu gibi, ölü bir gardiyan da hücrenin içinde yerde yatıyordu. Dış duvarlara giden yolda iki ölü gardiyan daha vardı. Ses çıkarmamaları için elleriyle boğazlamıştı onları.

Öldürdüğü gardiyanların silahlarını kuşanmış, tepelerin arasından süzülüp kaybolmuştu. Devletin silahlı güçleri peşine takılmışlardı. Başına yüklü bir ödül konmuştu. Altın ödeneceğini duyan paragöz çiftçiler silahlanarak insan avına çıktılar. Kaçağın can bedeliyle, kimi ipotek borcunu ödemeyi, kimi de oğlunu üniversiteye yollamayı düşlüyordu. Kamu hakkını kollamaya meraklı şehirlilerde silahlarını duvarda asılı olduğu yerden indirip peşine düştüler. Av köpekleri kanlı ayak izlerini kovalarken, paralı askerler de telefon, telgraf ve özel trenlerle gece gündüz onu arıyordu.

Bazen onu kıstırıyorlardı. Kimi zaman kahramanca

dövüşürken, kimi zaman panik içinde tel örgülerden atlayarak kaçıyordu. Devletin ileri gelenleri ise kahvaltı ederken, gazetelerden olan biteni keyifle okuyorlardı. Çatışma sonunda yaralananlar, ölenler arabalarla kasabaya taşınırken, yeni gönüllüler insan avında onların yerini alıyordu.

Derken Jim Hall kayıplara karıştı. Av köpekleri izini kaybettiler. Issız vadilerdeki kendi halinde çiftçiler, silahlı adamlar tarafından yakalanıyor, kimliklerini kanıtlamak zorunda kalıyorlardı. Dağda ölüsünün artıklarını bulduklarını savunan en az bir düzine aç gözlü ödül avcısı çıktı ortaya.

Bu arada, Sierra Vista'da yaşayanlar da ilgiden çok korkuyla gazetelerde yazılanları okuyorlardı. Kadınlar çok korkmuşlardı. Yargıç Scott onlara gülüyor, olayı önemsemiyormuş gibi davranıyordu. Oysa yargıçlığının son günlerinde kürsünün önünde oturan Jim Hall'a hapis cezası veren oydu. Jim Hall o gün yapılan açık duruşmada herkesin önünde bir gün onu mahkûm eden yargıçtan öç alacağına ant içmişti.

Jim Hall yaşamı boyunca ilk kez haklıydı. Mahkûm olduğu suçu işlememişti. İşlemediği bir suç nedeniyle hapse giriyordu. Yargıç Scott daha önce işlediği iki suçu da göz önüne alarak elli yıla mahkûm etmişti onu.

Yargıç Scott, polis tarafından düzmece kanıtlarla tezgâhlanan bir suçlamaya alet olduğunun farkında değildi. Ne var ki Jim Hall, yargıcın bu oyundan haberdar olmadığını bilmiyordu. Onun polisle işbirliği yaptığını, polisin yargıdaki eli olduğunu sanıyordu. Bu nedenle elli yıla mahkûm edildiği Yargıç Scott tarafından açıklanınca, ayağa fırladı ve yarım düzine kadar mavi üniformalı düşmanı tarafından yaka paça sürüklenerek götürülene kadar öfkeyle bağırdı, çağırdı. Onun gözünde adaletsizliğin baş

sorumlusu Yargıç Scott'tu ve lanetler yağdırarak öcünü alacağını duyurdu. Yaşayan bir ölü gibi geçirdiği yıllardan sonra en sonunda kaçmayı başarmıştı.

Beyaz Diş'in bütün bunlardan haberi yoktu. Efendisinin eşi Alice ile aralarında bir sır saklıyorlardı. Her gece Sierra Vistalılar uyuduktan sonra, Bayan Alice kalkıp büyük holde yatması için Beyaz Diş'i içeri alıyordu. Ama Beyaz Diş bir av köpeği olmadığı ve içeride yatmasına izin verilmediği için yine her sabah erkenden kalkıyor ve ev halkı uyanmadan önce Beyaz Diş'i dışarı çıkarıyordu.

Bir gece tüm ev halkı uyurken Beyaz Diş uyandı. Çıt çıkarmadan yattığı yerden kulak kabarttı. Havayı sesizce kokladı. Evde yabancı bir tanrının varlığını hissetmişti. Derken yabancı tanrının ayak seslerini duydu. Havlamaya kalkışmadı. Zaten öyle bir huyu yoktu. Yabancı tanrı usulca yürüyordu. Beyaz Diş ise ondan daha sessizce ilerledi, çünkü onun hışırdayacak elbiseleri yoktu. Adamın peşine takıldı. Ormanda canlı av peşinde koşma deneyimi kazanmıştı, avını gafil avlamanın yararını iyi biliyordu.

Yabancı, merdiven başında durup etrafı dinledi. Beyaz Diş bir ölü kadar hareketsiz ve sesizdi. Merdiven sevgili efendisine ve onun sevdiklerine çıkıyordu. Beyaz Diş'in tüm tüyleri kabarmıştı, sabırla bekliyordu. Yabancı merdivenin basamaklarını çıkmaya başladı. Aynı anda Beyaz Diş saldırdı. Hırlamadan, uyarmadan fırladığı gibi yabancı tanrının sırtına indi. Pençelerini adamın omuzlarına saplarken keskin beyaz dişlerini de ensesine geçirdi. Bir an asılı kaldı, sonra birlikte arkaya devrildiler. Adam doğrulmaya çalışırken Beyaz Diş geriye çekilip yeniden saldırmış dişlemeye başlamıştı.

Sierra Vista halkı korkuyla yataklarından fırladılar. Aşağıdan gelen sesler bir savaşı duyuruyordu. Tabancalar

patlıyor, bir adam dehşet ve acıyla bağırıyor, hırlama sesleri, kırılan cam ve devrilen mobilya seslerine karışıyordu.

Bütün bu gürültüler başladığı gibi yine ansızın kesildi. Dövüş üç dakika içinde olup bitmişti. Ev halkı korkuyla merdiven başında toplanmış aşağıdaki karanlığa bakıyordu. Karanlığın içinden gürültüler geliyordu. Sonra bu gürültü bir ıslığa dönüştü. Gitgide hafifleyerek kesildi. Artık karanlığın içinden soluk almakta zorlanan birinin solumasının dışında başka bir ses duyulmaz oldu.

Weedon Scott elektrik düğmesine bastı ve bir anda merdiven ve aşağıdaki hol ışığa boğuldu. Babası ile birlikte ellerinde tabancaları, etrafı kollayarak aşağı indiler. Önlem almaya gerek kalmamıştı. Beyaz Diş görevini yerine getirmişti. Kırılmış mobilyaların, etrafa saçılmış eşyaların ortasında koluyla yüzünü örtmüş bir adam, hafif yana dönük bir konumda boylu boyunca yerde yatıyordu. Parçalanmış gırtlağı adamın nasıl öldüğünü göstermeye yetiyordu. Weedon Scott eğilerek adamın kolunu yüzünden çekti ve onu çevirdi.

Yargıç Scott, "Jim Hall!" diyebildi. Baba oğul birbirlerine anlamlı anlamlı baktılar.

Sonra Beyaz Diş'e döndüler. O da yanlamasına yatıyordu. Gözleri kapalıydı. Üzerine eğildiklerinde Beyaz Diş göz kapaklarını aralayıp onlara bakmaya çalıştı. Kuyruğunu oynatmak için çabalıyordu. Weedon Scott onu okşadı. Beyaz Diş onu tanıdığını anlatmak için zorlukla hırladı. Gücü tükenmişti. Sesi soluğu kesildi. Göz kapakları düştü. Bedeni gevşedi. Öylece uzanıp kaldı.

Efendisi, "Zavallıcık, ölmek üzere," diye mırıldandı.

Yargıç, "Dur, bakalım, bir çare buluruz," diyerek telefona koştu.

Operatör doktor bir buçuk saat kadar Beyaz Diş'le uğraştıktan sonra, "Doğrusunu isterseniz, kurtulma şansı binde bir," diye kanısını bildirdi.

Şafak söküyordu. Pencereden giren gün ışıklarıyla birlikte elektrik ışığı etkisini yitirmekteydi. Çocuklar dışında tüm aile, doktorun başında toplanmış, durumu açıklamasını bekliyorlardı.

Doktor konuşmasına devam etti, "Arka ayaklarından biri, kaburga kemiklerinin de üçü kırılmış, üstelik biri ciğerine saplanmış. Hemen hemen tüm kanını kaybetmiş. İçeride ezikler ve yaralar var. Adam üstünde tepinmiş olmalı. Üstüne üstlük üç de kurşun delip geçmiş. Binde bir olasılık bile çok iyimserlik olur. On binde bir bile yaşama şansı yok."

Yargıç, "Tek bir şansı varsa bile, onu kullanması için elimizden geleni yapmalıyız," diye haykırdı. "Parayı düşünmeyin. Röntgen çekin. Ne gerekiyorsa yapın... Weedon, sen de San Francisco'ya telgraf çekip Doktor Nicholson'ı çağır. Sakın alınmayın doktor. Elimizden ne gelirse yapılsın istiyorum."

Operatör anlayışla gülümsedi ve "Elbette anlıyorum. Onun için ne yapılsa hakkıdır. Ona bir hasta çocuğa bakar gibi bakılması gerekiyor. Ateşi için söylediklerimi unutmayın. Ben saat onda yine gelirim," dedi.

Beyaz Diş'e çok iyi bakıldı. Yargıcın profesyonel hastabakıcı tutma önerisine kızlar karşı çıktılar. Bu görevi onlar yapmak istiyorlardı. Beyaz Diş doktorun öngördüğü on binde bir kurtulma şansını kullanarak yaşamayı başardı.

Doktorun bu yanılgısını kınamak doğru olmazdı. Çünkü doktor yaşamı boyunca, uygarlığın koruyucu ortamında yetişmiş, hanım evlâdı insanlarla uğraşmıştı. Beyaz Diş'le karşılaştırıldıklarında bunlar yaşama pamuk ipli-

ğiyle bağlı, dirençsiz yaratıklardı. Oysa Beyaz Diş zayıfların yaşama şansının olmadığı ormandan gelmişti. Annesi, babası ve ataları güçlüydüler. Bu nedenle etiyle kemiğiyle, tüm benliğiyle sıkı sıkı yapışmıştı yaşama.

Beyaz Diş alçılar, sargılar içinde kımıldaması yasak bir tutuklu gibi haftalarca yattı. Saatlerce uyuyup sayısız düşler gördü. Kuzey'in görüntüleri gözlerinin önünden geçip durdu. Geçmişte kalan tüm anıları canlanmıştı. Kiche ile mağarada yaşadı. Gri Kunduz'un dizlerine titreyerek sokuldu. Canını kurtarmak için Liplip'in ve yavru köpek sürüsünün önünde koşturdu.

Bir kez daha kıtlık günlerinde ormanda av kovaladı. Kızağa koşulu köpeklerin önünde koştururken, Mitsah ve Gri Kunduz'un kırbaçlarını şaklatıp, "Raa... raa!" diye bağırışlarını duydu. Yakışıklı Smith'le olan günlerini, kazandığı dövüşleri gördü. Bazen uykusunda ürperip hırlıyordu. Ona bakan ev halkı böyle durumlarda kötü düşler gördüğünü anlıyorlardı.

Gördüğü düşler arasında özellikle biri onu çok ürkütüyordu. Dev bir vaşak gibi çığlıklar atan elektrikli tramvayları görüyordu. Bir çalılığın arkasına sinip minik bir sincabın ağaçtan inmesini beklerken, sincap birden kocaman bir tramvay oluyor, bir yanardağ gibi homurdanarak, ateşler saçarak üstüne yürüyordu. Aynı olay gökyüzünde dolaşan atmacayı izlerken de oluyordu. Atmaca tam aşağı süzülürken kocaman bir tramvaya dönüşüyordu. Veya Yakışıklı Smith'in kafesinde görüyordu kendini. Dışarıda biriken insan kalabalığından bir dövüşün başlayacağını anlıyor, fakat kapıdan düşmanının girmesini beklerken yine o dev elektrikli tramvay içeri giriyordu. Bu düşü binlerce kez gördü ve her seferinde bir öncekinden daha çok korktu.

En sonunda sargıları çözüldü, alçıları söküldü. O gün

bir bayram yaşandı. Tüm ev halkı etrafında toplanmıştı. Efendisi kulaklarını kaşırken o da sevgiyle hırlıyordu. Efendisinin eşi ona 'Kutsal Kurt' adını takmıştı. Bu isim hemen benimsendi ve bütün hanımlar onu 'Kutsal Kurt' diye çağırmaya başladılar.

Ayağa kalkmaya çalıştı, ama birkaç denemeden sonra çöktü kaldı. O kadar uzun süre yatmıştı ki kasları gevşemiş, gücü tükenmişti. Bu güçsüzlüğü nedeniyle utandı. Sanki kendisine bakan tanrıların yüzlerini kara çıkarmış gibi hissetti. Bu nedenle kahramanca bir kere daha denedi ve biraz öne arkaya yalpalasa da dört ayağının üzerinde durmayı başardı.

Kadınlar hep bir ağızdan, "Kutsal Kurt!" diye bağrıştılar.

Yargıç zafer kazanmış bir komutan gibi onlara baktı.

"En sonunda siz de kabul ettiniz. Ben her zaman dememiş miydim? Hiçbir köpek onun yaptığını başaramazdı. O bir kurt."

"Ama kutsal bir kurt," dedi yargıcın eşi.

Yargıç, "Evet, Kutsal Kurt," diye onayladı. "Bundan sonra ben de onu böyle çağıracağım."

Doktor, "Yürümeyi yeniden öğrenmek zorunda," dedi. "Buna bir an önce başlasa iyi olur. Hadi, dışarı çıkarın onu."

Beyaz Diş bir kral gibi dışarı çıktı. Sierra Vista halkı da yanı sıra yürüyor, onu kolluyordu. Oldukça bitkindi. Çimenlerin üzerine uzanıp biraz dinlendi.

Sonra kendine gelmeye başladı. Kaslarını kullandıkça Beyaz Diş'in gücü geri gelmeye başladı. Kanı damarlarında hızla akıyordu. Hep birlikte ahırların kapısına kadar ulaştılar. Collie yere uzanmıştı, etrafında yarım düzine kadar yavru köpek güneşin altında oynaşıp duruyordu.

Beyaz Diş şaşkınlıkla sorgulayarak baktı. Collie onu hırlayarak uyarınca sokulmadan uzakta durdu. Efendisi yavrulardan birini ayağının ucuyla ona doğru itekledi. Beyaz Diş kuşkuyla tüylerini kabarttı, ama efendisi her şeyin yolunda olduğunu söyleyerek onu yatıştırdı. Kadınların sıkı sıkıya tuttukları Collie ise kıskançlıkla hırlayarak onu uyarmaya devam ediyordu.

Yavru köpek badi badi yürüyerek Beyaz Diş'in önünde durdu. Beyaz Diş kulaklarını dikip yavruyu dikkatle inceledi. Derken burunları birbirine değdi ve yavru köpeğin minik sıcak dili çenesini yaladı. O da niye yaptığını bilmeden dilini uzatıp yavrunun yüzünü yaladı.

Bu davranışı alkışlarla ve neşeli kahkahalarla onaylanmıştı. Beyaz Diş afallamıştı, şaşkın şaşkın bakındı. Birden kendini yorgun hissetmişti. Yere uzandı. Kulaklarını dikip başını yana yatırdı ve yavruları izlemeye koyuldu. Collie kaygıyla bakıyordu, ama diğer yavrular da badi badi yanaştılar. Beyaz Diş yavruların üstüne çıkmalarına, takla atıp yuvarlanmalarına göz yumuyordu. Tanrıların alkışları ve neşeli gülüşmeleri karşısında alınıp sıkılır gibi oldu. Ama köpek yavruları etrafında hoplayıp zıpladıkça bu sıkılganlığı geçti. Sabırla gözlerini kısıp güneşin altında kestirmeye koyuldu.

EPSİLON ÇOCUK KLASİKLERİ

- ROBIN HOOD
- BEYAZ DİŞ
- TOM SAWYER
- ROBINSON CRUSOE
- PİNOKYO
- DEMİRYOLU ÇOCUKLARI
- SEKSEN GÜNDE DEVRİÂLEM
- ALICE HARİKALAR ÜLKESİNDE
- ÇOCUK KALBİ
- HEIDI
- MONTE CRISTO KONTU
- DÜNYANIN MERKEZİNE YOLCULUK
- GRIMM MASALLARI I
- GRIMM MASALLARI II
- ANDERSEN MASALLARI I
- ANDERSEN MASALLARI II
- MUTLU PRENS
- BİNBİR GECE MASALLARI
- KÜÇÜK KADINLAR
- KÜÇÜK ERKEKLER
- JANE EYRE
- PRENS VE DİLENCİ
- DEFİNE ADASI
- GÜLİVER'İN GEZİLERİ
- KÜÇÜK LORD
- POLLYANNA
- İYİ EŞLER
- NOTRE-DAME'IN KAMBURU
- OZ BÜYÜCÜŞÜ
- AYNA
- BÜYÜK UMUTLAR
- MOBY DICK
- OLIVER TWIST
- ORMAN ÇOCUĞU
- JO'NUN ÇOCUKLARI
- TOM AMCA'NIN KULÜBESİ
- DON KİŞOT

ISBN 975-331-037-4